DARIUSZ SIECZKOWSKI

ANGIELSKO-POLSKI SŁOWNIK TEMATYCZNY DLA UCZNIÓW I STUDENTÓW

ponad 130 tematów 6000 słów aktualne słownictwo przykłady użycia

> publikacja darmowa OŚWIĘCIM 2013

OD AUTORA

"Angielsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów" jest kontynuacją "Podstawowego słownika tematycznego angielsko-polskiego" napisanego pod pseudonimem Jan Ilski. Napisałem go, aby ułatwić uczniom i studentom naukę tego języka, sam bowiem mam z nim kłopoty. Pomimo wielu lat nauki nie udało mi się wyjść poza poziom B1-B2. Obecnie nie mam kontaktu z tym językiem, więc pewnie za jakiś czas nie będę niczego pamiętał. Słówka i bazy tematyczne pisałem z początku dla siebie, z czasem postanowiłem to wydać jako osobną publikację. Pisanie słowników tematycznych jest zresztą moim hobby.

Napisałem ten słownik ku przestrodze - nie warto się uczyć, nie warto żyć uczciwie, nie warto dążyć do realizacji marzeń. Nie przebijecie się przez układy, a jeżeli się postawicie, to was zniszczą. Nie zdajecie sobie sprawy, jacy ludzie zajmują wysokie stanowiska i jacy uchodzą za autorytety. Zachowują się gorzej niż dresiarze, ale społeczeństwo ich bezkrytycznie podziwia za tytuły naukowe. Mają w kieszeni wszystkich: policję, prokuraturę, sądy, dziennikarzy, a sami wzajemnie się chronią. Mogą was poniżać, upadlać, zniszczyć wam opinię, zaszczuć przeciwko wam społeczeństwo - wszystko całkowicie bezkarnie. Wy nie możecie zrobić nic - nawet jeżeli zostawicie masło lub rybę za szafą, będziecie uznawani za niebezpiecznego psychopatę. Będą wyrywać wasze słowa w z kontekstu, pomijać wszystko, co świadczy na waszą korzyść, kłamać, zmyślać, przekręcać wasze słowa. Nawet z niewinnych żartów zrobią wielkie przestępstwo. Na wszystkich szczeblach. Jeżeli będziecie mieli do czynienia z "wymiarem sprawiedliwości" przekonacie się, że piszę prawdę. Nikt wam nie pomoże.

Ten słownik z pewnością trafi do uczniów. Dobrze wam radzę - uczcie się języka angielskiego oraz przedmiotów, z którymi będziecie wiązali przyszłość zawodową. Reszta to strata czasu i do niczego w życiu wam się nie przyda. Również studia to strata czasu. Naprawdę nie warto tracić na to życia.

Gdybym mógł cofnąć czas, uczyłbym się tylko języków światowych, szalałbym na dyskotekach, imprezował, ćpał, upijał się do nieprzytomności. Najlepsze lata życia straciłem na naukę. Kiedy inni studenci imprezowali, siedziałem w bibliotekach, badałem nowe metody tworzenia słowników. Niestety, nie miałem znanego nazwiska, ani bogatych rodziców, więc musiałem ustąpić miejsca tym, którzy dzięki różnym układom mają wszystko zagwarantowane. Nie potrafię się pogodzić z bezkarnością wysoko postawionych osób, więc pewnie za jakiś czas przeczytacie o mnie jako groźnym kryminaliście. Dziś żałuję straconych lat i napisałem tę przedmowę tylko po to, żebyście nie popełniali mojego błędu. Wygrywają karierowicze, lizusy i oszuści.

Zawartość słownika odpowiada moim możliwościom finansowym i czasowym. Wiadomo, że nie może konkurować z publikacjami opracowywanymi latami przez wielu autorów. Na pewno są w nim błędy. Do niektórych tematów załączyłem przykłady zdań zaczerpnięte z serwisów informacyjnych oraz literatury pięknej. Słownik jest darmowy, można go rozpowszechniać w dowolny sposób.

Słownik chciałbym zadedykować sędziemu **Konradowi Gwoździewiczowi** z Sądu Rejonowego w Oświęcimiu (wcześniej pozbyli się go z Krakowa). Ten sędzia to idol społeczeństwa, bowiem kiedyś skazał na rok więzienia sprawcę wyrzucenia psa przez okno. Na co dzień chroni bogatych, wyżywając się na niezamożnych. Dziękuję mu, że kiedy mógł mi pomóc i pokazać klasę, pogrążył mnie i zniszczył do końca. To człowiek, który kreuje się na gwiazdę kosztem ludzkich dramatów i tragedii. Człowiek, któremu sprawia przyjemność pastwienie się nad innymi, okazywanie swojej władzy i bezkarności oraz brylowanie w mediach. Dziękuję, Panie Sędzio, że widzi we mnie Pan tylko darmozjada, nieroba, pasożyta, przestępcę i wariata.

Dziękuję również dziennikarzom i tej części społeczeństwa, która ocenia ludzi po zajmowanych stanowiskach i tytułach naukowych. Dziękuję za to, że publicznie wyzywacie mnie od psycholi, robicie na mnie nagonkę, szczujecie przeciwko mnie ludzi nie znając sprawy. Dzięki wam ludzie popełniają samobójstwa, albo dochodzi do tragedii. I takim jak WY nawet nie przyjdzie do głowy, że coś robicie źle.

[&]quot;*Nikogo nie karze się za jego myśli*" - napis na budynku Sądu Najwyższego w Warszawie

SPIS TREŚCI

6
7
8
8
9
9
1(
11
11
12
13
14
14
15
15
16
17
18
19
20
2′
2′
22
22
23
23
24
24
25
26
27
<u> </u>
28
28
29
30
3′
3.
32
32
33
34

Dariusz Sieczkowski	"Anaioloka nalaki	clownik tomotyczny	, dla uazniáu	, i otudontáwi
Janusz Sieczkowski	Aridieisko-boiski	Słownik lematyczny	/ uia uczniow	/ i Siudeniow

6. NAUKA	0.5
6.1 Nauka - pojęcia ogólne	35
6.2 Astronomia	35
6.3 Fizyka	36
6.4 Chemia	36
6.5 Pierwiastki	37
6.6 Optyka	37
6.7 Matematyka	38
6.8 Geometria	38
6.9 Genetyka	39
6.10 Geografia	39
6.11 Jednostki miar i wag	39
6.12 Archeologia	40
6.13 Antropologia	40
6.14 Filozofia	41
6.15 Psychologia	41
6.16 Socjologia	41
, ,	
7. CYWILIZACJA	
7.1 Społeczeństwo	42
7.2 Środki masowego przekazu	42
7.3 Polityka	43
7.4 Wybory	44
7.5 Migracja	45
7.6 Religia	45
7.7 Historia	46
7.8 Miasto	47
7.9 Wieś	48
7.10 Narodowości	49
7.10 Naiodowości	79
8. PODRÓŻ	
8.1 Podróż – pojęcia ogólne	50
8.2 Zakwaterowanie	
	51
8.3 Podróż pociągiem	51 52
8.4 Podróż samolotem	
8.5 Podróż drogą morską	52
8.6 Podróż samochodem	53
O TEOLINIKA	
9. TECHNIKA	5.1
9.1 Komputer	54
9.2 Samochód	54
9.3 Przemysł	55
9.4 Energetyka	55
9.5 Elektronika	56
9.6 Elektrotechnika	56
9.7 Budownictwo	57
9.8 Narzędzia	57
10. BIZNES	
10.1 Praca – pojęcia ogólne	58
10.2 Finanse	59
10.3 Giełda	59
10.4 Reklama	59
10.5 Gospodarka	60
10.6 Bankowość	60
10.7 Handel	61
10.8 Firma	61

	_
Dariusz Sieczkowski "Angielsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów"	5
11. BEZPIECZEŃSTWO	
11.1 Przestępczość	62
11.2 Sąd	63
11.3 Więzienie	64
11.4 Wojsko	65
11.5 Wojna	66
11.6 Terroryzm 11.7 Broń	67 68
11.8 Służby specjalne	68
11.9 Katastrofy	69
11.10 Klęski żywiołowe	70
12. SPORT	
12.1 Rywalizacja	72
12.2 Dyscypliny sportowe	73
13.3 Piłka nożna	73
12.4 Tenis	74
12.5 Koszykówka	<u>74</u>
12.6 Hokej na lodzie	75
12.7 Lekkoatletyka	75
13. CZAS WOLNY	
13.1 Żeglarstwo	76
13.2 Gry karciane	76
13.3 Magia	77
13.4 Cyrk	77
13.5 Wędkarstwo	77
14. PRZYRODA	
14.1 Ekologia	78
14.2 Krajobraz	78
14.3 Pogoda	79
14.4 Rolnictwo	80
14.5 Mineraly	80
14.6 Ssaki 14.7 Ptaki	81 82
14.8 Drzewa	83
14.9 Rośliny	84
14.10 Ryby	85
14.11 Gady	85
14.12 Owady	86
15. ŚWIAT WOKÓŁ NAS	
15.1 Czas	87
15.2 Przestrzeń	89
15.3 Kierunek	90
15.4 Ruch	90
15.5 Dźwięk 15.6 Kolory	91 91
15.7 Kształt	92
15.8 Światło	92
15.9 Estetyka	93
16. HANDEL I USŁUGI	
16.1 Zakupy	94
16.2 Drogeria	94
16.3 Odzież	95
16.4 Obuwie	96
16.5 Artykuły spożywcze	96
16.6 Mięso	97
16.7 Owoce	97
16.8 Warzywa	98
16.9 Napoje 16.10 Poczta	98 99
16.11 Telekomunikacja	99
	33

1. ŻYCIE CODZIENNE

1.1 RODZINA

adoption - adopcjaancestor - przodekaunt - ciotka

brother - brat

brother-in-law - szwagier

child - dziecko

cousin - kuzyn; kuzynka

daughter - córka

daughter-in-law - synowa descendant - potomek divorce - rozwód

elder sister - starsza siostra extended family - dalsza rodzina

family life - życie rodzinne

family reunion - spotkanie rodzinne

family - rodzina father-in-law - teść

foster family - rodzina zastępcza **foster-child** - przybrane dziecko

generation - pokolenie grandchildren - wnuki grandfather - dziadek grandmother - babcia grandson - wnuk

half-brother - brat przyrodni half-sister - siostra przyrodnia

husband - maż

to live in separation - żyć w separacji

They will love you like a son.

His mother died when he was 11 years old.

They were left fatherless. He was beaten by his parents. She is the black sheep of the family. They raised seven adopted children.

Edgar was a baby when his father left the family.

He rarely saw his parents. He had two older sisters.

The marriage had problems from the start. She knew that her place was with her husband.

Their marriage lasted only a few years.

He would not divorce his wife. Five years later they divorced.

She was born into a poor, rural family.

He has two other children from his first marriage.

He had seven children to support.

She refused to divorce.

marriage - małżeństwo married - zameżna

to marry someone - poślubić kogoś

mother - mama

mother-in-law - teściowa

multi-generation family - rodzina wielopokoleniowa

nephew - siostrzeniec

next of kin - najbliższy krewny

niece - siostrzenica

numerous family - rodzina wielodzietna

only child - jedynak orphan - sierota parents - rodzice

to raise a family - założyć rodzinę

relatives - krewni sister - siostra

sister-in-law - bratowa

son - syn son-in-law - zięć step-father - ojczym step-mother - macocha

twin - bliźniak uncle - wujek

upbringing - wychowanie

widow - wdowa widower - wdowiec

wife - żona

Pokochają cię jak syna.

Jego matka zmarła, kiedy miał 11 lat.

Zostali bez ojca. Rodzice go bili.

Jest czarną owcą rodziny.

Wychowali siedmioro adoptowanych dzieci.

Edgar był dzieckiem, kiedy jego ojciec porzucił rodzinę.

Rzadko widywał się ze swoimi rodzicami.

Miał dwie starsze siostry.

Małżeństwo miało problemy od początku. Wiedziała, że jej miejsce jest przy mężu. Ich małżeństwo wytrzymało tylko kilka lat.

Nie chciał rozwieść się z żoną. Pięć lat później rozwiedli się.

Urodziła się w biednej, wiejskiej rodzinie. Ma dwoje dzieci z pierwszego małżeństwa.

Miał na utrzymaniu siedmioro dzieci.

Nie chciała się rozwieść.

1.2 DOM I MIESZKANIE

accommodation - zakwaterowanie

attic - strych balcony - balkon bathroom - łazienka bedroom - sypialnia

ceiling - sufit cellar - piwnica

central heating - centralne ogrzewanie

chimney - komin corridor - korytarz dining room - jadalnia

door - drzwi

door mat - wycieraczka do butów doorbell - dzwonek do drzwi family house - dom jednorodzinny

fireplace - kominek

flat; apartment - mieszkanie

garret - poddasze gate - furtka hall - przedpokój hedge - żywopłot

house - dom (mieszkalny) house owner - właściciel domu house telephone - domofon

The steam stood so thick on the glass inside.

We went upstairs each to our own room.

The picture hung over the mantelpiece.

The bottom room was lit up. In a little whitewashed room. I went to keep house with him. The glass was out of the windows. A very heavy table, polished by use.

There is a book on the table.

The door was open.

I looked in the door of the big room. The room looked out on the courtyard. My bed was made up with blankets. At the foot of the bed was my flat trunk. It was a fine, low, solid stone house.

It was dark in the room.

The door of the house was open and I went in.

The plaster of the broken houses was gray and wet.

The windows were all shut.

There are no forks.

There were lighted candles on the table.

Everything is in place.

When does your move take place?

They moved away from here.

They moved back. They moved in next door. We have to move out tomorrow. The lamp hung from the ceiling. The blinds were up.

They live three floors up from us. The table was up against the wall.

We can rent a house. The room was carped. kitchen - kuchnia

letterbox - skrzynka na listy lighting - oświetlenie lightning rod - piorunochron living room - pokój dzienny mortgage - hipoteka to move in - wprowadzić się

to move out - wyprowadzić się real estate - nieruchomość

rent - czynsz roof - dach room - pokój

running water - bieżąca woda semi-detached house - bliźniak sewage system - kanalizacja

suite - apartament tenement - czynszowy threshold - próg toilet - toaleta

view finder - judasz; wizjer

wainscot - boazeria wall - ściana window - okno window sill - parapet

Para grubo osiadała na szybach.

Każde z nas poszło na górę do swojego pokoju.

Obraz wisiał nad kominkiem. Izba na dole jest oświetlona. W niewielkiej, bielonej izbie. Zamieszkałem razem z nim. W oknach nie było szyb.

Bardzo ciężki stół wypolerowany przez zużycie.

Na stole leży książka. Drzwi były otwarte.

Zajrzałem przez drzwi do dużego pokoju.

Pokój wychodził na podwórze.

Moje łóżko było posłane i przekryte kocem. W nogach łóżka stał mój płaski kuferek. Był to piękny, niski, masywny dom z kamienia.

W pokoju było ciemno.

Drzwi domu były otwarte, więc wszedłem do środka.

Tynk porozbijanych domów był szary i mokry.

Wszystkie okna były pozamykane.

Nie ma widelców.

Na stole stały zapalone świece. Wszystko jest na swoim miejscu. Kiedy się przeprowadzasz? Wyprowadzili się stąd. Sprowadzili się z powrotem. Wprowadzili się obok.

Jutro musimy się wyprowadzić. Lampa zwisała z sufitu. Rolety były podniesione. Mieszkają trzy piętra nad nami. Stół stał tuż przy ścianie. Możemy wynająć dom.

W pokoju był dywan.

1.3 W MIESZKANIU

alarm clock - budzik armchair - fotel bed - łóżko

bunk beds - łóżko piętrowe

carpet - dywan
chair - krzesło
container - pojemnik
cup - filiżanka
curtain - zasłona
cutlery - sztućce
dishwasher - zmywarka
drawer - szuflada
floor - podłoga
fork - widelec

freezer - zamrażarka fridge - lodówka furniture - meble glass - szklanka

heater - grzejnik knife - nóż lamp - lampa lock - zamek mirror - lustro mug - kubek oven - piekarnik pan - patelnia

piece of furniture - mebel radiator - kaloryfer sheet - prześcieradło sink - zlewozmywak soap - mydło sofa - sofa; kanapa spoon - łyżka table - stół

tablecloth - obrus tableware - zastawa stołowa

torch - latarka wardrobe - szafa washbasin - umywalka washing machine - pralka

1.4 PRZYBORY KUCHENNE

biscuit sheet - blacha do ciasteczek **bootle opener** - otwieracz do butelek **butter curler** - nóż do formowania masła

cake tin - forma do pieczenia cheese knife - nóż do krojenia sera

cleaver - tasak colander - durszlak corkscrew - korkociąg cup - filiżanka; kielich cutlery - sztućce

dessert fork - widelec deserowy dinner fork - widelec obiadowy draining spoon - łyżka do odsączania egg timer - minutnik (do gotowania jajek)

fish fork - widelec do ryb

funnel - lejek

garlic press - wyciskarka do czosnku

grater - tarka

kitchen timer - minutnik (kuchenny) **kitchen utensils** - przybory kuchenne

knife - nóż ladle - chochla

measuring spoon - łyżka do odmierzania

mincer - maszynka do mięsa nutcracker - dziadek do orzechów oyster fork - widelec do ostryg pasta maker - maszynka do makaronu

pastry cutting wheel - radełko

peeler - obieraczka
pepperpot - pieprzniczka

plate - talerz

potato masher - ugniatacz do ziemniaków

rolling pin - wałek

salad fork - widelec do sałatek salad spinner - wirówka do sałaty

salt cellar - solniczka saucer - spodek sifter - przesiewacz

silverware - zastawa stołowa

skimmer - cedzidło spoon - łyżka strainer - sitko

sugar basin - cukiernica tablespoon - łyżka stołowa

tea infuser - zaparzacz do herbaty teaspoon - łyżeczka do herbaty tin opener - otwieracz do konserw tray - taca; tacka; podstawka

tray - laca, lacka, poustawk

whisk - trzepaczka

zester - skrobak do cytrusów

1.5 HIGIENA

bidet - bidet black-head - wągier to brush teeth - myć zęby clean - 1. czyścić 2. czysty to comb hair - czesać włosy

dirt - brud
dirty - brudny

to file nails - piłować paznokcie to flush the toilet - spłukać toaletę to have a shower - brać prysznic

hygiene - higiena hygienic - higieniczny lavatory seat - sedes to rinse hair - płukać włosy to rinse mouth - płukać usta; wypłukać usta

shaving - golenie **soap dish** - mydelniczka

soap - mydło sponge - gąbka toilet - toaleta

toothbrush - szczoteczka do zębów

toothpaste - pasta do zębów

towel - ręcznik urinal - pisuar

to wash hair - myć włosy

to wash - myć się washbasin - umywalka

1.6 RZECZY OSOBISTE

bag - saszetka

box of matches - pudełko zapałek

bracelet - bransoleta **briefcase** - aktówka **calendar** - kalendarz

cap - czapka

car keys - kluczyki do samochodu

chain - łańcuszek

chewing gum - guma do żucia

coin - monetacomb - grzebień

contact lens - szkła kontaktowe credit card - karta kredytowa dental thread - nić dentystyczna

deodorant - dezodorant

diary - terminarz earring - kolczyk

fountain pen - pióro wieczne

glasses - okulary

handkerchief - chusteczka do nosa

hat - kapelusz jewel - klejnot jewellery - biżuteria

key - klucz laptop - laptop lighter - zapalniczka lipstick - szminka locket - medalionik mobile phone - telefon komórkowy

money - pieniądze

nail file - pilniczek do paznokci nail scissors - nożyczki do paznokci

necklace - naszyjnik passport - paszport

pen - pióro pencil - ołówek pendant - wisiorek

phone card - karta telefonicznapowder puff - puderniczkapurse - portmonetka

razor - 1. brzytwa 2. golarka

ring - pierścionek scarf - szalik scissors - nożyczki shampoo - szampon soap - mydło

sunglasses - okulary przeciwsłoneczne

toilet paper - papier toaletowy toothpaste - pasta do zębów toothpick - wykałaczka towel - ręcznik

towel - ręcznik underwear - bielizna vanity case - kosmetyczka

wallet - portfel watch - zegarek

wedding ring - obraczka

1.7 RUTYNOWE CZYNNOŚCI

to be in a hurry - spieszyć się

to clean - czyścić to comb - czesać

to cook dinner - gotować obiad

to cook - gotować

to do exercises - gimnastykować się

to drink - pić to dry - suszyć

to dust - ścierać kurz(e)

to eat - jeść

to empty the bin - wyrzucić śmieci

to exercise - ćwiczyć to fall asleep - zasypiać

to fall into routine - wpaść w rutynę

to get dressed - ubierać się to go jogging - iść pobiegać to go shopping - iść na zakupy

to gossip - plotkować to have a bath - kapać sie

to help - pomagać to hoover - odkurzać to iron - prasować

It was dull enough.

We went upstairs each to our own room.

He rested his arms on the table. He stood up from the table. He took his feet off the table. I stepped out into the street. He looked out of the window again. He put his hand on my shoulder.

He slapped his gloves on the edge of the bed.

He took off his gloves.

He was sitting up beside one of the brick walls.

He went out in the kitchen. He whacked me on the back. He wiped his hands on his jumper.

He wiped his mouth. I have to get washed.

I have to go.

I haven't been anywhere. I looked at my watch. I sat at the table. I sat on a chair.

I washed, combed my hair and we went down the stairs.

I went out the door and suddenly I felt lonely.

I went up to my room to wash. We looked at each other.

We sat down on a bench and I looked at her.

We sat on the flat stone bench.

We walked along together through the town.

We walked on a way and were stopped under a tree.

We'll have a walk and talk together.

We're going home.

While I rubbed myself with a towel I looked around the room.

Her favorite activity is cleaning. She was looking in the mirror. The room was stripped bare.

She stripped the blankets off the bed.

to listen a music - słuchać muzyki to make the bed - ścielić łóżko

to meet - spotkać nap - drzemka

to read a book - czytać książkę

relaxation - relaks rest - odpoczynek routine - rutyna to shave - golić się to sleep - spać to sweep - zamiatać

to take a shower - brać prysznic

to undress - rozebrać się

to wait for a bus - czekać na autobus

to wake up - budzić się

to walk - chodzić; spacerować

to walk the dog - wyprowadzać psa; wyprowadzić

to wash - prać

to wash up the dishes - zmywać naczynia to watch television - oglądać telewizję

to write - pisać

Było to strasznie nudne.

Każde z nas poszło na górę do swojego pokoju.

Oparł ręce o stół. Wstał od stołu. Zdjał nogi ze stołu. Wyszedłem na ulicę. Znowu popatrzył przez okno. Położył mi rękę na ramieniu.

Strzepnął rękawiczkami o krawędź łóżka.

Zdjał rękawiczki.

(On.) Siedzi pod ścianą z cegieł.

Poszedł do kuchni. Klepnął mnie po plecach. Otarł rece o sweter.

Otarł usta. Muszę się umyć. Muszę już iść. Nigdzie nie byłem.

Spojrzałem na (mój) zegarek.

Usiadłem przy stole. Usiadłem na krześle.

Umyłem się, uczesałem i zeszliśmy na dół.

Wyszedłem na dwór i nagle poczułem się samotny. Poszedłem do mojego pokoju, żeby się umyć.

Popatrzyliśmy na siebie.

Usiedliśmy na ławce i przyjrzałem się jej. Usiedliśmy na płaskiej, kamiennej ławce.

Szliśmy razem przez miasto.

Przeszliśmy jeszcze kawałek i stanęliśmy pod drzewem.

Pójdziemy na spacer i pogadamy.

Idziemy do domu.

Wycierając się ręcznikiem rozglądałem się po pokoju.

Jej ulubioną czynnością jest sprzątanie.

Przeglądała się w lustrze. Zdjęła koce z łóżka. Wyniesiono meble z pokoju.

1.8 CIAŻA I DZIECIŃSTWO

baby - niemowlę; dziecko **baby boy** - chłopczyk

baby carriage (US) - wózek dziecięcy

baby girl - dziewczynka

babyhood - niemowlęctwo; okres niemowlęcy

babyish - dziecinny **bib** - śliniaczek

to breast-feed - karmić piersią

Caesarean section - cesarskie cięcie to change a baby - przewijać niemowlę

child - dziecko

child-mind - opieka nad dzieckiem

childish - dziecinny children - dzieci cradle - kołyska

don't be a baby! - nie bądź dzieckiem!

to dribble - ślinić się (o dziecku)

dummy - smoczek

expectant mother - przyszła matka **feeding bootle** - butelka dla niemowląt

to get pregnant - zajść w ciążę

infancy - niemowlęctwo infant - niemowlę

labour pains - bóle porodowe

layette - wyprawka niemowlęca

lullaby - kołysanka maternal - macierzyński maternity - macierzyństwo

maternity dress - suknia ciążowa maternity hospital - szpital położniczy

mother-to-be - przyszła matka

motherhood - macierzyństwo motherly - macierzyński; matczyny

nappy - pieluszka

nappy rash - odparzenie od pieluszki
natural childbirth - poród naturalny

postnatal - poporodowy
pram (BRIT) - wózek dziecięcy

pregnancy - ciaża

pregnancy test - test ciążowy

pregnant - w ciąży

pregnant woman - kobieta w ciąży premature baby - wcześniak quadruplets - czworaczki

quintuplets - pięcioraczki rompers - pajacyk (ubranie)

seesaw - huśtawka

spade - łopatka (zabawka)

to spank - dawać klapsa; dać klapsa stuffed toy - pluszowa zabawka to suckle - karmić piersią

test-tube baby - dziecko z probówki

the child is in my care - dziecko jest pod moją

opieką

three months pregnant - w trzecim miesiącu ciąży

toddler - brzdąc; berbeć tot - szkrab; brzdąc toy - zabawka toy car - samochodzik

toy soldier - żołnierzyk triplets - trojaczki

1.9 ŚLUB

a bridal gown - suknia ślubna

best man - drużba bridal - ślubny; weselny

bridal couple - państwo młodzi

bride - panna młoda bridegroom - pan młody bridesmaid - druhna bridesman - drużba

church wedding - ślub kościelny civil wedding - ślub cywilny to get married - brać ślub

gilded invitations - pozłacane zaproszenia

guests - goście

marriage certificate - akt ślubu

to marry - poślubiać; ożenić się; wychodzić za mąż newly-weds - nowożeńcy; państwo młodzi

nuptial - ślub; zaślubiny; ślubny; weselny

royal wedding - ślub królewski stag party - wieczór kawalerski

the hotel's bridal suite - apartament dla

nowożeńców

they were married in 1990 - pobrali się w 1990

to wed - żenić się; wychodzić za mąż

to wedd - poślubiać; poślubić

wedding - ślub; wesele

wedding anniversary - rocznica ślubu wedding ceremony - ceremonia ślubna

wedding day - dzień ślubu
wedding dress - suknia ślubna
wedding present - prezent ślubny
wedding procession - orszak ślubny
wedding ring - obrączka ślubna

1.10 ŚMIERĆ

afterlife - życie pośmiertne **autopsy** - sekcja zwłok

to be afraid of death - bać się śmierci

beheading - ścięcie to bury - pogrzebać coffin - trumna

to commit suicide - popełnić samobójstwo

corpse - zwłoki

to cremate - skremować cremation - kremacja crematorium - krematorium

dead body - zwłoki

dead man - martwy mężczyzna

dead - martwy

death by hanging - śmierć przez powieszenie

death certificate - akt zgonu

death - śmierć

deceased - nieboszczyk

to die - umrzeć

dying - umieranie; umierający

epitaph - epitafium euthanasia - eutanazja execution - egzekucja fratricide - bratobójstwo

funeral home - dom pogrzebowy

funeral - pogrzeb

funeral procession - kondukt pogrzebowy

He was buried in the vault under the church.

I kept away from the churchyard.

I was sitting on this tomb looking out to sea.

The dead were off to one side.

His memory lives on.

She was buried near her house.

She was near death.

I wanted to commit suicide, but I didn't know how.

Two-minute silence for Hillsborough victims. She died Tuesday at the age of eighty-eight.

Rachel was buried two days later.

Thousands of people gathered at his funeral.

His death shocked his fans.

Thousands of people came to her funeral.

He died young.

He spoke at the funeral service. He died at the age of seventy-five.

She died many years ago. He died of lung cancer. She took her own life.

She died as the result of too many drugs.

He will not have a state funeral.

Poles to pay tribute to President Lech Kaczynski.

I will never forget you.
The funeral was wonderful.
She is in mourning.
I am too young to die.

I can't die.

His death is a very great loss. He passed away recently.

President has declared three days of national mourning.

He died in his own bed.

grave - grób

gravedigger - grabarz gravestone - nagrobek graveyard - cmentarz

he died a natural death - zmarł śmiercią naturalną

he died of cancer - umarł na raka

hospice - hospicjum to kill - zabić mortal - śmiertelny

national mourning - żałoba narodowa

obituary - nekrolog

on his deathbed - na łożu śmierci

patricide - ojcobójstwo

to perform an autopsy - przeprowadzić sekcję zwłok

to perish - zginąć soul - dusza

stoning - ukamieniowanie suicide - samobójstwo testament - testament tomb - grobowiec

Tomb of the Unknown Soldier - Grób Nieznanego

Żołnierza urn - urna widow - wdowa widower - wdowiec

will - ostatnia wola; testament

wreath - wieniec

Pochowano go w krypcie pod kościołem.

Trzymałem się z dala od cmentarza.

Siedziałem na tym nagrobku i patrzyłem na morze.

Nieżywych układano na boku. Pamięć o nim żyje nadal.

Została pochowana w pobliżu swojego domu.

Była blisko śmierci.

Chcę popełnić samobójstwo, ale nie wiem jak.

Dwie minuty ciszy dla ofiar katastrofy w Hillsborough.

Zmarła we wtorek w wieku 88 lat.

Rachel została pochowana dwa dni później. Tysiące ludzi zgromadziły się na jego pogrzebie.

Jego śmierć zszokowała fanów. Tysiące ludzi przyszły na jej pogrzeb.

Zmarł w młodym wieku. Przemawiał na pogrzebie.

Zmarł w wieku siedemdziesięciu pięciu lat.

Zmarła wiele lat temu. Zmarł na raka płuc. Odebrała sobie życie.

Zmarła w wyniku przedawkowania narkotyków. Nie bedzie miał pogrzebu państwowego.

Polacy oddają hołd prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu.

Nigdy cię nie zapomnę. Pogrzeb był wspaniały. (Ona) jest w żałobie.

Jestem za młoda, żeby umrzeć.

Nie mogę umrzeć.

Jego śmierć to wielka strata.

Niedawno umarł.

Prezydent ogłosił trzy dni żałoby narodowej.

Zmarł we własnym łóżku.

1.11 SEN

at bedtime - przed zaśnięciem

to be asleep - spać

to bed down - ułożyć się do spania

to doze - drzemać

to doze off - zdrzemnąć się

to drowse - drzemać drowsy - senny; śpiący earplugs - zatyczki do uszu

to go to sleep - zasypiać; zasnać

to have an early night - położyć się wcześniej spać

to have a nap - ucinać sobie drzemkę; uciąć sobie

drzemkę

insomnia - bezsenność it's bedtime - pora spać

to make the bed - słać łóżko; posłać łóżko

sleep - sen

I'll drive and you sleep awhile.

I slept a little.

I don't need much sleep.

I had been nearly asleep.

I heard my aunt snoring.

He was not yet gone to bed.

How long I slept I cannot tell.

I couldn't get to sleep.

She put her child to sleep.

She talks in her sleep.

I slept through the alarm.

I don't sleep well.

The body rebuilds itself in sleep.

You should get some sleep.

He didn't sleep a wink.

I had slept away a day.

At first I thought I was in my own bed.

In my bed for thinking of many things.

I felt sleep heavy on my eyelids.

e woke when he heard me in the room and sat up.

We'll be hungry when we wake up.

After a while I woke him and we started.

I sleep with the window open.

He was snouring loudly.

to sleep - spać

to sleep in - zaspać

to sleep lightly - mieć lekki sen

sleepily - sennie

sleepless - bezsenny

sleeplessness - bezsenność

sleepwalker - lunatyk/lunatyczka

sleepy - śpiący; senny

snooze - drzemka

to snooze - drzemać

snore - chrapanie

to snore - chrapać

to suppress a yawn - stłumić ziewnięcie

to yawn - ziewać

yawn - ziewnięcie

Ja poprowadzę, a wy się trochę zdrzemniecie.

Zdrzemnąłem się trochę.

Nie potrzebuję dużo snu.

O mało nie zasnąłem.

Usłyszałem chrapanie mojej ciotki.

Jeszcze nie położył się do łóżka.

Nie potrafię powiedzieć, jak długo spałem.

Nie mogłem zasnać.

Położyła swoje dziecko spać.

Ona mówi przez sen.

Spałem dalej mimo, że dzwonił budzik.

Nie sypiam dobrze.

Ciało regeneruje się podczas snu.

Powinieneś się trochę przespać.

Nie zmrużył oka.

Przespałem (cały) dzień.

Myślałem zrazu, że leżę we własnym łóżku.

Leżąc w łóżku rozmyślałem o wielu rzeczach.

Byłem tak senny, że oczy mi się kleiły.

Kiedy usłyszał mnie w pokoju, przebudził się i usiadł.

Będziemy głodni, jak się obudzimy.

Po pewnym czasie zbudziłem go i ruszyliśmy w drogę.

Śpię przy otwartym oknie.

Głośno chrapał.

1.12 SZKOŁA

to attend classes - chodzić na zajecia

board - tablica break - przerwa cheat sheet - ściąga classroom - sala lekcyjna

to collect homework - zebrać zadania domowe

composition - wypracowanie demanding - wymagający dictation - dyktando

to do well at school - dobrze sie uczyć entrance examination - egzamin wstępny

essay - esej

form teacher - wychowawca klasy fourth form - czwarta klasa good marks - dobre oceny

grade - ocena

grammar school - szkoła średnia groupwork - praca w grupach headmaster - dyrektor szkoły homework - zadanie domowe

to learn - uczyć się lesson - lekcja

The teacher explained the theory point by point.

He was marked down for bad spelling.

I learn foreign languages. She is doing fell at school. She went to school. He is good at maths. She attends English courses. He did not like classes.

What is the best way to learn a new language? She finished high school at the age of fifteen.

She learned French quickly.

He stopped attending school when he was 12 years old.

They don't want to go to school. Mathematics is child's play to him. When I got back from school. We attend the same school. There was no school today.

To pass an exam with flying colours. I can't be bothered to do homework. At school she was an excellent pupil. low marks - słabe oceny

mark - ocena

to mark - oceniać; ocenić

to miss classes - opuszczać lekcje

pairwork - praca w parach

to play hooky/truant - chodzić na wagary primary school - szkoła podstawowa public school - elitarna szkoła prywatna

pupil - uczeń

put up one's hand - zgłaszać się to repeat a year - powtarzać rok

school report (BRIT) - świadectwo szkolne

schooldays - szkolne lata schooling - nauka szkolna

secondary school - szkoła średnia subject of a lesson - temat lekcji

to take tests - pisać testy to teach - uczyć; nauczać teacher - nauczyciel

teaching aids - pomoce naukowe vocational school - szkoła zawodowa

Nauczyciel wyjaśnił teorie punkt po punkcie. Obniżono mu ocenę za błędy ortograficzne.

Uczę się języków obcych. W szkole dobrze jej idzie.

Poszła do szkoły. Jest dobry z matematyki. Chodzi na kursy angielskiego.

Nie lubił zajęć.

Jak najlepiej uczyć się nowego języka? W wieku piętnastu lat ukończyła szkołę średnią. Szybko nauczyła się języka francuskiego. Przestał uczęszczać do szkoły, kiedy miał 12 lat. Nie chcą chodzić do szkoły.

Matematyka jest dla niego dziecinnie prosta.

Kiedy wróciłem ze szkoły. Chodzimy do tej samej szkoły. Dzisiaj nie było lekcji. Zdać egzamin śpiewająco. Nie chce mi się odrabiać lekcji. W szkole była świetną uczennicą.

1.14 STUDIA

Bachelor's degree programme - studia licencjackie Master of Arts - magister nauk humanistycznych

chancellor - rektor

college - szkoła wyższa; uczelnia; kolegium

dean - dziekan

examination - egzamin to examine - egzaminować

faculty - wydział

to fail an exam - nie zdać egzaminu

graduate - absolwent

graduate student - student ostatniego roku graduate study - studia podyplomowe lecture/lecturer - wykład/wykładowca

Master's degree programme - studia magisterskie

oral examination - egzamin ustny to pass an exam - zdać egzamin

professor - profesor semester - semestr seminar - seminarium study - studia; studiować

to study for an exam - uczyć się na egzamin teacher training college - kolegium nauczycielskie

university - uniwersytet

written examination - egzamin pisemny

2. CZŁOWIEK

2.1 CZĘŚCI CIAŁA

blood - krew body - ciało bone - kość brain - móza cheek - policzek ear - ucho elbow - łokieć eye - oko eyebrow - brew eyelid - powieka face - twarz fist - pięść foot - stopa forehead - czoło gum - dziąsło hair - włosy hand - reka head - głowa heart - serce hip - biodro

knee - kolano

larynx - krtań

leg - noga lip - warga liver - wątroba lung - płuco mouth - usta muscle - mięsień nail - paznokieć naval - pępek neck - szyja nose - nos palm - dłoń

part of the body - część ciała

prostate - prostata

rib - żebro skin - skóra stomach - żołądek thigh - udo

thyroid - tarczyca tongue - język tooth - ząb vein - żyła

2.2 CHARAKTER - SŁOWNICTWO PODSTAWOWE

accurate - dokładny aggressive - agresywny ambitious - ambitny bore - nudziarz boring - nudny carefree - beztroski character - charakter cheeky - bezczelny clever - zdolny

conceited - zarozumialy
courageous - odważny

coward - tchórz cowardly - tchórzliwy cruel - okrutny

dishonest - nieuczciwy

faithful - wierny feature - cecha friendly - przyjazny full of energy - energiczny generous - wielkoduszny

genuine - szczery **honest** - uczciwy

incurable optimist - niepoprawny optymista

intellectual - intelektualista introvert - introwertyk

lazy - leniwy

lazybones - leń liar - kłamca mean - skąpy modest - skromny nervous - nerwowy nice - miły

non-stop talker - gaduła

nosy - wścibski
optimist - optymista
patient - cierpliwy
personality - osobowość

pessimist - pesymista
pleasant - przyjemny
polite - uprzejmy; grzeczny
responsible - odpowiedzialny

shy - nieśmiały sociable - towarzyski strange - dziwny stubborn - uparty stupid - głupi tactful - taktowny tidy - porządny

tolerant - tolerancyjny truthful - prawdomówny warm-hearted - serdeczny

2.3 CHARAKTER - SŁOWNICTWO ZAAWANSOWANE

a bit mad - lekko stuknięty absent-minded - roztargniony abstemious - wstrzemięźliwy acquisitive - zachłanny alarmist - panikarz aloof - powściągliwy

aloofness - powściągliwość **amiable** - miły; uprzejmy

appointments are deceptive - pozory myla

arrogance - arogancja arrogant - arogancki avarice - skąpstwo avaricious - skąpy

bad guy - czarny charakter

barefaced - bezczelny; bezwstydny

bone idle - leń śmierdzący

brash - zuchwały

brazen - bezwstydny; bezczelny **to brazen it out** - nadrabiać tupetem

callous - bezduszny callousness - bezduszność capricious - kapryśny carefree - beztroski

cast of mind - uosobienie; natura

conceit - zarozumiałość conceited - zarozumiały courage - odwaga courageous - odważny dastardly - nikczemny; podły devious - przebiegły

devious - przebiegły dishonest - nieuczciwy dishonesty - nieuczciwość

dotty - stukniety

effeminate - zniewieściały effusive - wylewny

evil incarnate - wcielenie zła forbearing - wyrozumiały fortitude - hart ducha

full of ideas - pełen pomysłów full of oneself - zarozumiały good-for nothing - nicpoń good-natured - dobroduszny grasping - zachłanny guileless - prostoduszny

guilty conscience - nieczyste sumienie

gullibility - łatwowierność gullible - łatwowierny

headstrong - zawzięty; nieustępliwy

hot-blooded - krewki hot-tempered - porywczy idealist - idealista idleness - próżniactwo idler - próżniak

ill-natured - złośliwy

impressionable - łatwowierny; bezkrytyczny

imprudent - nieroztropny
indecisive - niezdecydowany

to judge by appointmens - sądzić po pozorach

kind-hearted - życzliwy kindred spirit - bratnia dusza

laziness - lenistwo loner - samotnik

man of few words - małomówny

maverick - indywidualista; indywidualistka

merciless - bezlitosny mindless - bezmyślny miserly - skąpy modest - skromny modesty - skromność nosy - wścibski prig - zarozumialec ratty - nerwowy; popędliwy

reckluse - odludek

resourceful - pomysłowy; zaradny

resourcefulness - pomysłowość; zaradność

revengeful - mściwy ruthless - bezwzględny ruthlessness - bezwzględność

rutniessness - pezwzgiędno scanty - skąpy

screwy - pokręcony selfish - samolubny selfishness - samolubstwo selfless - bezinteresowny sensibility - wrażliwość

sharp-tempered - porywczy; wybuchowy

shrewd - przebiegły; sprytny

shy - nieśmiały shyly - nieśmiało shyness - nieśmiałość sincere - szczery sincerity - szczerość

Sleeping Beauty - Śpiąca Królewna

snappy - zgryźliwy

spiteful - złośliwy; zawzięty

surly - opryskliwy

tenacious - uparty; nieustępliwy tenacity - upartość; nieustępliwość

to treat sb like dirt - traktować kogoś jak szmatę

vengeful - mściwy vindictive - mściwy warm-hearted - serdeczny

well-mannered - dobrze wychowany

2.4 WYGLAD

a man of medium height - mężczyzna średniego wzrostu

a week's growth of beard - tygodniowy zarost

appearance - wygląd
athletic - wysportowany
attractive - atrakcyjny

auburn hair - kasztanowe włosy

bags under the eyes - worki pod oczami

baldness - łysina

bandy-legged - krzywonogi

be bleary-eyed - mieć zaczerwienione oczy be bow-legged - mieć pałąkowate nogi

beard - broda

beautiful - piękny; piękna become thin - chudnąć black and blue - posiniaczony blackhead - wągier; zaskórnik

blond - blondyn blonde - blondynka braid - warkoczyk brawn - tężyzna; krzepa

charm - wdzięk chubby - pucołowaty corpulent - korpulentny dark hair - ciemne włosy to depilate - depilować

to do one's hair - układać sobie włosy

elegant - elegancki

facial expression - wyraz twarzy

fair-haired - jasnowlosy

fat - gruby feature - cecha figure - figura freckle - pieg freckled - piegowaty fringe - grzywka

frizzy hair - kręcone włosy full in the face - pełna twarz gain weight - przybrać na wadze

girl with blue eyes - dziewczyna o niebieskich

oczach

good-looking - przystojny

grace - gracja

handsome - przystojny

he has a black eye - ma podbite oko he looks his age - wygląda na swoje lata

height - wzrost

high forehead - wysokie czoło

his hairline was receding - robiły mu się zakola

hump - garbhunchback - garbushunched - zgarbiony

let one's hair down - rozpuszczać włosy

long-haired - długowłosy

look smart - wyglądać elegancko

look tired - wyglądać na zmęczonego

look-alike - sobowtór

looks don't count - uroda to nie wszystko to lose one's (good) looks - tracić na urodzie

to lose weight - tracić na wadze

make-up - makijaż matronly - przy kości moustache - wąs

neatness - schludność; elegancja

obese - otyły obesity - otyłość

of medium build - średniej budowy outward appearance - wygląd zewnętrzny

overweight - nadwaga

pale - blady pimple - pryszcz pimply - pryszczaty plait - warkocz ponytail - koński ogon

pretty - ładny

protruding ears - odstające uszy
to put on weight - przybierać na wadze

scar - blizna scruffy - niechlujny shapely - zgrabny shaven - ogolony short - niski

sideburns - baczki; bokobrody

silhouette - sylwetka slender - smukły

slightly built - drobnej budowy

slim - szczupły smile - uśmiech

to smile - uśmiechać się spotty - pryszczaty squint - zez stocky - krępy stout - tęgi strong - silny suntan - opalenizna suntanned - opalony

tall - wysoki tattoo - tatuaż

tawny - śniady; ogorzały

they all wore beards - wszyscy nosili brody they looked tired - wyglądali na zmęczonych

tiny - drobny

turned up nose - zadarty nos

ugly - brzydki

underweight - niedowaga

weak - słaby weight - waga

well-dressed - dobrze ubrany

wrinkle - zmarszczka wrinkled - pomarszczony

His hair had got awry.

His face was drawn with heavy lines. There were rings under his eyes. He was a sorry sight enough.

He had a thin face. She was tall for her age.

He was a man of fifty, with a shock of grizzled hair. His frame was thick-set, and still immensely strong.

His hair was gray.

I thought she was very beautiful. She did not seem tall walking toward me. She had thick full lips and black eyes.

She looked very lovely.

She was blonde and had a tawny skin and gray eyes. She was plump and dark and looked about sixteen. The major was a little man with upturned mustaches. The woman has a pale face with dark hair.

She did not wear make-up. His face was wrinkled. She changed her hair color. He wears his hair brushed back.

He got a tattoo. They all wore beards. His head was shaved. He is beginning to go bald. He looked like an aristocrat. Zmierzwiły mu się włosy.

Jego twarz pożłobiły głębokie bruzdy.

Miał podkrążone oczy. Przedstawiał opłakany widok.

Miał chudą twarz.

Była wysoka jak na swój wiek.

Był to człowiek 50-letni ze strzechą siwiejących włosów.

Był krępy i wciąż jeszcze bardzo silny.

Miał siwe włosy.

Wydała mi się bardzo piękna.

Kiedy szła ku mnie, nie wydała mi się wysoka. Miała grube, pełne wargi i czarne oczy. Wyglądała bardzo ładnie/ślicznie. Miała blond włosy, smagłą cerę i szare oczy.

Była pulchna, smagła i wyglądała na około szesnaście lat. Major był małym człowieczkiem z podkręcanymi wąsami.

Kobieta ma bladą twarz i ciemne włosy.

Nie nosiła makijażu. Miał pomarszczoną twarz. Zmieniła kolor włosów.

(On) nosi włosy zaczesane do tyłu.

Zrobił sobie tatuaż. Wszyscy nosili brodę. Był ostrzyżony na zero.

Zaczął łysieć.

Wyglądał jak arystokrata.

2.5 INTELIGENCJA

a gift for languages - talent do języków

a word to the wise - mądrej głowie dość dwie słowie discussion - dyskusja

ably - umiejętnie; zręcznie

to absorb knowledge - chłonąć wiedzę

act the fool - udawać głupiego

analysis - analiza

aptitude - uzdolnienie; zdolność aptitude test - test zdolności to argue - argumentować argument - argument association - skojarzenie

to be a slow learner - wolno się uczyć to be mistaken - być w błędzie bigheaded - przemądrzały blithering idiot - skończony idiota

boffin - jajogłowy

brains of a canary - ptasi móżdżek

brainwave - olśnienie **brainy** - bystry; rozgarnięty **brilliant** - błyskotliwy

to broaden sb's mind - poszerzać czyjeś horyzonty

catch question - podchwytliwe pytanie

clever - bystry; zdolny **clueless** - ciężko myślący

to collect one's thoughts - zebrać myśli

comprehensive - wszechstronny

conclusion - wniosek

cretin - kretyn

to deduce - wnioskować; wywnioskować deduction - wnioskowanie; dedukcja

deep in thought - zamyślony

difficult to understand - trudny do zrozumienia

to discover - odkrywać

discovery - odkrycie discussion - dyskusja duffer - beztalencie

dull - tepy

educated - wykształcony empty-headed - głupiutki

erudite - erudyta erudition - erudycja

experience - doświadczenie experienced - doświadczony feeble-minded - słaby na umyśle

fool - głupiec; idiota foolish - głupi foolishness - głupota forget - zapomnieć

from what I know - z tego, co wiem

genius - geniusz **gifted** - utalentowany

to have no idea - nie mieć pojęcia

he is good at Italian - jest dobry z włoskiego

he's got brains - ma dobra głowę

hypothesis - hipoteza **idea** - myśl; pomysł

ignoramus - ignorant; ignorantka **ignorance** - niewiedza; ignorancja

ignorant - niedouczony illiterate - analfabeta imbecile - imbecyl

in blissful ignorance - w błogiej niewiedzy

ingenious - pomysłowy ingenuity - pomysłowość inquiring - dociekliwy intellect - intelekt intellectual - intelektualista

intelligence test - test na inteligencje

intelligent - inteligentny
intelligently - inteligentnie

intuition - intuicja **inventive** - pomysłowy

inventiveness - pomysłowość

jerk - palant know-all - mądrala knowledge - wiedza

lack of education - brak wykształcenia

learned - uczony logic - logika logical - logiczny memory - pamięć

mental block - zaćmienie umysłu narrow-minded - ograniczony; o wąskich

horyzontach noodle - głąb

on the assumption - przy założeniu

presence of mind - przytomność umysłu

quickly of mind - bystrość umysłu

reason - rozum right - racja

self-taught person - samouk

sense - sens simpleton - prostak stupid - głupi stupidity - głupota

talented - utalentowany; uzdolniony

theory - teoria thesis - teza thinker - myśliciel thinking - myślenie thoughtless - bezmyślny

twerp - przygłup

use your brains! - rusz głowa!

well-read - oczytany wise - mądry

2.6 NAŁOGI

addiction - nałóg, uzależnienie addiction to drugs - lekomania

alcohol - alkohol alcoholic - alkoholik ashtray - popielniczka

to become addicted to - uzależniać się od czegoś

beer - piwo

beer can - puszka po piwie

bottle - butelka brandy - brandy champagne - szampan cheroot - cygaro (krótkie) chew tobacco - żuć tytoń

cigar - cygaro
cigarette - papieros

cigarette case - papierośnica cigarette end - niedopałek cigarette holder - cygarniczka

coffee - kawa cognac - koniak

to draw at a cigarette - zaciągać się papierosem

drink - pić

drug dealer - dealer drunk - pijany drunkard - pijak

drunkenness - pijaństwo

How to stop smoking?

Smoking tobacco is bad for your health.

Smoking tobacco is the leading cause of lung disease. Smokers may harm the health of family members.

Smoking even a small number of cigarettes is dangerous.

Nicotine is a poison.

Nicotine is the major substance in cigarettes. Menthol cigarettes may be more dangerous. It is not easy to stop smoking permanently.

You probably will live longer if you do stop smoking.

filter cigarette - papieros z filtrem

gambler - hazardzista gambling - hazard

glue-sniffing - wąchanie kleju

hangover - kac hashish - haszysz

he had one too many - wypił jednego za dużo

heroin - heroina junkie - ćpun lighter - zapalniczka liqueur - likier nicotine - nikotyna

nightcap - kieliszek przed snem

no smoking - palenie wzbronione; zakaz palenia

non-alcoholic - bezalkoholowy
passive smoking - bierne palenie

pipe - fajka

to puff at pipe - pykać z fajki

smoke - dym to smoke - palić smoker - palacz smoking - palenie

to take drugs - brać narkotyki

tobacco - tytoń vodka - wódka wine - wino

Jak rzucić palenie?

Palenie tytoniu szkodzi zdrowiu.

Palenie tytoniu jest najczęstszą przyczyną chorób płuc. Palacze mogą szkodzić zdrowiu członków rodziny.

Niebezpieczne jest nawet palenie małej liczby papierosów. Nikotyna jest trucizną.

Nikotyna to główny składnik papierosów.

Papierosy mentolowe mogą być bardziej niebezpieczne.

Niełatwo rzucić palenie na zawsze.

Jeśli rzucisz palenie, prawdopodobnie będziesz żył dłużej.

More than one billion people around the world are smokers.

Smoking kills an estimated five million people every year.

Smoking increased the risk of Alzheimer's.

People who smoke are not only hurting themselves.

Smoking ban in public places. Smoke-filled bars and restaurants. He smokes a packet of cigarettes a day.

He rolls his own cigarettes. He drank himself into oblivion.

He poured two glasses and we touched them. I drank the cognac and felt it warm all the way down. I drank the wine and it did not make me feel good.

I held the glass for some more cognac. We drank rum and it was very friendly.

He never got drunk himself.

He took out from a cupboard a little round long-necked bottle. Wyjął z kredensu małą, okrągłą flaszkę z długą szyjką.

He loved a glass of the good liquor well. Are you mad, or has the liquor mastered you?

What the liquor was I do not know.

Ponad miliard ludzi na całym świecie pali papierosy. Palenie każdego roku zabija około pięć milionów osób.

Palenie zwiększa ryzyko choroby Alzheimera.

Palacze szkodzą nie tylko sobie.

Zakaz palenia w miejscach publicznych.

Zadymione bary i restauracje.

Wypala paczkę papierosów dziennie.

Sam sobie skręca papierosy. Upił się do nieprzytomności.

Nalał dwie szklanki i trąciliśmy się.

Wypiłem koniak i poczułem, jak mnie rozgrzewa w środku.

Wypiłem wino, ale nie poczułem się lepiej.

Nadstawiłem szklankę, żeby mi jeszcze nalał koniaku.

Piliśmy rum w bardzo przyjaznym nastroju.

Nigdy sie nie upijał.

Lubił szklaneczkę dobrego trunku.

Powariowaliście, czy może trunek uderzył wam do głów?

Nie wiem, co to był za trunek.

2.7 ZMYSŁY

to be hard of hearing - mieć słaby słuch

bland - mdły; nijaki (smak)

blind in one eye - niewidomy na jedno oko to cock one's ears - nadstawiać uszu

deaf-aid - aparat słuchowy deaf-and-dumb - gluchoniemy deaf-mute - gluchoniemy

deafness - głuchota

delectable - wyśmienity (o jedzeniu)

eyesight - wzrok fetid - cuchnacy

field of vision - pole widzenia

flavour - smak fragrance - zapach fragrant - pachnacy

gimlet eyes - świdrujący wzrok hallucination - halucynacia

to hear - słyszeć hearing - słuch

in sight - w zasięgu wzroku inaudible - niesłyszalny

to look around - rozgladać się

I stuck my fingers in my ears.

I shut my eyes.

I think there was one listening at the door.

I heard every word spoken.

The stable smelt dry and pleasant in the rain.

I saw nothing. I smelled the hav. It tasted of rusty metal.

We stood there in the rain and listened to this.

While I was looking at him he opened his eyes.

I can't see from one eye.

We cannot see it.

I heard them going upstairs.

I smelled the hay.

to mishear - źle usłyszeć; przesłyszeć się

mouldy - stechly mustiness - stęchlizna

out of sight - poza zasięgiem wzroku

partially deaf - niedosłyszący partially sighted - niedowidzący

sharp-eyed - bystrooki

short-sighted - krótkowzroczny

short-sightedness - krótkowzroczność

sighted - widzący smell - wech smelly - śmierdzący stench - smród to stink - śmierdzieć

stink - smród

stone-deaf - głuchy jak pień sweet and sour - słodko-kwaśny to sweeten - słodzić; posłodzić

taste - smak

tasteless - bez smaku

touch - dotyk

Zatkałem uszy palcami.

Zamknałem oczy.

Wydaje mi się, że ktoś podsłuchiwał za drzwiami.

Słyszałem każde słowo.

Po deszczu pachniało w stajni sucho i przyjemnie.

Nic nie zauważyłem. Czułem woń siana.

Miało to smak zardzewiałego metalu.

Staliśmy na deszczu, przysłuchując się temu.

Kiedy na niego patrzyłem, otworzył oczy.

Nie widzę na jedno oko. Nie możemy tego zobaczyć. Słyszałem, jak wchodzili na górę.

Czułem woń siana.

3. EMOCJE I UCZUCIA

3.1 GNIEW

aggression - agresja aggressive - agresywny

aggressiveness - agresywność

to agonize - zadręczać się; przeżywać niepokój

angrily - w złości; w gniewie angry with sb. - zły na kogoś to annoy - irytować; drażnić annoyance - irytacja annoying - irytujący

to calm down - uspokajać; uspokoić

calmly - spokojnie calmness - spokój

displeased - niezadowolony dissatisfaction - niezadowolenie

to drive sb mad - doprowadzać kogoś do szału

to enrage - rozwścieczać; rozwścieczyć flash of anger - przypływ gniewu

flustered - podenerwowany

furious - wściekły fury - furia; wściekłość

to get angry with - rozgniewać; rozzłościć

to go berserk - wpadać w szał

His patience wore thin. You owe me an apology. Feelings ran high. She said she hated life.

I got angry.

She said in a cold and measured voice.

I measured him up and down. The girl looked at me fiercely.

We two were talking while the others argued.

His face darkened when he saw me.

The blood went pounding round and round in my head.

I felt the devil rise in my heart.

he flew into a rage - wpadł we wściekłość he gets on my nerves - on działa mi na nerwy he turns me mad - on doprowadza mnie do szału he was motivated by envy - powodowała nim

zazdrość

his anger died - jego gniew minął his blood was up - krew w nim zawrzała I'm not a bit nervous - nie jestem ani trochę zdenerwowany

to infuriate - rozwścieczać; rozwścieczyć to lose one's nerve - tracić zimną krew

mad - szalony; obłąkanymadman - szaleniec

nerve-racking - wykańczający nerwowo now don't get upset - tylko się nie denerwuj

overwrought - wyczerpany nerwowo

peeved - wkurzony rage - wściekłość

to run amok - dostawać amoku to seethe with anger - kipieć gniewem she has become angry - zdenerwowała się

Jego cierpliwość jest na wyczerpaniu.

Jesteś mi winny przeprosiny.

Emocje rozgorzały.

Mówiła, że nienawidzi życia.

Zdenerwowałem się.

Powiedziała równym, suchym głosem.

Zmierzyłem go wzrokiem.

Dziewczyna spojrzała na mnie srogo.

My dwaj rozmawialiśmy, tymczasem reszta się kłóciła.

Na mój widok spochmurniał. Krew uderzyła mi do skroni. Poczułem diabła w sercu.

3.2 STRACH

aghast - przerażony anxiety - niepokój; obawa anxiously - z troską; z obawą apprehensive - pełen obawy dauntless - nieustraszony disquiet - zaniepokojenie

dread - lęk fear - strach

fear of heights - lęk wysokości **fearless** - nieustraszony

foreboding - złe przeczucie

fraught - spięty

frightening - przerażający frightful - przeraźliwy

to get the fright of one's life - śmiertelnie się przestraszyć

to give sb a scare - napędzać komuś stracha

jittery - roztrzęsiony panic - panika

restless - niespokojny restlessly - niespokojnie

scared stiff - śmiertelnie przestraszony

unease - niepokój

There is nothing to fear.
I am not scared of you.
She is terrified of spiders.
There is nothing to be afraid of.

I did not feel so sure.

Then a horror of the darkness seized me.

At the churchyard wall my courage had waned somewhat.

My heart beat very fiercely. Sweat ran all over me. He chickened out of going. He gasped in dismay. Her nerves were frayed. His hair stood on end.

It was a great weight off my mind. There was a look of horror on her face.

She was shaking with fright.

Nie ma się czego bać. Nie boję się ciebie.

(Ona) strasznie boi się pająków.

Nie ma się czego bać. Straciłem pewność siebie.

Ogarnął mnie strach przed ciemnością.

Przy cmentarnym murze odwaga całkiem mnie opuściła.

Serce waliło mi bardzo mocno.

Oblałem się potem. Stchórzył i nie poszedł Zamarł z przerażenia Była kłębkiem nerwów Włosy stanęły mu dęba. Spadł mi kamień z serca.

Na jej twarzy widać było przerażenie.

Drżała ze strachu.

3.3 RADOŚĆ

a burst of laughter - wybuch śmiechu **blissfully happy** - bezgranicznie szczęśliwy

cheerful - wesoły; radosny elated - rozradowany elation - rozradowanie enthusiasm - entuzjazm exhilarating - radosny exultant - rozradowany gaiety - wesołość gaily - wesoło glee - radość

gleeful - rozradowany happy - szczęśliwy hilarity - wesołość joy - radość

joyful - radosny; uradowany

to laugh - śmiać się laugh - śmiech merrily - wesoło merriment - wesołość

mirth - rozbawienie; wesołość to sneer - uśmiechać się szyderczo to snigger - chichotać; zachichotać to weep with joy - płakać z radości

with abandon - beztrosko

with joyous abandon - w radosnym uniesieniu

3.4 SMUTEK

apathetic - apatyczny

apathy - apatia

to bemoan - opłakiwać; żałować bereaved - pogrążony w smutku/żałobie

bitterness - gorycz; rozgoryczenie

blues - chandra

to burst into tears - wybuchnąć płaczem

chagrin - rozgoryczenie

to cry - płakać crying - płacz to cuddle - przytulać deep sorrow - głęboki żal dejected - przygnębiony; przybity

dejection - przygnębienie to deplore - ubolewać depressing - przygnębiający

desolation - rozpacz

disappointed - rozczarowany; zawiedziony **disappointment** - rozczarowanie; zawód

disgruntled - rozczarowanie disilusionment - rozczarowanie

to dissolve into tears - zalewać się łzami; zalać sie łzami

embittered - rozgoryczony

to exasperate - doprowadzać do rozpaczy feel miserable - być bardzo przygnębionym

his spirits sagged - upadł na duchu

in the depths od despair - w skrajnej rozpaczy

longing - tęsknota

to mope - rozczulać się nad sobą mournful - zasmucony; smutny

sad - smutny

to sadden - smucić; zasmucać sadly - smutko; ze smutkiem

sadness - smutek

she had a good cry - porządnie się wypłakała she was on the brink of tears - była na skraju łez

teardrop - łza tearful - zapłakany

tears welled up in her eyes - jej oczy zaszkliły się od

łez

to weep - płakać; zapłakać

3.5 WZAJEMNE RELACJE

aversion - niechęć; awersja **to bicker** - sprzeczać się

to detest - nienawidzić; nie cierpieć disfavour (US) - nieprzychylność dislike - niechęć; antypatia

enemy - wróg enmity - wrogość feud - być zwaśnionym

to give sb a wide berth - trzymać się od kogoś z

daleka

to hate - nienawidzić hate - nienawiść to like - lubić

to look daggers at sb - sztyletować kogoś wzrokiem

I hurt her feelings. I fell in love with her.

They loved each other very much. He remained the love of her life. We understood each other very well.

We were great friends. They don't trust us. We don't like the English. We all hated her father. We liked her well.

We bred up a boy-and-girl affection.

She felt drawn towards him.

She was trying to turn me against him.

They had words.
They hate each other.
He looked daggers at me.
Our enemies are on the move.

love - miłość to love - kochać lover - kochanek

to make an enemy of sb - robić sobie z kogoś wroga

malevolent - wrogi to quarrel - kłócić się quarrel - kłótnia rancour - nienawiść reluctance - niechęć respect - szacunek to respect - szanować tiff - sprzeczka

malevolence - wrogość

Zraniłem jej uczucia. Zakochałem się w niej. Bardzo się kochali.

Pozostał miłością jej życia. Rozumieliśmy się doskonale. Bardzo się przyjaźniliśmy. Nie mają do nas zaufania. Nie lubimy Anglików.

Wszyscy nienawidziliśmy jej ojca.

Bardzo ją lubiliśmy.

Zrodziło się między nami dziecinne uczucie.

Poczuła do niego sympatię.

Próbowała nastawić mnie przeciwko niemu. Doszło między nimi do ostrej wymiany zdań.

Nienawidzą się.

Rzucił mi spojrzenie pełne nienawiści.

Nasi wrogowie nie śpia.

3.6 HUMOR

anecdote - anekdota

to amuse - śmieszyć; rozśmieszyć black humour - czarny humor

cabaret - kabaret

cartoonist - karykaturzysta

clown - klaun

to clown about - błaznować comic - 1. komik 2. komiczny

comical - komiczny

to crack jokes - opowiadać kawały derision - szyderstwo; drwina derisive - szyderczy; drwiący despondent - przybity; przygnębiony

fun - zabawa funny - zabawny

gallows humour - wisielczy humor he treated it as a joke - obrócił to w żart

humor - humor

humorist - humorysta; komik

humorless - pozbawiony poczucia humoru

in fun - w żartach to joke - żartować joke - dowcip; kawał

joking - żarty

joking apart - żarty na bok

jokingly - żartem; w żartach; na żarty

to laugh - śmiać się laugh - śmiech

to laugh off - obracać w żart

laughable - śmieszny

laughing gas - gaz rozweselający

laughter - śmiech mockery - kpina mocking - kpiący

muck about - wygłupiać się

to play a joke on sb - zrobić komuś kawał to play a trick on sb - robić komuś kawał to poke fun at... - stroić sobie żarty z...

practical joke - psikus; figiel
sense of humor - poczucie humoru

standing joke - pośmiewisko

we died of laughing - umieraliśmy ze śmiechu

wry - lekko drwiący

4. ZDROWIE

4.1 ZDROWIE - POJĘCIA OGÓLNE

active - aktywny activity - aktywność aerobics - aerobik

balanced diet - zrównoważona dieta **to be in good shape** - być w dobrej formie

energy - energia gym - siłownia harmful - szkodliwy harmless - nieszkodliwy

health insurance - ubezpieczenie zdrowotne

health promotion - promocja zdrowia

health resort - uzdrowisko

health - zdrowie

health-oriented - prozdrowotny healthy lifestyle - zdrowy styl życia

healthy - zdrowy
hygienic - higieniczny

hypochondriac - hipochondryk

immune - odporny

immune system - układ odpornościowy

immunity - odporność longevity - długowieczność medical care - opieka medyczna

meditation - medytacja minerals - mineraly morning exercises - poranna gimnastyka

nutrition - odżywianie

personal hygiene - higiena osobista physical activity - aktywność fizyczna picture of health - okaz zdrowia

positive thinking - pozytywne myślenie **to practise a sport** - uprawiać sport

to prevent - zapobiegać prevention - profilaktyka

to reduce risk - zmniejszyć ryzyko to regular exercise - regularnie ćwiczyć

relaxation - relaks risk - ryzyko sleep - sen to sleep - spać stress - stres

unhealthy - niezdrowy vaccination - szczepienie vaccine - szczepionka vitamins - witaminy walk - spacer

to walk - spacerować washing hands - mycie rąk to work out - trenować workout - trening

4.2 CHOROBY I URAZY

ailment - dolegliwość allergic to... - uczulony na... allergy - alergia, uczulenie

anaemia - anemia angina - angina antibody - przeciwciało

appendictis - zapalenie wyrostka robaczkowego

asthma - astma

atherosclerosis - miażdżyca bedridden - obłożnie chory bird flu - ptasia grypa

bronchitis - zapalenie oskrzeli **burns** - poparzenia; oparzenia

carrier - nosiciel

to catch a cold - przeziębić się chickenpox - ospa wietrzna

cold - przeziębienie
cold sore - opryszczka
concussion - wstrząs mózgu
conjunctivitis - zapalenie spojówek
contagious - zakaźny; zaraźliwy
Crohn's disease - choroba Crohna

depression - depresja **diabetes** - cukrzyca

diabetic - chory na cukrzycę; cukrzyk

disorder - zaburzenie; schorzenie **ear infection** - zapalenie ucha

epidemic - epidemia

epilepsy - epilepsja; padaczka

flu - grypa

food poisoning - zatrucie pokarmowe

fracture - złamanie

German measles - różyczka

get sick - zachorować glaucoma - jaskra hay fever - katar sienny heart attack - zawał serca hereditary - dziedziczny

ill - chorv

illness - choroba

incurable disease - nieuleczalna choroba

to infect - zainfekować infection - infekcia

infectious - zakaźny; zaraźliwy

influenza - grypa insomnia - bezsenność jaundice - żółtaczka

kidney stone - kamica nerkowa

leprosy - trąd

leukemia - białaczka

malaria - malaria measles - odra

mental illness - choroba umysłowa

migraine - migrena

multiple sclerosis - stwardnienie rozsiane

mumps - świnka mycosis - grzybica neurosis - nerwica obesity - otyłość

pancreatic cancer - rak trzustki pneumonia - zapalenie płuc

rabies - wścieklizna

seasickness - choroba morska

Poe suffered from depression.

She fell ill with flu.

The virus rarely spreads from person to person.

The bird flu vaccine is safe. The virus spreads through the air. The flu causes muscle pain.

The flu can kill.

The body's defense system produces antibodies.

There were two other flu pandemics in the twentieth century.

Doctors do not know what causes asthma. Multiple sclerosis is different from other diseases. Living with multiple sclerosis is never easy.

The nervous system is the main target of the disease.

she died of cancer - zmarła na raka

sick - chory sickly - chorowity sickness - choroba sinusitis - zapalenie zatok

smallpox - ospa

sprain - zwichnięcie; zwichnąć stomach flu - grypa żołądkowa stomach ulcer - wrzody żołądka thyroid cancer - rak tarczycy tuberculosis - gruźlica

virus - wirus

Poe cierpiał na depresję. Zachorowała na grypę.

Wirus rzadko przenosi się z człowieka na człowieka.

Szczepionka na ptasią grypę jest bezpieczna. Wirus przenosi się drogą kropelkową.

Grypa powoduje ból mięśni.

Grypa może zabijać.

Układ immunologiczny produkuje przeciwciała. W dwudziestym wieku były dwie pandemie grypy.

Lekarze nie wiedzą, co powoduje astmę.

Stwardnienie rozsiane różni się od innych chorób. Życie ze stwardnieniem rozsianym nie jest łatwe. Układ nerwowy jest głównym celem choroby.

4.3 LECZENIE

acupuncture - akupunktura allergologist - alergolog ambulance - karetka anaesthesia - znieczulenie anaesthetist - anestezjolog antibiotic - antybiotyk antidote - antidotum; odtrutka

antiseptic - środek odkażający aspirin - aspiryna balm - balsam

bandage - bandaż

to be discharged from hospital - zostać wypisanym gauze - gaza

ze szpitala

betterment - poprawa blood test - badanie krwi

Caesarean section - cesarskie ciecie

capsule - kapsułka cardiologist - kardiolog chemotherapy - chemioterapia

clinic - klinika clinical - kliniczny

consciousness - przytomność consulting room - gabinet lekarski

to cure - leczyć

dermatologist - dermatolog to deteriorate - pogorszyć się to diagnose - stawiać diagnozę

diagnosis - diagnoza dialvsis - dializa doctor - lekarz

donor - dawca

dose of medicine - dawka leku

dressing - opatrunek drip - kroplówka drug - lek

euthanasia - eutanazia examination - badanie to examine - badać; zbadać eye drops - krople do oczu family doctor - lekarz rodzinny first aid - pierwsza pomoc

to give sb injection - zrobić komuś zastrzyk

to go to bed - iść do łóżka gynaecologist - ginekolog

hospital - szpital

hospitalization - hospitalizacja improvement - poprawa to inject - wstrzykiwać injection - zastrzyk iodine - jodyna

laryngologist - laryngolog

local anaesthetic - znieczulenie miejscowe

lozenge - tabletka do ssania

massage - masaż

medicine - 1. medycyna 2. lekarstwo

morphine - morfina neurologist - neurolog nose drops - krople do nosa

nurse - pielęgniarka

ointment - maść oncologist - onkolog to operate - operować

operating room - sala operacyjna

operation - operacja orthoapedist - ortopeda paediatrician - pediatra pathologist - patolog patient - pacjent

pharmacist - farmaceuta; aptekarz

pill - piqułka

prescription - recepta psychiatrist - psychiatra reception unit - izba przvieć to recovery - wyzdrowieć rehabilitation - rehabilitacia

He's fighting for his life. He fought cancer successfully. The doctors think she won't live. He was sent to a mental hospital. She had treatment with radiation.

Today she feels fine.

They have no health insurance.

The health care system. There is no hope for him. She seemed to get better.

The treatments made it easier for him to breathe.

He takes medicines every day.

They should go to the doctor for medical examinations.

They have problems thinking after taking drugs.

The patient must be in a hospital.

Aspirin thins the blood.

Doctors usually prescribe opiate drugs.

She takes medicines daily.

to rescue - ratować scalpel - skalpel shot - zastrzyk

side effect - efekt uboczny

stretcher - nosze surgeon - chirurg surgery - chirurgia therapy - terapia

thermometer - termometr transplantation - przeszczep

to treat - leczvć treatment - leczenie

ultrasound exam - badanie ultrasonograficzne

urine test - badanie moczu ward - oddział szpitalny

Walczy o życie. Wygrał walkę z rakiem.

Lekarze uważają, że nie przeżyje.

Został wysłany do szpitala psychiatrycznego.

Przeszła radioterapię. Obecnie czuje się świetnie.

Nie mają ubezpieczenia zdrowotnego.

System opieki zdrowotnej. Nie ma dla niego nadziei.

Wydawało się, że jej stan się poprawia.

Leczenie ułatwiło mu oddychanie.

Codziennie bierze leki.

Powinni chodzić do lekarza na badania.

Po zażyciu leków mają problem z koncentracją.

Pacjent musi pozostać w szpitalu. Aspiryna rozcieńcza krew. Lekarze czesto przepisuja opiaty. (Ona) codziennie bierze lekarstwa.

4.4 OBJAWY

ache - ból to ache - boleć backache - ból pleców

to bleed - krwawić

bleeding - krwawienie; krwotok

blood - krew bruise - siniak chills - dreszcze to choke - dusić sie clot - skrzep

coma - śpiączka complication - komplikacja

constipation - zaparcie; zatwardzenie

cough - kaszel to cough - kaszleć cut - skaleczenie to faint - zemdleć to feel sick - źle się czuć

fever - gorączka

to have a fever - mieć gorączkę

headache - ból głowy heartburn - zgaga

high blood pressure - wysokie ciśnienie krwi

indigestion - kłopoty z trawieniem

injury - rana; uraz

itch - 1. swędzenie 2. świerzb lack of appetite - brak apetytu

lack of balance - zaburzenia równowagi low-grade fever - stan podgorączkowy

muscle pains - ból mięśni overweight - nadwaga

pain - ból painful - bolesny paralysis - paraliż rash - wysypka

secondary tumour - przerzut

sneeze - kichać

sore throat - ból gardła stomach ache - ból żołądka

stomach trouble - problemy żołądkowe

swell - puchnać swollen - spuchnietv symptoms - objawy to vomit - wymiotować vomiting - wymioty weakness - osłabienie

His leg hurts. I'm aching all over. She is very sick and weak.

She was unconscious for three weeks. When she woke up, she could not speak. He was paralyzed from the neck down.

The seizure will stop on its own.

Chronic pain may go away, but it often comes back.

The problems appear suddenly. Have you had a headache recently? Boli go noga. Wszystko mnie boli. Jest bardzo chora i słaba.

Przez trzy tygodnie była nieprzytomna. Kiedy się obudziła, nie mogła mówić. Był sparaliżowany od szyi w dół. Atak choroby ustąpi samoistnie.

Przewlekły ból może ustąpić, ale często powraca.

Problemy pojawiaja sie nagle. Czy ostatnio bolała cię głowa?

4.5 U DENTYSTY

braces - aparat ortodontyczny

bridge - mostek caries - próchnica cavity - próchnica

crooked teeth - krzywe zęby

crown - koronka decay - próchnica

dental clinic - klinika dentystyczna dental drill - wiertarka dentystyczna dentist chair - fotel dentystyczny dentist - dentysta; stomatolog **dentures** - proteza (zębowa) to drill a tooth - borować to extract a tooth - wyrwać ząb extraction - usuniecie zeba to fill - plombować; zaplombować

filling - plomba

floss - nić dentystyczna gingivitis - zapalenie dziąseł

gums - dziąsła

I have toothache - bola mnie zęby

I've lost a filling - wypadła mi plomba to knock out a tooth - wybić zab

milk teeth - zęby mleczne

my gums bleed - dziąsła (mi) krwawią panoramic X-ray - rentgen panoramiczny

paradentosis - paradontoza plaque - płytka nazębna

rinse - płukanie to rinse - płukać root canal - kanał zeba sensitive tooth - wrażliwy zab

tartar - kamień nazębny

teeth whitening - wybielanie zębów this tooth needs filling - ten zab trzeba zaplombować

tongue - język tooth enamel - szkliwo toothache - ból zęba/zębów wisdom tooth - ząb mądrości

wobbly tooth - chwiejący się zab

5. KULTURA

5.1 SZTUKA

abstract art - sztuka abstrakcyjna

aesthetics - estetyka

applied art - sztuka użytkowa architecture - architektura

art for art's sake - sztuka dla sztuki

art gallery - galeria sztuki art historian - historyk sztuki

art - sztuka artist - artysta

avant-garde - awangarda

baroque - barok **beauty** - piękno

classicism - klasycyzm

conceptual art - sztuka konceptualna contemporary art - sztuka współczesna

to create - tworzyć creativity - kreatywność

creator - twórca cubism - kubizm dadaism - dadaizm emotions - emocje exhibited pictures - wystawione obrazy

to express - wyrażać

expressionism - ekspresjonizm

fine arts - sztuki piękne graphic artist - grafik

impressionism - impresjonizm

mimesis - mimesis museum - muzeum

to open an exhibition - otworzyć wystawę

opening - wernisaż pseudo-art - kicz rococo - rokoko

romanticism - romantyzm

style - styl

surrealism - surrealizm **symbol** - symbol

symbolic - symboliczny

talent - talent taste - gust

work of art - dzieło sztuki

5.2 FILM

action - akcja

action film - film akcji

actor - aktor

actress - aktorka

adventure film - film przygodowy

camera - kamera

camera operator - operator kamery

cartoon film - film rysunkowy

cast - obsada cinema - kino

cinematography - kinematografia

clapper - klaps crew - sztab

crowd scene - scena zbiorowa

cut - montaż

cutting room - montażownia

directing - reżyseria director - reżyser

disaster film - film katastroficzny **documentary** - film dokumentalny

dub - dabować

to engage extras - zatrudniać statystów

executive producer - producent wykonawczy

feature film - film fabularny film industry - przemysł filmowy film star - gwiazda filmowa

film-goer - kinoman **film-maker** - filmowiec

filmed in Greece - nakręcony w Grecji

montage - montaż

movie studio - studio filmowe

premiere - premiera
producer - producent
road movie - film drogi

screen - ekran

screenwriter; scriptwriter - scenarzysta

script; scenario - scenariusz silent film - film niemy

soundtrack - ścieżka dźwiękowa special effects - efekty specjalne

stuntman - kaskader subtitles - napisy western - western He appeared in many movies.

The movie are based on real events.

She soon started appearing in small roles.

Hollywood filmmakers became interested in her.

Her first movie came out in nineteen thirty-two.

By the end of the movie.

She liked to play the roles of strong women.

One of Katharine Hepburn's most famous roles.

She starred in her last movie.

He died a few weeks after filming ended.

People still enjoy her films.

She received an award for best actress.

She received an nomination for her role in...

She also appeared in many television programs.

She was very careful about choosing her roles in films.

One of the most costly movies ever made.

Elizabeth Taylor would quickly become as famous.

Her alcoholic husband is played by Paul Newman.

Critics praised her.

She played a lonely woman.

She hated seeing herself in the movies.

She has written screenplays for movies.

She never thought of herself as a movie actress.

She was not accepted in Hollywood.

Wystąpił w wielu filmach.

Film jest oparty na rzeczywistych wydarzeniach.

Wkrótce zaczęła pojawiać się w małych rolach.

Zainteresowali się nią holywoodzcy reżyserzy.

Jej pierwszy film wszedł na ekrany w 1932.

Na końcu filmu.

Lubiła grać silne kobiety.

Jedna z nasłynniejszych ról Kathariny Hepburn.

Wystapiła w swoim ostatnim filmie.

Zmarł kilka tygodni po zakończeniu zdjęć do filmu.

Ludziom nadal podobają się jej filmy. Otrzymała nagrodę dla najlepszej aktorki.

Otrzymała nominację za rolę w...

Pojawiała się również w wielu programach telewizyjnych.

Była bardzo ostrożna przy wyborze ról w filmach. Jeden z najdroższych filmów wszech czasów. Elizabeth Taylor szybko stała się sławna.

Jej meża alkoholika zagrał Paul Newman.

Krytycy ją chwalili. Zagrała samotną kobietę.

Nienawidziła oglądać siebie w filmach.

Napisała scenariusze do filmów.

Nigdy nie myślała o sobie jako aktorce filmowej.

Nie była akceptowana w Hollywood.

5.3 FOTOGRAFIA

camera body - obudowa aparatu to change the lens - zmienić obiektyw compact camera - aparat kompaktowy

to compress an image - skompresować zdjęcie

darkroom - ciemnia

diapozitive - diapozytyw digital camera - aparat cyfrowy

disposable camera - aparat jednorazowy

film - film

flash - lampa błyskowa

glossy - błyszczący

lens - obiektyw

to load the film - założyć film

matt - matowy

memory card - karta pamięci

to mount the lens - założyć obiektyw

negative - negatyw

photo - zdjecie

to photograph something - fotografować coś

photography - fotografia

photograpic - fotograficzny

polarizing filter - filtr polaryzacyjny

to process a film - wywołać film

red-eye reduction - redukcja efektu czerwonych oczu

to remove the lens - zdjąć obiektyw

resolution - rozdzielczość

to rewind the film - przewinąć film

say cheese! - uśmiech proszę!

shutter - migawka

to take a photo - zrobić zdjęcie

tripod - statyw

white balance - balans bieli

wide-angle lens - obiektyw szerokokątny

5.4 MUZYKA

to accompany - akompaniować

alto - alt

band - zespół muzyczny **baritone** - baryton **bass** - 1. bas 2. basista

beat - takt **blues** - blues

catchy - wpadający w ucho

chamber music - orkiestra kameralna

choir - chór chord - akord chorus - refren

to compose - komponować composer - kompozytor composition - utwór

concert hall - sala koncertowa

concert - koncert to conduct - dyrygować conductor - dyrygent crotchet - ćwierćnuta

duet - duet elegy - elegia

to give a concert - koncertować to go to a concert - iść na koncert

to hum - nucić lullaby - kołysanka lyrics - tekst; słowa major - dur /tonacja/ melody - melodia minor - moll /tonacja/ music lover - meloman

music - muzyka musical - muzyczny musician - muzyk

I can dance and sing too. She practises the piano. He gives her singing lessons.

She sings in tune.

She plays musical instruments.

One of the best known bands was Nirvana.

note - nuta

oratorio - oratorium orchestral - orkiestrowy overture - uwertura

perfect pitch - słuch absolutny piece of music - utwór muzyczny to play by ear - grać ze słuchu

psalm - psalm **quarter** - kwartet

to read music - czytać nuty to record - nagrywać; nagrać record player - gramofon recording - nagranie

scale - gama

score - zapis nutowy
serenade - serenada

to sing on playback - śpiewać z playbacku

to sing out of tune - falszować

to sing - śpiewać

singer - śpiewak; śpiewaczka singing lessons - lekcje śpiewu

soloist - solista song - piosenka songbook - śpiewnik

sort of music - rodzaj muzyki sound - dźwięk; brzmienie to strum - brzdąkać symphony - symfonia

tenor - tenor trio - trio vocal - wokalny vocalist - wokalista voice - głos

we were at a concert - byliśmy na koncercie

Potrafię i tańczyć, i śpiewać. Ćwiczy grę na pianinie. Daje jej lekcje śpiewu. Śpiewa czysto.

Gra na instrumentach muzycznych.

Jednym z najbardziej znanych zespołów była Nirvana.

5.5 INSTRUMENTY MUZYCZNE

accordion - akordeon bagpipes - dudy banjo - banjo bassoon - fagot

brass instruments - instrumenty dete blaszane

castanets - kastaniety cellist - wilonczelista cello - wiolonczela clarinet - klarnet cymbals - cymbałki double bass - kontrabas drummer - perkusista drums - perkusja

drumstick - pałeczka /do gry na bębnie/

flute - flet gong - gong guitar - gitara guitarist - gitarzysta

harp - harfa **horn** - róg

instrument - instrument

instrumental - instrumentalny

lute - lutnia lyre - lira

mandolin - mandolina

mouth organ - harmonijka ustna

organ - organy pianist - pianista

piano - fortepian; pianino

to play the piano - grać na pianinie

saxophone - saksofon **saxophonist** - saksofonista

string - struna

tambourine - tamburyn

triangle - trójkąt trombone - puzon trumpet - trąbka trumpeter - trębacz violin - skrzypce violinist - skrzypek

wind instruments - instrumenty dete

zither - cytra

5.6 TANIEC

to ask sb for a dance - prosić kogoś do tańca

ball - bal

ballroom dancing - taniec towarzyski

belly dance - taniec brzucha choreographer - choreograf choreography - choreografia classical dance - taniec klasyczny

dance - taniec to dance - tańczyć

dance classes - lekcje tańca

dance floor - parkiet

dance group - grupa taneczna dance step - krok taneczny

dance studio - szkoła tańca dancer - 1. tancerz 2. tancerka folk dance - taniec ludowy mazurka - mazurek

mazurka - mazurek

modern dance - taniec nowoczesny

polka - polka

waltz - walc

to practise new steps - ćwiczyć nowe kroki

rhythm - rytm rhythmic - rytmiczny rumba - rumba samba - samba tango - tango

5.7 MALARSTWO

acrylic paint - farba akrylowa

background - tło brush - pędzel canvas - płótno chalk - kreda

charcoal - węgiel rysunkowy colouring book - kolorowanka

crayon - kredka

to crayon - rysować kredką draughtsman - kreślarz; rysownik drawing board - deska kreślarska

drawing - rysunek **easel** - sztaluga

encaustic painting - enkaustyka
foreground - pierwszy plan

frame - rama fresco - fresk

genre painting - malarstwo rodzajowe

graphite - grafit illustration - ilustracja

He began to paint.

Paintings showed normal scenes from life. Edward knew he wanted to be a painter. This kind of painting is called commercial art.

They liked to paint normal people.

Paint what you feel. Paint what you see. Paint what is real to you.

He had a show of his work at a gallery in New York.

Very few people bought his paintings.

People were not interested in his simple, realistic style.

He sold many pictures.

He became famous for paintings that are mysterious.

He painted his most famous work.
The painting now hangs in a museum.
He often painted three pictures in one day.
Andy Warhol was much more than just a painter.
In the portrait, he looks bigger than he was in real life.
He learned how to paint and sculpt.

ink - tusz; atrament landscape - pejzaż mosaic - mozaika

oil painting - obraz olejny

paint - farba

painter - malarz; malarkapainting - 1. malarstwo 2. płótno

palette - przyrząd

pencil - 1. ołówek 2. pędzelek

picture - obraz

poster plaint - farba plakatowa

scenes from everyday life - sceny z codziennego

życia

self-portrait - autoportret

sketch - szkic

still life - martwa natura

stroke of the brush - pociągnięcie pędzlem

veduta - weduta watercolor - akwarela

Zaczał malować.

Obrazy przedstawiały normalne sceny z życia. Edward wiedział, że chce zostać malarzem.

Ten rodzaj malarstwa nazywany jest sztuką komercyjną.

Lubili malować zwykłych ludzi.

Maluj, co czujesz. Maluj, co widzisz.

Maluj, co jest dla ciebie rzeczywistością.

Wystawiał swoje prace w galerii w Nowym Jorku.

Tylko nieliczni kupili jego obrazy.

Ludzi nie interesował jego prosty, realistyczny styl.

Sprzedał dużo obrazów.

Zasłynął tajemniczymi obrazami. Namalował swoje najsłynniejsze dzieło. Obecnie obraz wisi w muzeum.

Często malował trzy obrazy w ciągu jednego dnia.

Andy Warhol był kimś więcej niż tylko malarzem.

Na portrecie wygląda na wyższego niż w rzeczywistości.

Nauczył się malować i rzeźbić.

5.8 RZEŹBIARSTWO

brass - mosiądz **bust** - popiersie

to carve - rzeźbić; wykuwać

cast - odlew to cast - odlewać ceramic - ceramiczny ceramics - ceramika

chisel - dłuto clay - glina

copperplate - miedzioryt

to engrave - ryć; wyryć; grawerować engraving - 1. rytownictwo 2. grawerunek

to glaze - pokrywać emalią

granite - granit limestone - wapień marble - marmur

mould - forma odlewnicza

plaster - gips
potter - garncarz

potter's wheel - koło garncarskie

pottery - garncarstwo sandstone - piaskowiec to sculpt - rzeźbić sculptor - rzeźbiarz

sculpture - 1. rzeźba 2. rzeźbiarstwo

spatula - szpachelka statue - statua; posąg statuette - posążek stone - kamień woodcut - drzeworyt

5.9 TEATR

acclaim - uznanie applause - aplauz audience - publiczność

ballet - balet **to boo** - wygwizdać

box - loża

box office - kasa
circle - balkon
cloakroom - szatnia
comedy - komedia
curtain - kurtyna
dialogue - dialog
drama - dramat
encore - bis

flop - klapa footlight - rampa gesture - gest

to go off the scene - schodzić ze sceny

lighting - oświetlenie mime artist - mim

opera glasses - lornetka teatralna

opera - opera operetta - operetka ovation - owacja

pantomime - pantomima

She decided to return to the stage. She starred in a play called... The play was a great success.

He immediately bought the legal rights to the play.

She suffered from stage fright.
Patricia began acting as a teenager.

Jessica's older brothers showed an interest in the theater.

Jessica loved going to the theater.

She acted in many of Shakespeare's plays.

She performed in her first play.

She continued to work in the theater in London. His mother was an actress in the local theater.

She got only small parts.

The play is both funny and serious.

Her teacher was the well-known playwright.

They played to full houses.

The play was first performed in London. Tonight we are going to the theatre. The performance was brilliant.

parody - parodia
to parody - parodiować
performance - przedstawienie
performer - wykonawca
playwright - dramatopisarz
prompt corner - budka suflera
prompt; prompter - sufler
proscenium - proscenium
puppet - marionetka; kukiełka

puppet-show - przedstawienie lalkowe revolving stage - scena obrotowa

row - rząd

scenographer - scenograf **scenography** - scenografia

seat - siedzenie stage fright - trema stage - scena stalls - parter

stand-up - występ solowy street theatre - teatr uliczny

theatre - teatr

theatrical property - rekwizyt

tragedy - tragedia trap-door - zapadnia usher - bileter

Zdecydowała się powrócić na scenę. Zagrała w sztuce pod tytułem... Sztuka odniosła wielki sukces. Natychmiast kupił prawa do sztuki. Miała treme.

Zaczęła występować jako nastolatka.

Starsi bracia Jessici okazywali zainteresowanie teatrem.

Jessica kochała chodzić do teatru. Zagrała w wielu sztukach Shakespeare'a. Po raz pierwszy zagrała w sztuce. Nadal pracowała w londyńskim teatrze.

Jego matka była aktorką w miejscowym teatrze.

Dostawała tylko małe role.

Sztuka jest zabawna i poważna zarazem. Jej nauczycielem był bardzo znany dramaturg.

Grali dla pełnej widowni.

Sztuka po raz pierwszy została wystawiona w Londynie.

Wieczorem idziemy do teatru. Przedstawienie było świetne.

5.10 LITERATURA

acrostic - akrostych allegory - alegoria anthology - antologia antithesis - antyteza aphorism - aforyzm assonance - asonans

author - autor

autobiography - autobiografia

ballad - ballada

bibliography - bibliografia

byronic hero - bohater bajroniczny

chapter - rozdział character - postać

children's literature - literatura dla dzieci

content - treść cover - okładka

detective fiction - powieść kryminalna

diary - dziennik drama - dramat elegy - elegia epic poetry - epika

epistolary novel - powieść epistolarna

essay - esej fairy tale - bajka fiction - fikcja fictional - fikcyjny

figure of speech - figura retoryczna

flashback - retrospektywa

hero - bohater heroine - bohaterka hexameter - heksametr

historical novel - powieść historyczna

hyperbole - hiperbola

iamb - jamb

idyllic - idylliczny; sielankowy incunable - inkunabuł

irony - ironia legend - legenda line - wers

literary criticism - krytyka literacka

literary - literacki

literary theory - teoria literatury

He was one of the first black writers. He wrote for almost fifty years.

He was famous for his descriptions of black American life.

His work is known all around the world.

His work has been translated into many languages.

Hughes's poetry had serious messages.

He loved to write while sitting in clubs listening to blues.

Women read more literature than men. People discuss books over the Internet.

She wrote seven books.

The story takes place in a small Florida town.

Her second book was published three years later.

She wrote the book in seven weeks.

It is the story of a black woman's search for happiness.

She published a story about her own life. She wrote more than one hundred books. literature - literatura lyric poetry - liryka manuscript - rekopis

masculine rhyme - rym męski

metaphor - metafora metonymy - metonimia

metre - metrum narrative - narracja narrative poetry - poemat

narrator - narrator novel - powieść

novelist - powieściopisarz

novella - nowela

nursery rhyme - rymowanka

ode - oda

pamphlet - pamflet

personification - personifikacja; uosobienie picaresque novel - powieść łotrzykowska

poem - 1. wiersz 2. poemat

poetry - poezja

prose poetry - proza poetycka

prose - proza

psychological novel - powieść psychologiczna

to publish - wydać publisher - wydawca to read - czytać reader - czytelnik

rhetorical question - pytanie retoryczne

rhyme - rym satire - satyra satirical - satyryczny satirist - satyryk

short story - opowiadanie

sonnet - sonet

surprise ending - zaskakujące zakończenie

tragic hero - bohater tragiczny tragicomedy - tragikomedia

trochee - trochej

unrhymed - nierymowany; bezrymowy verse - 1. wiersz 2. strofa; zwrotka

writer - pisarz

Był jednym z pierwszych czarnych pisarzy. Pisał prawie przez piećdziesiat pieć lat. Zasłynał opisami życia czarnych Amerykanów.

Jego dzieła są znane na całym świecie.

Jego dzieła zostały przetłumaczone na wiele języków. Poezja Hughesa zawierała poważne przesłania. Kochał pisać, siedząc w klubach i słuchając bluesa. Kobiety czytają literaturę częściej niż mężczyźni.

Ludzie dyskutują o książkach w internecie.

Napisała siedem książek.

Akcja rozgrywa się w małym mieście na Florydzie. Jej druga książka została wydana trzy lata później.

Napisała książkę w ciągu siedmiu tygodni. To historia Murzynki szukającej szczęścia. Opublikowała historię swojego życia.

Napisała ponad sto książek.

6. NAUKA

6.1 NAUKA - POJĘCIA OGÓLNE

to advance a thesis - wysuwać tezę

to advance arguments for... - przytaczać argumenty laboratory - laboratorium

za...

applied sciences - nauki stosowane

argument - argument

to come to a conclusion - dojść do wniosku

conclusion - wniosek discoverer - odkrywca discovery - odkrycie

to do an experiment - przeprowadzić eksperyment

experimental - eksperymentalny; próbny **experimental results** - wyniki eksperymentu

hypothesis - hipoteza in theory - w teorii

instruments - przyrządy; urządzenia

invention - wynalazek **inventor** - wynalazca

lab - laboratorium laboratory - laboratorium microscope - mikroskop

to prove - dowodzić; udowadniać

publication - publikacja
research - badanie; badania

researcher - badacz science - nauka scientific - naukowy scientist - naukowiec

social sciences - nauki społeczne to substantiate - uzasadniać; uzasadnić

theorist - teoretyk theory - teoria thesis - teza

unknown - nieznany

6.2 ASTRONOMIA

astronomical object - ciało niebieskie

astronomy - astronomia aurora - zorza polarna black dwarf - czarny karzeł black hole - czarna dziura celestial pole - biegun niebieski celestial sphere - sfera niebieska comet tail - warkocz komety constellation - gwiazdozbiór dark matter - ciemna materia dwarf planet - planeta karłowata

Earth - Ziemia
eclipse - zaćmienie
ecliptic - ekliptyka
galaxy - galaktyka
gravitation - grawitacja

Jupiter - Jowisz

light-year - rok świetlny

Mercury - Merkury Moon - Księżyc nebula - mgławica

outer space - przestrzeń kosmiczna

planet - planeta

planetary system - układ planetarny

polar night - noc polarna Solar eclipse - zaćmienie Słońca Solar System - Układ Słoneczny

Solar System - Układ Słoneczn solar wind - wiatr słoneczny

space shuttle - wahadłowiec kosmiczny

star - gwiazda

star cluster - gromada gwiazd

Sun - Słońce

supergiant - nadolbrzym telescope - teleskop universe - wszechświat

Venus - Wenus

6.3 FIZYKA

acceleration - przyspieszenie

angular acceleration - przyspieszenie kątowe

angular velocity - prędkość katowa

atom - atom atomic - atomowy

centrifugal force - siła odśrodkowa centripetal acceleration - przyspieszenie

dośrodkowe

to convert heat into work - zamienić ciepło na prace space-time - czasoprzestrzeń

dynamics - dynamika energy - energia force - siła

frame of reference - układ odniesienia

heat - ciepło impulse - poped

kinetic energy - energia kinetyczna

mass - masa matter - materia momentum - ped motion - ruch

net force - siła wypadkowa

Newton's laws of motion - zasady dynamiki

Newtona

physical - fizykalny; dotyczący fizyki

physicist - fizyk physics - fizyka

potential energy - energia potencjalna quantum mechanics - mechanika kwantowa

scalar - skalar

second law of thermodynamics - druga zasada

termodynamiki

speed - predkość

speed of light - prędkość światła

statics - statyka

theory of relativity - teoria względności

third law of thermodynamics - trzecia zasada

termodynamiki torque - moment sily trajectory - tor vacuum - próżnia vector - wektor velocity - prędkość

wave - fala work - praca

6.4 CHEMIA

acid - kwas

atom - atom

atomic mass - masa atomowa atomic nucleus - jądro atomowe atomic number - liczba atomowa atomic radius - promień atomowy

base - zasada

biochemistry - biochemia

chemical compound - związek chemiczny chemical process - proces chemiczny chemical reaction - reakcja chemiczna

chemist - chemik chemistry - chemia

covalent bond - wiązanie kowalencyjne

crystallization - krystalizacja

electrolyte - elektrolit element - pierwiastek hydrocarbon - węglowodór ionic bond - wiazanie jonowe

isotope - izotop

liquid - ciecz

liquid crystal - ciekły kryształ

metalloid - półmetal

molecule - cząsteczka; molekuła

neutron - neutron

nitric acid - kwas azotowy noble gas - gaz szlachetny

nuclide - nuklid

organic chemistry - chemia organiczna

oxide - tlenek

oxidizing agent - utleniacz periodic table - układ okresowy

salt - sól

solid - ciało stałe

solubility - rozpuszczalność

solution - roztwór

thermal conductivity - przewodność cieplna

transition metal - metal przejściowy

viscosity - lepkość

6.5 PIERWIASTKI

antimony - antymon argon - argon arsenic - arsen astatine - astat barium - bar beryllium - beryl **bismuth** - bizmut **boron** - bor cadmium - kadm caesium - cez calcium - wapń copper - miedź fluorine - fluor gallium - gal gold - złoto helium - hel hydrogen - wodór iodine - jod iron - żelazo krypton - krypton lead - ołów lithium - lit

magnesium - magnez manganese - mangan mercury - rtęć

molybdenum - molibden

neptunium - neptun

nickel - nikiel niobium - niob nitrogen - azot osmium - osm oxygen - tlen plutonium - pluton polonium - polon potassium - potas **radium** - rad radon - radon rhenium - ren rhodium - rod rubidium - rubid selenium - selen silicon - krzem silver - srebro sodium - sód **strontium** - stront sulfur - siarka tantalum - tantal vanadium - wanad

tin - cyna titanium - tytan uranium - uran yttrium - itr

zinc - cynk

zirconium - cyrkon

6.6 OPTYKA

aberration - aberracja Airy disc - plamka Airy'ego angle of incidence - kat padania astigmatism - astygmatyzm

coma - koma

convergence - zbieżność

dioptre - dioptria

dispersion of lights - rozproszenie światła

distortion - dystorsja focal length - ogniskowa

focus - ognisko

infrared - podczerwień

laser - laser lens - soczewka light - światło

magnification - powiekszenie

mirror - lustro

molar refraction - refrakcja molowa optical power - zdolność skupiająca

optics - optyka

optometry - optometria
phoropter - foropter prism - pryzmat ray - promień świetlny

real image - obraz rzeczywisty

reflection - odbicie

reflectivity - współczynnik odbicia

refraction - refrakcja refractive error - ametropia Snell's law - prawo Snelliusa

telescope - teleskop ultraviolet - ultrafiolet

virtual image - obraz pozorny

6.7 MATEMATYKA

absolute value - wartość bezwzględna

addition - dodawanie algorithm - algorytm arithmetic - arytmetyka

arithmetic progression - ciag arytmetyczny

basis point - punkt bazowy

Cartesian product - iloczyn kartezjański

combinatorics - kombinatoryka

constant - stała digit - cyfra division - dzielenie equation - równanie

exponentiation - potęgowanie

factorial - silnia

five minus three equals two - pieć minus trzy równa quadratic function - funkcja kwadratowa

się piętnaście

fraction - ułamek

greatest common divisor - najwiekszy wspólny

dzielnik

injective function - funkcja różnowartościowa

integral equation - równanie całkowe

intersection - sekcja wspólna linear algebra - algebra liniowa linear function - funkcja liniowa

logarithm - logarytm

mathematician - matematyk mathematics - matematyka multiplication - mnożenie

multiplication table - tabliczka mnożenia natural numbers - liczby naturalne

per mill - promil

perfect number - liczba doskonała prime number - liczba pierwsza

probability theory - teoria prawdopodobieństwa

product - iloczyn

quotient - iloraz

five times three equals fifteen - pięć razy trzy równa recurrence relation - równanie rekurencyjne

rounding - zaokraglanie

set - zbiór subset - pozbiór

subtraction - odeimowanie

three plus five equals eight - trzy plus pięć równa

się osiem

6.8 GEOMETRIA

acute-angled triangle - trójkat ostrokatny

angle - kat circle - okrag cone - stożek

coordinate system - układ współrzędnych

cross product - iloczyn wektorowy

cube - sześcian

cuboid - prostopadłościan diagonal - przekatna

differential geometry - geometria różniczkowa

eqde - krawedź geometry - geometria

internal angle - kąt wewnętrzny

kite - deltoid oval - owal

parallelism - równoległość parallelogram - równoległobok

perimeter - obwód

projective geometry - geometria rzutowa Pythagorean theorem - twierdzenie Pitagorasa

quadrilateral - czworokat rectangle - prostokat

right-angled triangle - trójkat prostokatny

side - bok

spherical geometry - geometria sferyczna

square - kwadrat

surface area - pole powierzchni

symmetry - symetria vertex - wierzchołek volume - objętość

6.9 GENETYKA

autosome - autosom cell - komórka

cell division - podział komórki cell nucleus - jądro komórkowe chromatid - chromatyda

chromosomal inversion - inwersja chromosomowa

chromosome - chromosom **cloning** - klonowanie **codon** - kodon

crossbreeding - krzyżowanie **cytogenetics** - cytogenetyka

deletion - delecja

DNA replication - replikacja DNA

DNA sequencing - sekwencjonowanie DNA

gene cluster - klaster genetyczny **genetic code** - kod genetyczny

genetic disorder - choroba genetyczna genetic engineering - inżynieria genetyczna

genetics - genetyka genome - genom genotype - genotyp heredity - dziedziczność heritability - odziedziczalność interrupted gene - gen podzielony

karyotype - kariotyp mutation - mutacja nucleosome - nukleosom

population genetics - genetyka populacji **prenatal diagnosis** - badania prenatalne

reading frame - ramka odczytu

ribosome - rybosom telomere - telomer

6.10 GEOGRAFIA

area - obszar; terenatmosphere - atmosferabiosphere - biosfera

continental - kontynentalny

cultural landscape - krajobraz kulturowy

equator - równik geography - geografia geosphere - geosfera hydrosphere - hydrosfera latitude - szerokość geograficzna

litosphere - litosfera

longitude - długość geograficzna

map - mapa

map projection - odwzorowanie kartograficzne political geography - geografia polityczna social geography - geografia społeczna

solar constant - stała słoneczna subcontinent - część kontynentu

terrain - teren

territorial waters - wody terytorialne

territory - terytorium

the tropic of Cancer - zwrotnik Raka

time zone - strefa czasowa

topographic map - mapa topograficzna

6.11 JEDNOSTKI MIAR I WAG

acre - akr

ampere - amper

are - ar
bar - bar
barrel - baryłka
candela - kandela
centimetre - centymetr
coulomb - kulomb

cubic metre - metr sześcienny degree Celsius - stopień Celsjusza

foot - stopa gallon - galon hectare - hektar hertz - herc hour - godzina inch - cal joule - dżul kelvin - kelwin kilogram - kilogram

litre - litr lumen - lumen metre - metr metric system - system metryczny

mile - mila minute - minuta

minute of arc - minuta katowa

mole - mol morgen - morga

nautical mile - mila morska newton - niuton

ohm - ohm ounce - uncja pascal - paskal quintal - kwintal radian - radian second - sekunda span - piędź

square metre - metr kwadratowy

steradian - steradian

tonne - tona unit - jednostka volt - wolt watt - wat yard - jard

6.12 ARCHEOLOGIA

archaeological context - kontekst archeologiczny archaeological culture - kultura archeologiczna archaeological plan - plan archeologiczny archaeological site - stanowisko archeologiczne archaeological survey - prospekcja archeologiczna

archaeologist - archeologarchaeology - archeologiaarea excavation - wykopaliskaszerokopłaszczyznowe

artefact; artifact - artefakt

backfill - zasypisko obiektów archeologicznych

biofact - biofakt **cave** - jaskinia

cultural landscape - krajobraz kulturowy

earthen banks - wały ziemne

ecofact - ekofakt

environmental archaeology - archeologia

środowiskowa

excavation - wykopaliska **feature** - obiekt archeologiczny

fills - wypełniska obiektów archeologicznych

hallstatt culture - kultura halsztacka

Linear Pottery culture - kultura ceramiki wstęgowej

lusatian culture - kultura łużycka occupation layer - warstwa osadnicza

posthole - dół posłupowy

processual archaeology - archeologia procesualna

souterrain ware - ceramika podziemi **tumulus culture** - kultura mogiłowa

urnfield culture - kultura pól popielnicowych

6.13 ANTROPOLOGIA

adaptation - adaptacja

anthropological - antropologiczny anthropologist - antropolog anthropology - antropologia civilization - cywilizacja

cultural heritage - dziedzictwo kulturowe cultural materialism - materializm kulturowy

culture - kultura **customs** - zwyczaje

Darwin's theory - teoria Darwina

ethnography - etnografia ethnology - etnologia evolution - ewolucja evolutionary - ewolucyjny folk art - sztuka ludowa folk music - muzyka ludowa folklore - folklor human - ludzki humans - ludzie migration - migracja

natural selection - selekcja naturalna

physical anthropology - antropologia fizyczna

post-materialism - postmaterializm

ritual - rytuał; obrzęd secularism - sekularyzm

social anthropology - antropologia społeczna **survival of the fittest** - przeżycie najsilniejszych

symbol - symbol

symbolic(ally) - symboliczny **to symbolize** - symbolizować

taboo - tabu totem - totem

6.14 FILOZOFIA

aesthetics - estetykaanalysis - analizaargument - argument

being - byt

body and mind - ciało i dusza causality - przyczynowość

cause and effect - przyczyna i skutek

to define - definiować definition - definicja empirical - empiryczny

ethics - etyka evil - zło

experience - doświadczenie

free will - wolna wola gnosis - gnoza good - dobro

hermeneutics - hermeneutyka

idea - myśl; idea matter - materia metaphysics - metafizyka moral values - wartości moralne noumenon - rzecz sama w sobie

philosopher - filozof philosophical - filozoficzny philosophize - filozofować philosophy - filozofia pragmatism - pragmatyzm rational - racjonalny rationalism - racjonalizm

ontology - ontologia

sceptic - sceptyk theory - teoria to think - myśleć thinking - myślenie

time and space - czas i przestrzeń

true - prawdziwy truth - prawda

to understand - rozumieć

6.15 PSYCHOLOGIA

applied psychology - psychologia stosowana

behaviour - zachowanie

cognition - procesy poznawcze

cognitive psychology - psychologia poznawcza

cognitive science - kognitywistyka

condition - warunek

consciousness - świadomość

dream - sen emotion - emocja instinct - instynkt

introspection - introspekcja

libido - libido mind - umysł

motivation - motywacja nightmare - koszmar (nocny)

perception - postrzeganie; percepcja

personality disorder - zaburzenie osobowości personality psychology - psychologia osobowości

preconscious - przedświadomość

psyche - psychika

psychoanalysis - psychoanaliza psychological - psychologiczny psychologist - psycholog

psychology - psychologia

psychotherapist - psychoterapeuta

stimulus - bodziec

subconscious - podświadomy

subconsciousness - podświadomość

the process of thought - procesy poznawcze

thought - myślenie; poznanie unconscious - nieświadomy

6.16 SOCJOLOGIA

acculturation - akulturacja

altruism - altruizm assimilation - asymilacja behaviour - zachowanie

civil disobedience - nieposłuszeństwo obywatelskie primary group - grupa pierwotna

civil society - społeczeństwo obywatelskie cultural diffusion - dyfuzja kulturowa culture shock - szok kulturowy ethnic group - grupa etniczna

fanaticism - fanatyzm

functional illiteracy - analfabetyzm funkcjonalny

ghetto - getto

global village - globalna wioska globalization - globalizacja hierarchy - hierarchia homeless - bezdomny homelessness - bezdomność homo sovieticus - homo sovieticus

ideology - ideologia illiteracy - analfabetyzm integration - integracja

local community - społeczność lokalna mass society - społeczeństwo masowe middle class - klasa średnia

nation - naród norm - norma

peer group - grupa rówieśnicza

proletariat - proletariat

secondary group - grupa wtórna social alienation - alienacia social class - klasa społeczna

social communication - komunikacja społeczna

social contract - umowa społeczna social development - rozwój społeczny

social fact - fakt społeczny social group - grupa społeczna social identity - tożsamość społeczna **social interaction** - interakcja społeczna social movement - ruch społeczny social order - ład społeczny

social relation - stosunek społeczny social structure - struktura społeczna social unit - jednostka społeczna socialization - socjalizacja society - społeczeństwo

7. CYWILIZACJA

7.1 SPOŁECZEŃSTWO

a break with tradition - zerwanie z tradycją

acculturation - akulturacja

altruism - altruizm antisocial - aspołeczny

apartheid - apartheid

assimilation - asymilacja **behaviour** - zachowanie

census - spis ludności

civil disobedience - nieposłuszeństwo obywatelskie peer group - grupa rówieśnicza

civil society - społeczeństwo obywatelskie

colour bar - segregacja rasowa

cultural diffusion - dyfuzja kulturowa

culture shock - szok kulturowy

developing country - kraj rozwijający się **dual nationality** - podwójne obywatelstwo

ethnic group - grupa etniczna

fanaticism - fanatyzm

freemasonry - masoneria; wolnomularstwo

functional illiteracy - analfabetyzm funkcjonalny

ghetto - getto

global village - globalna wioska

globalization - globalizacja

hierarchy - hierarchia

homeless - bezdomny

homelessness - bezdomność homo sovieticus - homo sovieticus

ideology - ideologia

illiteracy - analfabetyzm

integration - integracia

landed gentry - ziemianie; ziemiaństwo

local community - społeczność lokalna mass society - społeczeństwo masowe

middle class - klasa średnia

nation - naród

norm - norma

patriot - patriota

patriotic - patriotyczny
patriotism - patriotyzm

peer group - grupa rówieśnicza **primary group** - grupa pierwotna

proletariat - proletariat

secondary group - grupa wtórna

social alienation - alienacja

social class - klasa społeczna

social communication - komunikacja społeczna

social contract - umowa społeczna

social development - rozwój społeczny

social fact - fakt społeczny

social group - grupa społeczna

social identity - tożsamość społeczna

social interaction - interakcja społeczna

social movement - ruch społeczny

social order - ład społeczny

social relation - stosunek społeczny

social structure - struktura społeczna

social unit - jednostka społeczna

society - społeczeństwo

standard of living - stopa zyciowa

struggle for existence - walka o przetrwanie

women's rights - prawa kobiet

7.2 ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU

airtime - czas antenowy

announce - ogłosić

broadcast - nadawać; transmitować

cable television - telewizja kablowa

censorship - cenzura

channel - kanał

circulation - nakład

columnist - felietonista

commentator - komentator

commercial television - telewizja prywatna

daily - dziennik

editorial board - zespół redakcyjny

freedom of the press - wolność prasy

front page - strona tytułowa

hoax - kaczka dziennikarska

interview - rozmowa; wywiad

investigative journalist - dziennikarz śledczy

journalism - dziennikarstwo

journalist - dziennikarz; dziennikarka

listener - słuchacz

magazine - magazyn

mass media - środki masowego przekazu

news agency - agencja prasowa

news - wiadomość

paparazzi - paparazzi; paparazzo

periodical - czasopismo

press photographer - fotoreporter

press release - komunikat prasowy

press statement - komunikat prasowy

prime time - najlepszy czas antenowy

radio - radio

to read an article - czytać artykuł

reader - czytelnik

reporter - reporter

spokesman - rzecznik prasowy (mężczyzna)

statement - oświadczenie

supplement - dodatek

technical journal - czasopismo specjalistyczne

the press - prasa

viewer - widz

war correspondent - korespondent wojenny

weekly - tygodnik

I read about it in the paper.

She began to write articles for newspapers and magazines.

Many people criticized the article. She often appeared on television.

Millions of Americans read the magazine every week.

The media often wrote about love affairs.

Soon people all over the country were watching it.

Czytałem o tym w gazecie.

Zaczęła pisać artykuły dla gazet i czasopism.

Wielu ludzi krytykowało artykuł. Czesto występowała w telewizji.

Miliony Amerykanów czytają czasopismo co tydzień.

Media często pisały o jej romansach.

Wkrótce ludzie na całym świecie mogli to obejrzeć.

7.3 POLITYKA

agreement - porozumienie to appoint - mianować

bill - ustawa budaet - budżet coalition - koalicja

to come into power - dojść do władzy

committee - komitet

communist - komunista; komunistyczny

constitution - konstytucja consulate - konsulat coup - zamach stanu crown - korona debate - debata to debate - debatować decree - dekret

demagogy - demagogia democracy - demokracja democrat - demokrata democratic - demokratyczny

dictator - dyktator dictatorship - dyktatura diplomacy - dyplomacja diplomatic - dyplomatyczny

diplomatic corps - korpus dyplomatyczny diplomatic relations - stosunki dyplomatyczne

dismissal - dymisja

dissent from the party line - odejście od linii

partyjnej

embassy - ambasada executive - wykonawczy

executive branch - władza wykonawcza to exercise authority - sprawować władze

fascism - faszyzm federation - federacja

finance policy - polityka finansowa fiscal policy - polityka skarbowa foreign policy - polityka zagraniczna

government - rząd governor - gubernator

head of state - głowa państwa **headed by** - pod przewodnictwem to hold office - sprawować urzad home waters - wody terytorialne house of parliament - izba parlamentu

ideology - ideologia immunity - immunitet

in the international field - na polu międzynarodowymupheaval - przewrót

to introduce a bill - wprowadzić ustawę veto - weto

king - król

kingdom - królestwo legislative - ustawodawczy lower house - izba niższa

member - członek

military coup - wojskowy zamach stanu

minister - minister ministry - ministerstwo monarchy - monarchia nationalist - nacjonalista opposition - opozycja parliament - parlament parliamentary - parlamentarny peace plan - plan pokojowy peaceful protest - pokojowy protest

policy - polityka political - polityczny

political beliefs - poglądy polityczne political party - partia polityczna political system - system polityczny politically aware - świadomy politycznie

politician - polityk politics - polityka president - prezydent presidential - prezydencki prime minister - premier

prince - książę princess - księżniczka queen - królowa reform - reforma **reformer** - reformator reign - panowanie

to reject a bill - odrzucić ustawę

republic - republika royal - królewski

satellite state - państwo satelickie security - bezpieczeństwo; ochrona

senate - senat senator - senator

social democracy - socjaldemokracja

state - państwo; państwowy statesman - maż stanu support - poparcie supporter - zwolennik takeover - przejęcie władzy

treaty - traktat

unrest - niepokój; wzburzenie; zamieszki

He never became president.

The American government was very weak.

For the good of the nation.

All were loyal to Thomas Jefferson.

In the first year of Jefferson's presidency.

He reduced the number of ambassadors.

A period of great change.

Congress approved the resolution in October.

He was forced to resign.

He focused much of his attention on foreign policy.

The negotiations were completed at the end of year.

Bulgaria's biggest political party. He came to power in a coup.

The army seized power.

Guinea-Bissau has a long history of coups.

The head of the party.

The German Embassy has not commented on the statement. Ambasada Niemiec nie skomentowała oświadczenia.

Mr Zeman will replace the eurosceptic Vaclav Klaus.

Nigdy nie został prezydentem. Amerykański rząd był bardzo słaby.

Dla dobra narodu.

Wszyscy byli lojalni Thomasowi Jeffersonowi. W pierwszym roku prezydentury Jeffersona.

Zmniejszył liczbe ambasadorów.

Okres wielkich zmian.

Kongres przyjął rezolucję w październiku.

Został zmuszony do rezygnacii.

Wiele uwagi skupił na polityce zagranicznej. Negocjacje zakończyły się pod koniec roku.

Największa partia polityczna w Bułgarii. Doszedł do władzy w wyniku zamachu stanu.

Armia przejęła władzę.

Gwinea-Bissau ma długą historię zamachów stanu.

Prezes partii.

Zeman zastąpi eurosceptyka Vaclava Klausa.

7.4 WYBORY

a secret ballot - taine głosowanie

to abstain from voting - wstrzymywać się od qłosowania

abstention - wstrzymanie się od głosu

ballot - karta do głosowania

ballot box - urna wyborcza

to battle for votes - walczyć o głosy

block vote - głosowanie pośrednie

borough - okręg wyborczy

by-election - wybory uzupełniające

candidate - kandydat

to cast a ballot - wrzucić kartę do głosowania

Central Election Committee - Centralna Komisja Wyborcza

election campaign - kampania wyborcza

election fraud - oszustwo wyborcze

electoral system - ordynacja wyborcza

forthcoming elections - nadchodzące wybory

free election - wolne wybory

full results - pełne rezultaty

He won the next election.

He travelled around the state gathering support.

Political experts gave him little chance.

On the first ballot.

The Democrats bought votes.

This time, they voted for the opposition.

We hope for a change of government.

The coalition won 133 of the 222 in parliamentary seats.

41% of voters had cast their ballots.

More than 250 observers are monitoring election.

The parties broke campaign silence.

He was elected president in 2009.

Pakistanis are voting in parliamentary elections.

Former PM has won the presidential election.

He won 55% of votes in the second-round poll.

general election - wybory powszechne to hold an election - przeprowadzać wybory international observers - obserwatorzy

międzynarodowi

one of the candidates - jeden z kandydatów

polling day - dzień wyborów

polling station - lokal wyborczy

polling-booth - kabina wyborcza

presidential election - wybory prezydenckie

to promise change - obiecywać zmianę/zmiany

to receive forty-two percent of the vote - otrzymać 42% głosów

second round of election - druga tura wyborów

victory - zwyciestwo

vote - głos

to vote - głosować

voter - wyborca

voter list - lista uprawnionych do głosowania

voting has been peaceful - głosowanie przebiegło

spokojnie

Wygrał następne wybory.

Podróżował po całym stanie zbierając poparcie.

Eksperci dawali mu małe szanse.

W pierwszym głosowaniu.

Demokraci kupowali głosy.

Tym razem zagłosowali na opozycję.

Mamy nadzieję na zmianę rządu.

Koalicja uzyskała 133 z 222 miejsc w parlamencie.

41% wyborców oddało swoje głosy.

Ponad 250 obserwatorów monitoruje przebieg wyborów.

Partie złamały ciszę wyborczą.

Został wybrany na prezydenta w 2009 roku.

Pakistańczycy wybierają parlament.

Były premier wygrał wybory prezydenckie.

W drugiej turze otrzymał 55% głosów.

7.5 MIGRACJA

application for asylum - podanie o azyl
to ask for political asylum - prosić o azyl
asylum camp - obóz dla uchodźców
asylum request - prośba o azyl
asylum seeker - uchodźca
chauvinism - szowinizm
colour of skin - kolor skóry
deportation - deportacja
discrimination - dyskryminacja
displaced person - wysiedleniec
displacement - wysiedlenie

to emigrate - emigrować; wyemigrować

equality - równość

ethnic cleansing - czystka etniczna ethnic group - grupa etniczna foreign - obcy; zagraniczny foreigner - cudzoziemiec

to give sb asylum - udzielić komuś azylu hatred of foreigners - nienawiść wobec

cudzoziemców

homesickness - tęsknota za domem illegal immigrant - nielegalny imigrant

immigration policy - polityka imigracyjna

integration - integracja

migrant boat - łódź z imigrantami

to migrate - migrować migration - migracja minority - mniejszość

multiculturalism - wielokulturowość

nationalism - nacjonalizm nationalist - nacjonalista

political asylum - azyl polityczny

prejudice - uprzedzenie

race - rasa racism - rasizm racist - rasista refugee - uchodźca

refugee camp - obóz dla uchodźców

right of asylum - prawo azylu

to start a new life - rozpocząć nowe życie

tolerant - tolerancyjny xenophobia - ksenofobia xenophobic - ksenofobiczny

7.6 RELIGIA

almighty - wszechmogący

altar - ołtarz angel - anioł

to anoint - namaszczać apocalypse - apokalipsa archangel - archanioł archbishop - arcybiskup ascension - wniebowstąpienie

atheist - ateista bishop - biskup

blasphemy - bluźnierstwo blessed - błogosławiony catechism - katechizm celibacy - celibat christening - chrzest Christian - chrześcijanin Christianity - chrześcijaństwo

church - kościół

clergy - duchowieństwo; kler clergyman - duchowny

to consecrate - święcić; poświęcić to contemplate - kontemplować

creator - stwórca cross - krzyż death - śmierć deity - bóstwo

denomination - wyznanie

to desecrate - bezcześcić; zbezcześcić

devil - diabeł devotee - wierny devotion - pobożność dogma - dogmat

dogmatic - dogmatyczny
ecumenical - ekumeniczny

emotional sermon - emocjonalne kazanie

eternal - wieczny
eternity - wieczność
evangelical - ewangelicki
evangelist - kaznodzieja
to evangelize - głosić ewangelię

faith - wiara

freedom of religion - wolność wyznania

to go to mass - iść na mszę

God - Bóg goddess - bogini

guardian angel - anioł stróż

heaven - niebo hell - piekło holy - święty

incarnation - wcielenie

Islam - islam Islamic - islamski kosher - koszerny

life everlasting - życie pozagrobowe

mass - msza

to meditate - medytować

miracle - cud missal - mszał monastery - klasztor monk - mnich; zakonnik Muslim - muzułmanin

New Testament - Nowy Testament

nun - zakonnica

Old Testament - Stary Testament

paradise - raj parish - parafia

parishioner - parafianin

pope - papież pray - modlić się prayer - modlitwa

prayer book - modlitewnik

to preach - głosić; wygłaszać kazanie

preacher - kaznodzieja

prelate - prałat

prophecy - proroctwo; przepowiednia
to prophesy - prorokować; przepowiadać

prophet - prorok
prophetic - proroczy
rabbi - rabin

religion - religia; wiara religious - religijny

sacrament - sakrament
sacrilegious - świętokradczy

saint - święty

to say one's prayers - modlić się; pomodlić się

sect - sekta

seminary - seminarium sermon - kazanie shaman - szaman shrine - miejsce kultu

sin - grzech soul - dusza

synagogue - synagoga **temple** - świątynia

Ten Commandments - dziesięć przykazań

theology - teologia vestry - zakrystia

vicar - pastor (kościoła anglikańskiego) vicarage - plebania (w kościele anglikańskim)

worship - nabożeństwo

7.7 HISTORIA

abdication - abdykacja absolutism - absolutyzm ancient - starożytny antiquity - antyk

barbarian - barbarzyńca Byzantium - Bizancjum chronicle - kronika chronology - chronologia cold war - zimna wojna colonial - kolonialny to colonize - kolonizować

colony - kolonia

Congress of Vienna - Kongres Wiedeński

conqueror - zdobywca
conquest - podbój

contemporary history - historia współczesna Counter-Reformation - kontrreformacja Duchy of Warsaw - Księstwo Warszawskie

dynasty - dynastia empire - imperium expansion - ekspansja feudalism - feudalizm

First World War - pierwsza wojna światowa

heritage - dziedzictwo; spuścizna

The Vietnam War is history.

The future of the nation looks bright. The religious wars known as the Crusades.

They established trading colonies in Africa.

It was the first day of America's war for independence.

The Battle for Quebec was the turning point in the conflict.

The Soviet Union collapsed in nineteen ninety-one.

It was a big event.

German soldiers marched through France. France was forced to sign a treaty. East Timor was a colony of Portugal. One of Serbia's allies was Russia.

The United States had become a world power.

historic - historyczny

history of Poland - historia Polski

imperialism - imperializm

knight - rycerz legend - legenda

Marshall Plan - Plan Marshalla medieval - średniowieczny Middle Ages - średniowiecze

partition - rozbiór piracy - piractwo pirate - pirat prince - książę princess - księżniczka

reformation - reformacja

royal - królewski

Second World War - druga wojna światowa

slave - niewolnik slavery - niewolnictwo

Soviet Union - Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich

Treaty of Versailles - Traktat Wersalski

tribal - plemienny tribe - plemię uprising - powstanie

Woina wietnamska to iu

Wojna wietnamska to już historia. Przyszłość narodu rysuje się jasno. Wojny religijne znane jako krucjaty. Założyli kolonie handlowe w Afryce.

Była to pierwsza amerykańska wojna o niepodległość. Bitwa o Quebec była punktem zwrotnym konfliktu.

Związek Radziecki rozpadł się w 1991.

To było wielkie wydarzenie.

Niemieccy żołnierze przemaszerowali przez Francję. Francja została zmuszona do podpisaniu traktatu.

Timor Wschodni był portugalską kolonią. Jednym z serbskich sojuszników była Rosja. Stany Zjednoczone stały się mocarstwem.

7.8 MIASTO

administrative centre - centrum administracyjne

agglomeration - aglomeracja

avenue - aleja bazaar - bazar belfry - dzwonnica

belt of greenery - pas zieleni

block - blok

block of flats - blok mieszkalny

boulevard - bulwar bridge - most building - budynek bustling - ruchliwy car park - parking castle - zamek; zamkowy cathedral - katedra cemetery - cmentarz central - centralny

centre; center - centrum church - kościół city - miasto (większe) city hall - ratusz

city market - targowisko miejskie **city-dweller** - mieszkaniec miasta **cobbled streets** - brukowane ulice

column - kolumna congested - zatłoczony council - rada miasta councillor - radny crowded - zatłoczony curb (AM) - krawężnik

deprived district - dzielnica biedy

development - osiedle district - dzielnica

downtown (AM) - śródmieście

factory - fabryka flower bed - klomb fortress - forteca fountain - fontanna garden - ogród

ghost-town - miasto duchów; wymarłe miasto

graveyard - cmentarz

historical city - zabytkowe miasto **historical monument** - zabytek

hospital - szpital

housing estate - osiedle

industrial city - miasto przemysłowe

inscription - napis kerb - krawężnik

landmark - punkt zwrotny; przełomowe wydarzenie

lane - alejka

little town - miasteczko metropolis - metropolia modern - nowoczesny monastery - klasztor monument - pomnik municipal - miejski museum - muzeum

neon light - neon

office building - biurowiec old market - stary rynek old town - stare miasto

outer suburbs - odległe przedmieścia outskirts - przedmieścia; obrzeża miasta

palace - pałac
park - park
paved - brukowany
pavement - chodnik
pawnshop - lombard

pedestrian crossing - przejście dla pieszych

picturesque city - malownicze miasto

playground - plac zabaw

police station - posterunek policji **poor quarter** - dzielnica biedy

post office - poczta

promenade - deptak; promenada

quarter - dzielnica

red brick building - budynek z czerwonej cegły

rich quarter - dzielnica bogatych

road - droga roundabout - rondo ruins - ruiny school - szkoła

shanty town - dzielnica slumsów

sidewalk (AM) - chodnik skyscraper - drapacz chmur

smog - smog
square - plac
street - ulica

street lamp - latarnia uliczna **street lightning** - oświetlenie uliczne

street map - plan miasta street plan - plan miasta suburb - przedmieście subway (AM) - metro

suspended bridge - most wiszący

tower - wieża

tower block - wieżowiec town - miasto (małe i średnie)

town hall - ratusz traffic jam - korek uliczny underground - metro

university city - miasto uniwersyteckie

urban - miejski wall - mur yard - dziedziniec

7.9 WIEŚ

agricultural - rolniczy agriculture - rolnictwo

back off beyond - zapadła dziura

boredom - nuda **boring** - nudny

brood hen - kwoka nioska calm - spokój; spokojny country - wieś (obszar wiejski) country cottage - chata

countryside - krajobraz wiejski

cowshed - obora croft - zagroda

crop spraying - opylanie zbiorów

to cultivate - uprawiać

dung - gnój

farm - farma; gospodarstwo rolne

farmer - rolnik

farmhand - robotnik rolny

farming - rolnictwo

farmland - pole uprawne

farmyard - obejście gospodarskie

fence - płot fertiliser - nawóz field - pole folk - ludowy

folk custom - zwyczaj ludowy

gamekeeper - gajowy harvest - żniwa

harvest festival - dożynki

hay - siano

haystack - stóg siana hedgerow - żywopłot in the country - na wsi intensive farming - intensywna gospodarka rolna

livestock - inwentarz manure - obornik meadow - łąka molehill - kretowisko

mow - kosić mower - kosiarka mud floor - klepisko path - ścieżka peasant - chłop

pigeon fancier - gołębiarz

plough - pług

provincial - prowincjonalny

quietude - cisza rail - sztacheta secluded - odludny settlement - osada shed - szopa

sheep farming - hodowla owiec

shepherd - pasterz

soil - gleba stable - stajnia straw - słoma thresh - młócić thresher - młockarnia

tractor - traktor

tractor driver - traktorzysta

tree - drzewo village - wieś

village administrator - sołtys village festival - festyn wiejski

villager - wieśniak yard - podwórze

7.10 NARODOWOŚCI

Afghan - Afgańczyk Albanian - Albańczyk Argentinian - Argentyńczyk Armenian - Ormianin Australian - Australijczyk Austrian - Austriak Azerbaijani - Azer

Bangladeshi - Banglijczyk

Belarusian; Belarusan - Białorusin

Belgian - Belg Bolivian - Boliwijczyk Bosnian - Bośniak Brazilian - Brazylijczyk Bulgarian - Bułgar

Cameroonian - Kameruńczyk
Canadian - Kanadyjczyk
Chilean - Chilijczyk
Chinese - Chińczyk
Colombian - Kolumbijczyk
Costa Rican - Kostarykanin
Croat;Croatian - Chorwat

Cuban - Kubańczyk
Cypriot - Cypryjczyk
Czech - Czech
Dane - Duńczyk
Dutchman - Holender
Dutchwoman - Holenderka
Ecuadorean - Ekwadorczyk

Egyptian - Egipcjanin Englishman - Anglik Englishwoman - Angielka Estonian - Estończyk Ethiopian - Etiopczyk Filipino - Filipińczuk

Finn - Fin

Frenchman - Francuz Frenchwoman - Francuzka Gambian - Gambijczyk Georgian - Gruzin German - Niemiec Greek - Grek Hungarian - Węgier Icelander - Islandczyk

Indonesian - Indonezyjczyk

Iranian - Irańczyk Iraqi - Irakijczyk Irishman - Irlandczyk Irishwoman - Irlandka

Italian - Włoch

Indian - Hindus

Jamaican - Jamajczyk Japanese - Japończyk Kazakh - Kazach Kenyan - Kenijczyk Laotian - Laotańczyk Latvian - Łotysz Lebanese - Libańczyk Libyan - Libijczyk Lithuanian - Litwin

Macedonian - Macedończyk Malaysian - Malezyjczyk Malian - Malijczyk Maltese - Maltańczyk Mexican - Meksykanin Moldovan - Mołdawianin Mongolian - Mongoł

Montenegrin - Czarnogórzec Moroccan - Marokańczyk Nepalese - Nepalczyk Nigerian - Nigeryjczyk Norwegian - Norweg Omani - Omańczyk Peruvian - Peruwiańczyk

Pole - Polak

Portuguese - Portugalczyk Romanian - Rumun Russian - Rosjanin

Scot - Szkot

Senegalese - Senegalczyk Serb; Serbian - Serb

Slovak - Słowak

Slovene: Slovenian - Słoweniec

Somali - Somalijczyk Spaniard - Hiszpan Sri Lankan - Lankijczyk Sudanese - Sudańczyk

Surinamer; Surinamese - Surinamczyk

Swede - Szwed Swiss - Szwajcar Syrian - Syryjczyk Taiwanese - Tajwańczyk Tajik; Tadjik - Tadżyk Thai - Tajlandczyk Tunisian - Tunezyjczyk

Turk - Turek

Ukrainian - Ukrainiec **Uruguayan** - Urugwajczyk

Uzbek - Uzbek

Venezuelan - Wenezuelczyk Vietnamese - Wietnamczyk Welshman - Walijczyk Welshwoman - Walijka Yemeni - Jemeńczyk Zambian - Zambijczyk

Zimbabwean - Zimbabwejczyk

8. PODRÓŻOWANIE

8.1 PODRÓŻ - POJĘCIA OGÓLNE

adventure - przygoda

application for a visa – wniosek o wydanie wizy

backpacking - wedrówka z plecakiem

to bask in the sun - wygrzewać sie na słońcu

bureau de change - kantor

city map - plan miasta

city tour - wycieczka po mieście

consulate - konsulat

to cross border - przekroczyć granicę

desolation - pustka; pustkowie

dutiable - podlegający ocleniu

duty – cło

duty-free - wolnocłowy; nie podlegający ocleniu

embassy – ambasada

entertainment - rozrywka

to exchange currency - wymienić walutę

excursion - wycieczka

guided tour - wycieczka z przewodnikiem

hammock - hamak

health resort - uzdrowisko

hiker - wycieczkowicz; wędrowiec

holiday - wakacje

holiday resort - miejscowość wypoczynkowa

holiday season - sezon wakacyjny

insurance - ubezpieczenie

to issue a visa – wystawić wize

itinerary - plan podróży

landscape - krajobraz

leave - urlop

luggage - bagaż

map - mapa

package holiday (BRIT) - wczasy zorganizowane package tour (BRIT) - wycieczka zorganizowana

passport - paszport

rate of exchange - kurs wymiany

recreation - rekreacja

routine customs check - rutynowa kontrola celna

season - sezon

seasonal - sezonowy

sightseeing - zwiedzanie

sightseeing tour - wycieczka krajoznawcza

sightseer - zwiedzający

souvenir - pamiatka

sunbathing - opalanie

Junibatining - Opalarile

suntan - opalenizna

suntan lotion - emulsja do opalania

suntan oil - olejek do opalania

suntanned - opalony

swimming trunks - kapielówki

tent - namiot

tip - napiwek

tour leader - pilot wycieczki

tourist - turysta

tourist attraction - atrakcja turystyczna

tourist industry - przemysł turystyczny

tourist information office - punkt informacji

turvstvcznei

tourist route - szlak turystyczny

travel - podróż; podróżować; podróżowanie

travel brochure - prospekt turystyczny

travel sickness - choroba lokomocyjna

traveller - podróżnik

travelling expenses - koszty podróży

trekking - wędrówka

vaccination - szczepienie

valid – ważny

visa – wiza

weather forecast - prognoza pogody

winter resort - zimowisko

8.2 ZAKWATEROWANIE

accomodation - zakwaterowanie air conditioning - klimatyzacja

to arrive at a hotel - przybyć do hotelu

bathroom - łazienka

bed - łóżko

bed and breakfast - nocleg ze śniadaniem

blanket - koc board - wyżywienie booking - rezerwacja breakfast - śniadanie bungalow - bungalow

to cancel - odwołać; anulować

cheap - tani

check-out - wymeldowanie się

choice - wybór

to confirm a booking - potwierdzić rezerwację

deposit - zaliczka

double room - pokój dwuosobowy

equipment - wyposażenie

expensive - drogi

five-star hotel - hotel pięciogwiazdkowy

guest - gość

hotel - hotel; hotelowy hotelier - hotelarz

key - klucz laundry - pralnia linen - pościel luxury - luksus maid - pokojówka meal - posiłek motel - motel pension - pensjonat

presidential suite - apartament prezydencki

price - cena

reception - recepcja

receptionist - recepcionista

registration book - książka meldunkowa

room - pokój

sheet - prześcieradło

single room - pokój jednoosobowy

staff - personel

to stay overnight - przenocować

suite - apartament supplement - dopłata swimming pool - basen

towel - ręcznik

vacancy - wolny /pokój/

8.3 PODRÓŻ POCIĄGIEM

arrival - przyjazd

buffet car - wagon barowy by train - pociągiem cable railway - kolej linowa cable-car - wagon kolei linowej

car; carriage - wagon

commuting train - pociąg podmiejski

compartment - przedział delay - spóźnienie; opóźnienie

departure - odjazd

dining car - wagon restauracyjny

direct - bezpośredni
engine - lokomotywa
engine driver - maszynista
first class - pierwsza klasa
freight train - pociąg towarowy
passenger train - pociąg pasażerski

platform - peron

rail network - sieć kolejowa

railway - kolej

railway engine (BRIT) - lokomotywa railway junction - węzeł kolejowy railway station - dworzec kolejowy

railwayman - kolejarz

restaurant car - wagon restauracyjny

return ticket - bilet powrotny

rolling stock - tabor

seat reservation - miejscówka second class - druga klasa single ticket - bilet w jedną stronę sleeping car - wagon sypialny slow train - pociąg osobowy ticket inspector - konduktor ticket office - kasa

timetable - rozkład jazdy

track - tor train - pociag

waiting-room - poczekalnia

8.4 PODRÓŻ SAMOLOTEM

air-traffic controller - kontroler ruchu lotniczego

airplane; aircraft - samolot

airport - lotnisko

airspace - obszar powietrzny

airway - trasa lotnicza

aisle seat - miejsce przy przejściu

arrival - przylot
autopilot - autopilot

aviation fuel - paliwo lotnicze boarding card - karta pokładowa

carrier - przewoźnik charter - czarter co-pilot - drugi pilot deck - pokład departure - wylot

domestic flight - lot krajowy

emergency landing - ladowanie awaryine

excess luggage - nadbagaż

flight - lot

flight has been cancelled - lot został odwołany

flight number - numer lotu flying hours - nalot (pilota) fuselage - kadłub samolotu hand luggage - bagaż podręczny

hangar - hangar helicopter - helikopter

intermediate landing - międzylądowanie **international flight -** lot międzynarodowy

jet - odrzutowy jet plane - odrzutowiec landing - ladowanie

low visibility - słaba widoczność

luggage - bagaż

oxygen mask - maska tlenowa

pilot - pilot

stopover - międzylądowanie

tail - ogon take-off - start

8.5 PODRÓŻ DROGA MORSKA

to abandon ship - opuszczać statek

anchor - kotwica

anchorage - miejsce zakotwiczenia

at sea - na morzu barge - barka

below deck - pod pokładem

boat - łódź

boatswain - bosman

bottom - dno
cabin - kajuta
captain - kapitan
castaway - rozbitek
catamaran - katamaran
coastguard - straż przybrzeżna
coastline - linia brzegowa

cruise - rejs deck hand - majtek depth - głębina dock - dok

engine room - maszynownia

ferry - prom flag - bandera gangway - trap

to get a ship afloat - wyciągnąć statek na głębię

to go up on deck - wyjść na pokład

harbour - port

harbour dues - oplaty portowe harbour master - komendant portu

hovercraft - poduszkowiec

hoverport - przystań dla poduszkowców

island - wyspa

launch - szalupa

life jacket - kamizelka ratunkowa

lighthouse - latarnia

logbook - dziennik okrętowy main deck - pokład główny

mast - maszt ocean - ocean piracy - piractwo pirate - pirat

pleasure cruise - wycieczka statkiem

port - port

promenade deck - pokład spacerowy

rope - lina

rubber dinghy - ponton

to run aground - osiadać na mieliźnie

sail - żagiel sailboat - żaglówka sailor - marynarz sea - morze

sea route - szlak morski seasick - choroba morska seaworthy - zdatny do żeglugi

shallows - mielizna

ship - okręt

shipowner - armator

shipping lane - szlak żeglugowy sickbay - szpital pokładowy steamship - parowiec

stern - rufa tug - holownik wave - fala

8.6 PODRÓŻ SAMOCHODEM

approach road - droga dojazdowa

beltway - obwodnica **bend** - skręt; zakręt

blind corner - zakręt z ograniczoną widocznością

bridge - most

bus lane - pas wydzielony dla autobusów

bus shelter - wiata przystankowa

car - samochód

car accident - wypadek drogowy car rental - wynajem samochodów car rental - wypożyczalnia samochodów

crossroads - skrzyżowanie

curve - skręt; zakręt

de-icer - skrobaczka do lodu

to declutch - wyłączać sprzęgło; wyłączyć sprzęgło

defog (US) - odparować szybę defogger (US) - nadmuch dimmers (US) - światła mijania

diversion - objazd

divided highway (US) - droga dwupasmowa

driver - kierowca

exit ramp (US) - zjazd z autostrady to freewheel - jechać na wolnym biegu

to fuel - paliwo

to go into a skid - wpadać/wpaść w poślizg

gridlock - korek; korki

he was banned from driving - odebrano mu prawo

head-on collision - zderzenie czołowe

highway - autostrada hitchhiker - autostopowicz hitchhiking - autostop

to honk the horn - trąbić; zatrąbić

impassable - nieprzejezdny

lorry - ciężarówka

main road - droga główna major road - droga główna minor road - droga boczna motorway - autostrada

no parking - zakaz parkowania

one-way street - ulica jednokierunkowa

parking meter - parkomat
pavement - chodnik
pedestrian - pieszy

petrol station - stacja benzynowa

pothole - wybój to refuel - tankować refuelling - tankowanie road map - mapa drogowa

road safety - bezpieczeństwo ruchu drogowego

road works - roboty drogowe roadblock - blokada drogi roadhog - zawalidroga roadway - jezdnia roundabout - rondo

route map - mapa drogowa rush hour - godziny szczytu

skid - poślizg street - ulica

tailback - korek; zator traffic circle - rondo traffic island - wysepka traffic jam - korek

traffic offence (BRIT) - wykroczenie drogowe

traffic sign - znak drogowy

traffic violation - wykroczenie drogowe

to turn left - skręcić w lewo to turn right - skręcić w prawo

verge - pobocze

9. TECHNIKA

9.1 KOMPUTER

access - dostęp

backup - kopia zapasowabrowser - przeglądarkabug - bug; błąd w programiecompression - kompresia

computer game - gra komputerowa

computer - komputer
configuration - konfiguracja

cursor - kursor

data processing - przetwarzanie danych

data transfer - transmisja danych

to encrypt - szyfrować to enter data - wprowadzić dane file management - zarządzanie plikami

file - plik

hard disk - dysk twardy

ink-jet printer - drukarka atramentowa

input - wejście interface - interfejs keyboard - klawiatura

laser printer - drukarka laserowa

load - ładować

memory expansion - rozszerzenie pamięci

memory - pamięć

microprocessor - mikroprocesor **notebook -** notebook; laptop

operating system - system operacyjny
optical scanner - skaner optyczny

output - wyjście to power up - włączyć printer - drukarka program - program

programmer - programista
programming - programowanie

save - zapisać

to shut down - wyłączyć to update - aktualizować upgrade - aktualizacja

voice recognition - rozpoznawanie głosu

word processor - edytor tekstu workstation - stacja robocza

9.2 SAMOCHÓD

to accelerate - przyspieszyć air conditioning - klimatyzacja

axle - oś

back door - tylne drzwi to blow the horn - zatrabić

body - karoseria **brake** - hamulec

brake light - światła hamulcowe

bumper - zderzak

burst tyre - przebita opona

car rental - wypożyczalnia samochodów

car - samochód

to change a tyre - wymienić oponę to change gear - zmieniać biegi

clutch - sprzęgło

crossroads - skrzyżowanie to drive - kierować; prowadzić

driver - kierowca

driving school - nauka jazdy **front door -** przednie drzwi

gear - bieg

gearbox - skrzynia biegów handbrake - hamulec ręczny

horn - klakson

indicator - kierunkowskaz limousine - limuzyna

oil - olej

to overtake - wyprzedzać

park the car - zaparkować samochód

parking light - światła mijania

to reverse - cofać reverse - wsteczny road - droga roof - dach

seat - siedzenie

spare tyre - koło zapasowe

steering wheel - kierownica SUV - samochód terenowy to turn left - skręcić w lewo to turn right - skręcić w prawo

tyre - opona

tyre pressure - ciśnienie w oponach

wheel - koło

windscreen - przednia szyba

wing - błotnik

9.3 PRZEMYSŁ

alloy - stop (*metalu*) assemble - montować automation - automatyzacja

brewery - browar brick-worker - cegielnia brown coal - węgiel brunatny ceramic - ceramika; ceramiczny

coal - wegiel

coal-basin - zagłębie węglowe

coke - koks

conductor - przewodnik

copper - miedź corrosion - korozja factory - fabryka foundry - odlewnia glass - szkło; szklany hard coal - węgiel kamienny

industrial development - rozwój przemysłowy

industrial - przemysłowy industry - przemysł iron ore - ruda żelaza laser - laser; laserowy machine - maszyna manufacturer - producent

manufacturing - produkcja przemysłowa

mass production - masowa produkcja

material - material

mechanization - mechanizacja

metal - metal; metalowy

to mine coal - wydobywać węgiel

mine - kopalnia miner - górnik

outdated - przestarzały

plant - zakład

to produce - produkować

progress - postęp

rolling-mill - walcowania

rubber - guma

semiconductor - półprzewodnik stainless steel - stal nierdzewna

steel - stal

steel-mill - huta szkła sugar-mill - cukrownia

surface mine - kopalnia odkrywkowa

technology - technologia

tin - cyna
waste tip - hałda
wood - drewno
wooden - drewniany

9.4 ENERGETYKA

bituminous coal - węgiel kamienny central heating - centralne ogrzewanie cooling tower - chłodnia kominowa electricity - energia elektryczna energy - energia

fossil fuel - paliwo kopalne gas conflict - konflikt gazowy gas pipeline - gazociąg

geothermal energy - energia geotermalna

heat exchanger - wymiennik ciepła

lignite - węgiel brunatny natural gas - gaz ziemny oil pipeline - ropociąg pipe - rura

power station - elektrownia

reactor - reaktor

renewable energy - odnawialne źródła energii

solar collector - kolektor słoneczny **solar energy -** energia słoneczna

solar power plant - elektrownia słoneczna

thermal energy - energia termiczna

thermal power station - elektrownia cieplna

transformer - transformator

turbine - turbina

wind farm - elektrownia wiatrowa

windmill - wiatrak

9.5 ELEKTRONIKA

amplifier - wzmacniacz

anode - anoda base - baza

bipolar junction transistor - tranzystor bipolarny

buzzer - brzęczyk
capacitor - kondensator
cathode - katoda
collector - kolektor
counter - licznik
diode - dioda
electron - elektron

electronics - elektronika

emmiter - emiter

field-effect transistor - tranzystor polowy

inductor - cewka indukcyjna
integrated circuit - układ scalony

jumper - zworka

motion detector - czujnik ruchu

resistor - rezystor

semiconductor - półprzewodnik

sensistor - sensystor thermistor - termistor thyristor - tyrystor

transconductance - transkonduktancja

transistor - tranzystor

vacuum tube - lampa próżniowa

varistor - warystor

9.6 ELEKTROTECHNIKA

alternating current - prąd przemienny capacitance - pojemność elektryczna

conductance - konduktancja
Coulomb's law - prawo Coulomba
current density - gęstość prądu
current source - źródło prądu
dielectric - dielektryk; izolator

dipole - dipol

direct current - prąd stały electric arc - łuk elektryczny

electric charge - ładunek elektryczny electric current - prąd elektryczny electric field - pole elektryczne

electric potential - potencjał elektryczny

electrical conduction - przewodnictwo elektryczne

electrical engineering - elektrotechnika electromagnetic radiation - promieniowanie

elektromagnetyczne

electrical network - obwód elektryczny

impedance - impedancja
inductance - indukcyjność
Lorentz force - siła Lorentza
magnetic field - pole magnetyczne
magnetic field strength - natężenie pola

magnetycznego

magnetic flux - strumień indukcji magnetycznej magnetic moment - moment magnetyczny

magnetism - magnetyzm Ohm's law - prawo Ohma

permeability - przenikalność magnetyczna

reactance - reaktancja resistance - rezystancja resistivity - rezystywność

superconductivity - nadprzewodnictwo

voltage drop - spadek napięcia voltage source - źródło napięcia

9.7 BUDOWNICTWO

architect - architektarchitecture - architekturabrick - 1. cegła 2. murowany

to build - budować builder - budowniczy

building inspection - inspekcja budowlana

building lot - działka budowlana

building site - budowa
building site - plac budowy
cement - cement

cement - cement concrete - beton to dig - kopać to drill - wiercić

finishing - prace wykończeniowe to fit in the windows - wstawiać okna

foam - pianka

foundations - fundament(y)

gravel - żwir **grease -** smar

jerry-building - fuszerka budowlana

lawless construction - samowola budowlana

lime - wapno marble - marmur mortar - zaprawa nail - gwóźdź paint - farba

partition wall - ścianka działowa

plaster - tynk

to plaster - tynkować to rebuild - przebudować reinforcement - zbrojenie to repair - remontować

sand - piasek tar paper - papa tar - smoła tile - dachówka wall - ściana; mur wood - drewno

9.8 NARZĘDZIA

air compressor - sprężarka

axe - siekiera
brush - pędzel
bucket - wiadro
crowbar - łom
cutter - nóż monterski
drill - wiertarka
grinder - szlifierka

hacking knife - nóż do tapet

hammer - młotek hook - hak jack - podnośnik ladder - drabina

paint-roller - wałek malarski

pickaxe - kilof
saw - piła
spade - szpadel

spanner - klucz /narzędzie/ spirit level - poziomica square - kątownik screwdriver - śrubokręt tool - narzędzie trowel - kielnia vice - imadło

welder - spawarka wheelbarrow - taczka wrench - klucz /narzędzie/

10. BIZNES

10.1 PRACA

accumulated leave - niewykorzystany urlop boss - szef consultant - doradca dav shift - dzienna zmiana earn - zarabiać employment contract - umowa o prace full-time - na cały etat to get a day off - dostać dzień wolnego hard-work - ciężka praca job - praca jobless - bezrobotny minimum wage - płaca minimalna night shift - nocna zmiana occupation - zawód office worker - pracownik biurowy overtime - nadgodziny to overwork oneself - przepracować się part-time - na pół etatu promotion - awans recruitment - rekrutacja

It's a well paid job. Unemployment is high.

Thousands of hotel workers lost their jobs.

During summer, he worked as a lifeguard at a river.

Unemployment stands at nearly 18%.

White people have little chance of getting a job.

He tried to find work.

He had problems finding work because he was black.

Millions more have stopped looking for work.

Many people lost their jobs.

The highest paying group of jobs is in management.

Unemployment has risen to eighteen-percent.

He was not happy with this work.

He earned a little money.

She earned over one million dollars.

self-employment - samozatrudnienie shift supervisor - kierownik zmiany strike - strajk; strajkować strike-breaker - łamistraik to take a three-day leave - wziąć trzy dni wolnego the labour market - rynek pracy trade union - związek zawodowy unemployed - bezrobotny unemployment - bezrobocie unemployment benefit - zasiłek dla bezrobotnych

unemployment rate - stopa bezrobocia

unskilled worker - robotnik niewykwalifikowany

vocation with pay - platny urlop

work - praca

to work a three-shift system - pracować w systemie trzyzmianowym

to work as au pair - pracować jako au pair to work freelance - pracować na wolnej stopie worker - pracownik; robotnik working hours - godziny pracy

To dobrze płatna praca. Bezrobocie jest wysokie.

Tysiące pracowników hoteli straciło pracę.

W lecie pracował jako ratownik nad rzeką.

Bezrobocie pozostaje na poziomie około 18%.

Biali mają małe szanse na znalezienie pracy.

Próbował znaleźć pracę.

Miał problemy ze znalezieniem pracy, bo był czarny.

Miliony osób przestały szukać pracy.

Dużo osób straciło pracę.

Najlepiej płatną pracę mają menedżerowie.

Bezrobocie wzrosło do osiemnastu procent.

Ta praca nie dawała mu szczęścia.

Zarabiał mało pieniędzy.

Zarobiła ponad milion dolarów.

10.2 FINANSE

accounting currency - waluta rozliczeniowa

accounting risk - ryzyko księgowe

banknote, bill - banknot circulation - obieg coin - moneta; bilon

commission-free - bez prowizji

currency conversion - konwersja walutowa

currency risk - ryzyko walutowe
currency swap - swap walutowy

currency - waluta

currency zone - strefa walutowa **denomination -** denominacja **devaluation -** dewaluacja

dollar - dolar

eurozone - strefa euro
exchange office - kantor

exchange rate - kurs wymiany; kurs walutowy

financial markets - rynki finansowe

fixed exchange rate - stały kurs walutowy **floating currency -** płynny kurs walutowy

foreign currency - waluta obca hard currency - twarda waluta

heads - awers

microprinting - mikrodruk

mint - mennica

monetary basket - koszyk walutowy

pound - funt

reserve currency - waluta rezerwowa

ruble - rubel

swap kroons for euros - wymienić korony estońskie

na euro

Swiss franc - frank szwajcarski transaction risk - ryzyko transakcyjne

watermark - znak wodny

yen - jen

10.3 GIEŁDA

allotment of shares - przydział akcji **bear market -** bessa; rynek niedźwiedzia

bearer share - akcja na okaziciela **bond market -** rynek obligacji

bond - obligacja

bull market - hossa; rynek byka capital market - rynek kapitałowy class of share - rodzaj akcji

commodity exchange - giełda towarowa

exchange - giełda **holder** - posiadacz

issuance of bonds - emisja obligacji to issue shares - emitować akcje issuer - emitent

municipal bond - obligacja komunalna play the market - grać na giełdzie

preference share - akcja uprzywilejowana

primary market - rynek pierwotny public offer - oferta publiczna registered share - akcja imienna secondary market - rynek wtórny security - papier wartościowy

share - akcja

stock exchange - giełda papierów wartościowych

stock market crash - krach giełdowy

10.4 REKLAMA

to advertise - reklamować

advertisement - ogłoszenie

advertiser - reklamodawca

advertising agency - agencja reklamowa

advertising campaign - kampania reklamowa

advertising - reklama
analyst - analityk

banner - baner

brand awareness - świadomość marki

brand - marka

copywriting - copywriting

gadget - gadżet

market research - badanie rynku
marketing cycle - cykl marketingowy

marketing - marketing

persuasion - perswazja placard - afisz

product - produkt

to promote - promować

promotion - promocja

prospectus - prospekt

to publicize - reklamować

quality - jakość

slogan - hasło; slogan

sponsorship - sponsoring

strategy - strategia

target market - grupa docelowa

10.5 GOSPODARKA

balance of payments - bilans płatniczy

budget - budżet

consumer - konsument

consumption - konsumpcja

creeping inflation - inflacja pełzająca

debt-servicing costs - koszty obsługi długu

economic crisis - kryzys gospodarczy

economic growth - wzrost gospodarczy

economist - ekonomista **economy -** gospodarka

factors of production - czynniki produkcji

flat tax - podatek liniowy

free-market economy - gospodarka wolnorynkowa

galloping inflation - galopująca inflacja goods and services - towary i usługi

inflation - inflacia

inflation rate - stopa inflacji

liberalization - liberalizacja

manufacturing - produkcja

Inflation will grow furt.

He failed to pay income tax.

Everyone must pay taxes.

The taxpayers will pay for it.

The economy is improving.

The American economy recovered from a recession.

Inflation and unemployment were low.

Tax rates increase as earnings increase.

Earnings below that amount are taxed at lower rates.

All Americans will have some kind of tax increase.

Budget cuts reduce costs.

Investors are concerned about huge public debt.

Uruguay received an emergency loan.

We will not raise taxes.

market economy - gospodarka rynkowa means of production - środki produkcji

minimum wage - płaca minimalna

national economy - gospodarka narodowa planned economy - gospodarka planowa

private property - własność prywatna

private sector - sektor prywatny

privatization - prywatyzacja

production costs - koszty produkcji

public debt - dług publiczny

public sector - sektor publiczny

recession - recesja

social security - opieka społeczna

standard of living - koszty życia

tax - podatek

tax evasion - oszustwo podatkowe

taxation - opodatkowanie

unemployment - bezrobocie

unemployment rate - stopa bezrobocia

Inflacja będzie rosła.

Nie zapłacił podatku dochodowego.

Wszyscy muszą płacić podatki.

Zapłaca za to podatnicy.

Poprawia się sytuacja w gospodarce.

Amerykańska gospodarka wychodziła z recesji.

Inflacja i bezrobocie były niskie.

Stopy podatkowe rosną wraz z wysokością zarobków.

Zarobki poniżej tej kwoty są niżej opodatkowane.

Wszyscy Amerykanie odczują podwyżkę podatków.

Cięcia budżetowe redukują koszty.

Inwestorów martwi ogromny dług publiczny.

Urugwaj otrzymał pożyczkę ratunkową.

Nie podniesiemy podatków.

10.6 BANKOWOŚĆ

account - konto

bank - bank

bank clerk - urzędnik bankowy

bank statement - wyciąg z konta

banking - bankowość

bearer cheque - czek na okaziciela

branch - oddział; filia (banku)

cash a cheque - zrealizować czek

cash - gotówka; gotówkowy

cashpoint - bankomat

cheque - czek

consumer credit - kredyt konsumpcyjny

credit balance - saldo kredytowe

credit card - karta kredytowa

credit conditions - warunki kredytu

credit history - historia kredytowa

credit - kredyt

credit risk - ryzyko kredytowe

creditor - wierzyciel

debit card - karta debetowa

debt - dług

debtor - dłużnik

default interest - odsetki za zwłokę

deposit account - depozyt bankowy

financial adviser - doradca finansowy

interest rate - stopa procentowa

investment bank - bank inwestycyjny

investment credit - kredyt inwestycyjny

letter of credit - akredytywa

line of credit - linia kredytowa

liquidity - płynność finansowa

loan - pożyczka

mortgage - hipoteka

mortgage loan - kredyt hipoteczny

non-cash - bezgotówkowy

online banking - bankowość internetowa

overdraft - debet

rating - rating

savings account - konto oszczędnościowe

statement of account - wyciag z konta

terms of payment - warunki płatności

traveller's cheque - czek podróżniczy

He's up to his neck in debt.

We live on credit. The debt must be paid.

They could not pay their mortgage loans. When banks failed, people lost everything. The biggest bank collapse in American history.

Tkwi w długach po uszy. Żyjemy na kredyt. Dług musi zostać spłacony.

Nie byli w stanie spłacać pożyczek hipotecznych. Kiedy banki padały, ludzie tracili wszystko. Największy upadek banku w historii Ameryki.

10.7 HANDEL

balance of trade - bilans handlowy

to buy - kupić

buying power - siła nabywcza

chamber of commerce - izba handlowa

commerce - handel **competition -** konkurencja

delivery - dostawa

to distribute - dystrybuować distribution - dystrybucja distributor - dystrybutor

to execute an order - zrealizować zamówienie

export - eksport

gross price - cena brutto **guarantee -** gwarancja

import - import

list price - cena katalogowa

to lose - stracić loss - strata

to make a profit - osiągnąć zysk market share - udział w rynku

merchant - handlarz; handlowiec; kupiec

net price - cena netto

to offer - oferować order - zamówienie

profit - zysk

profitable - rentowny; dochodowy

retail - detaliczny

retail price - cena detaliczna

retailer - detalista

sales representative - przedstawiciel handlowy

salesman - sprzedawca
saleswoman - sprzedawczyni

sell - sprzedać stock - magazyn supplier - dostawca supplies - zaopatrzenie

the exchange of goods - wymiana towarów

trade barriers - bariery handlowe

trade - handel

trader - handlarz, kupiec

turnover - obrót

wholesale - hurtowy; hurtem wholesaler - hurtownik

10.8 FIRMA

accountancy - księgowość

accountant - księgowy

acquisition - przejęcie

chairman of the board - przewodniczący zarządu,

close down a business - zamknąć firmę company - spółka; firma; przedsiębiorstwo

director - dyrektor; dyrektorka

dividend - dywidenda

executive director - dyrektor wykonawczy general meeting - walne zgromadzenie initial capital - kapitał założycielski

invoice - faktura

joint stock company - spółka akcyjna ledger - księga przychodów i rozchodów

limited company - spółka kapitałowa

limited liability company - spółka z ograniczoną

odpowiedzialnościa

marketing department - dział marketingu

merger - fuzja owner - właściciel

planning department - dział planowania

proprietor - właściciel

sales department - dział sprzedaży sales manager - dyrektor handlowy share capital - kapitał akcyjny

shareholder - udziałowiec; akcjonariusz

stock capital - kapitał zakładowy the board of directors - zarząd to up a business - założyć firmę

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

11.1 PRZESTĘPCZOŚĆ

affair - afera armed - uzbrojony arson - podpalenie assault - napad

attempted murder - usiłowanie zabójstwa to beat sb unconscious - pobić kogoś do

nieprzytomności blackmail - szantaż blackmailer - szantażysta brawl - bijatyka; burda bribe - łapówka brutal - brutalny

bullet-proof - kuloodporny burglar - włamywacz burglary - włamanie by force - przy użyciu siły circumstances - okoliczności circumstantial evidence - poszlaki to commit a crime - popełnić przestępstwo

cop - gliniarz

crime - przestępczość; przestępstwo

danger - niebezpieczeństwo dangerous - niebezpieczny dangerously - niebezpiecznie

death - śmierć

to demand a ransom - żądać okupu to denigrate - oczerniać; oczernić

deport - deportować

disorderly conduct - zakłócanie porządku

publicznego

to embezzle - sprzeniewierzać; sprzeniewierzyć

embezzler - malwersant

felon - zbrodniarz

felony - ciężkie przestępstwo; zbrodnia

forgery - fałszerstwo fraud - oszustwo; oszust fraudulent - oszukańczy

gang - gang

gang warfare - wojna gangów

gangster - gangster handcuffs - kajdanki

he has a criminal record - był wcześniej karany

hijacking - porwanie samolotu

hoodlum - bandzior hooligan - chuligan

She had one dustup with the law. A curfew has been imposed on the town.

We have to abide by the law.
Police searched her home.
She was charged with murder.
He showed no remorse.
After a lengthy interrogation.
She stuck a pistol in the pilot's neck.

The rape of a tourist.

injured party - poszkodowany injustice - niesprawiedliwość interrogation - przesłuchanie

investigation - śledztwo; dochodzenie

investigator - śledczy kidnapping - porwanie

killer - zabójca

manslaughter - nieumyślne spowodowanie śmierci

mercy - litość

misadventure - nieszczęśliwy wypadek

motive - motyw

mugger - zbir; bandyta uliczny

mugging - pobicie
mugging - napad uliczny
murder - morderstwo
murderer - morderca
murderess - morderczyni
to perjure - krzywoprzysięgać
perjury - krzywoprzysięstwo
pickpocket - kieszonkowiec
pilfering - drobne kradzieże

ransom - okup rape - gwałt rapist - gwałciciel riot - zamieszki robber - rabuś

robbery - napad rabunkowy **safe-breaker** (BRIT) - kasiarz

safe-conduct (BRIT) - list żelazny; glejt

shoplifting - kradzież sklepowa

smuggler - przemytnik smuggling - przemyt stabbing - napad z nożem suspect - podejrzany suspicion - podejrzenie to take bribes - brać łapówki

theft - kradzież thief - złodziej thieving - złodziejstwo underworld - półświatek

vandal - wandal vandalism - wandalizm

to vandalize - dewastować; zdewastować

victim - ofiara violence - przemoc

Raz weszła w konflikt z prawem.

W mieście wprowadzono godzinę policyjną.

Musimy przestrzegać prawa. Policja przeszukała jej dom. Postawiono jej zarzut zabójstwa. Nie okazał skruchy.

Po długim przesłuchaniu. Przyłożyła pistolet do szyi pilota.

Gwałt na turystce.

Robberies are common in Rio de Janeiro.

The 63-year-old was captured by French special forces.

They held him for questioning.

He has been ordered not to leave the city.

Unlawful possession of weapons. The man has five convictions. Four people have been questioned. The police arrived after 20 minutes.

People taking the law into their own hands.

The crime is punishable by death.

A curfew has been lifted. She failed lie-detector test. We never killed anyone. To ascertain the facts. They were not policemen.

The two policemen climbed out of their patrol car.

The two policemen stepped into the room.

The murders remain unsolved.

He showed no mercy.

He paid out millions of dollars in bribes. He noticed a suspicious looking car. They took aim and opened fire.

He was out on a parole. He was finished with crime.

He formed a gang.

He didn't want to kill a man.

Nobody was ever prosecutded for the murder.

He never killed anyone.

Their days of freedom were numbered.

He disappeared into the crowd.

The couple were arrested at their home in Marburg.

She heard five shots. His body lay in the street. She trusted him with a knife. Napady są powszechnym zjawiskiem w Rio de Janeiro.

63-latek został ujęty przez francuskie siły specjalne.

Zatrzymali go w celu przesłuchania. Zakazano mu wyjeżdżać z miasta. Nielegalne posiadanie broni. Mężczyzna był pięciokrotnie karany.

Przesłuchano cztery osoby.

Policja przyjechała po 20 minutach. Ludzie biorą sprawiedliwość w swoje ręce. Za przestępstwo grozi kara śmierci. Godzina policyjna została zniesiona.

Nie przeszła testu na wykrywaczu kłamstw.

Nigdy nikogo nie zabiliśmy.

Ustalić fakty.

To nie byli policjanci.

Dwóch policjantów wyskoczyło z radiowozu. Dwóch policjantów weszło do pokoju.

Zabójstwa pozostają niewyjaśnione.

Nie znał litości.

Wydawał miliony dolarów na łapówki. Zauważył podejrzany samochód. Wycelowawszy, otworzyli ogień. Był na zwolnieniu warunkowym. Skończył z karierą przestępczą.

Założył gang.

Nie chciał zabić człowieka.

Za morderstwo nigdy nikogo nie ścigano.

Nigdy nikogo nie zabił.

Ich dni na wolności były policzone.

Zniknął w tłumie.

Para została aresztowana w swoim domu w Marburgu.

Usłyszała pięć strzałów. Jego ciało leżało na ulicy. Pchnęła go nożem.

11.2 SAD

accusation - oskarżenie
accused - oskarżony

to acquit - uniewinniać; uniewinnić

acquittal - uniewinnienie

administrative court - sąd administracyjny

appeal - apelacja; odwołanieto appeal - złożyć apelację

assessor - ławnik
attorney - pełnomocnik

authority of the court - powaga sądu

bail – kaucja blame - winna blameless - niewinny

capital punishment - kara śmierci

civil court - sąd cywilny

compromise in a court - ugoda sądowa conciliatory court - sąd pojednawczy; sąd

polubowny

to confess oneself guilty - przyznać się do winy

to convict - skazać counsellor - mecenas

court action - postępowanie sądowe court executor - komornik sądowy court of appeal - sąd apelacyjny

court-appointed curator - kurator sądowy

courtroom - sala rozpraw criminal court - sąd karny

decree absolute - prawomocne orzeczenie sądu

defence - obrona defendant - podsadny

due lack of evidence - z braku dowodów

fine - grzywna

gavel - młotek (sędziego)

gown – toga **guilt** - wina

house arrest - areszt domowy

impeachment - postawienie w sta oskarżenia

to impose a fine - nałożyć grzywnę

injunction - nakaz sądowy innocence - niewinność instance - instancja

judge - sędzia

jury - ława przysięgłych just - sprawiedliwy justice - sprawiedliwość

lawyer - prawnik

letter of the law - litera prawa liability - odpowiedzialność life sentence - kara dożywocia

miscarriage of justice - pomyłka sądowa

mitigating circumstances - okoliczności łagodzące to sentence - skazać

on appeal - przy sądzie wyższej instancji

perjury - krzywoprzysięstwo plaintiff - powód (strona w sądzie) plea of guilty - przyznanie się do winy power of attorney - pełnomocnictwo president of the court - prezes sądu

to prosecute - oskarżać

prosecutor - oskarżyciel; prokurator

to punish - ukarać punishment - kara the guilty one - winowajca

to put sb under arrest - nałożyć areszt na kogoś

to read out the verdict - odczytać wyrok to release on bail - zwolnić za kaucją remission - złagodzenie wyroku right of appeal - prawo do odwołania

The judge inflicted a severe penalty on him.

President rejected a mercy petition.

He did not receive a fair trial.

Prosecutors were demanding an eight-year sentence.

The trial lasted for 12 days. He had fought two trials and won. The trial went on for nine days. He cried when they read the sentence.

He was not allowed to make an explanation. He proved his innocence.

The President created new courts.

He named new judges.

The soldiers were tried in court for murder. Most of them were found innocent. They received minor punishments.

The jugde heard arguments by lawyers on both sides.

The court is independent.

The trial was moved out of Los Angeles. The jury found the officers not guilty.

show trial - proces pokazowy sitting of a court - posiedzenie sądu

smart claims court - sad rozpatrujący drobne

wykroczenia

solicitor - adwokat

to stand trial - stawać/stanąć przed sądem

to sue - skarzyć; procesować się

summons before a court - wezwanie na rozprawę

sadowa

Supreme Court - Sad Najwyższy

suspended jail sentence - kara więzienia w

test case - precedens sadowy

the court held that... - sad stwierdził, iż...

trial - proces; rozprawa witness - świadek

Sędzia wymierzył mu surową karę. Prezydent odrzucił petycję o ułaskawienie.

Nie miał sprawiedliwego procesu.

Prokuratorzy żądali kary ośmiu lat pozbawienia wolności.

Proces trwał 12 dni.

Miał dwa procesy i oba wygrał. Proces trwał dziewięć dni. Płakał. kiedy odczytywano wyrok. Nie pozwolono mu złożyć wyjaśnień.

Udowodnił, że jest niewinny. Prezydent utworzył nowe sądy. Mianował nowych sędziów.

Żołnierze stanęli przed sądem za morderstwo.

Większość z nich uniewinniono.

Otrzymali łagodne kary.

Sędzia wysłuchał argumentów prawników obu stron.

Sąd jest niezawisły.

Proces został przeniesiony poza Los Angeles. Ława przysięgłych uniewinniła oficerów.

11.3 WIĘZIENIE

to be behind bars - siedzieć za kratkami

cell - cela

convicted - skazaniec death row - cela śmierci

electric chair - krzesło elektryczne

escape - ucieczka to escape - uciec

escaper - uciekinier; zbieg to execute - dokonać egzekucji

execution - egzekucja

false inprisonment - bezprawne pozbawienie wolności

fellow prisoners - współwięźniowie firing squad - pluton egzekucyjny fugitive - uciekinier; zbieg

gaol - więzienie

gas chamber - komora gazowa

to get behind bars - powędrować za kratki

getaway - ucieczka

to go to prison - iść do więzienia; pójść do więzienia

guard - strażnik; wartownik

inescapable prison - więzienie, z którego nie da się

uciec

jail - więzienie

penal system - system penitencjarny

prison - wiezienie

prison camp - kolonia karna **prison doctor** - lekarz więzienny prison warden - strażnik więzienny

prisoner - więzień

to release from prison - zwolnić z więzienia

sentry - wartownik separate cell - izolatka

to serve sentence - odsiadywać wyrok

Francisco is serving a sentence for murder.

You can reduce your sentence if you study and work.

I got seven years for stealing seven mangos.

I've never been to prison before.

I want to get out.

She tried to run away several times. The prison is divided into 9 units. He was serving two life sentences.

The women have been in jail since March.

He spent 18 months in jail.
The escape was first in 40 years.
The prison was waking up.
Three guards had come for him.

They were free.

All the prisoners were locked in the cells.

There was a workshop in the prison.

She was crying in her cell. He spent six years in jail. The jail houses 838 inmates.

Inmates began fighting among themselves. Inmates had demanded better conditions. Inmates have taken control of a prison. Nearly 360 prisoners died in the fire. Prisoner attacked a guard with a knife. Prisoners seized control of part of the jail.

Prisoners seized control of part of tr Prisons here are time bombs. Prisons hold some 13,000 inmates. The rebellion erupted on Monday. They trust him into the cell. She served four years. Francisco odsiaduje karę za zabójstwo.

Możesz skrócić karę, jeżeli uczysz się i pracujesz.

Dostałem siedem lat za kradzież siedmiu owoców mango.

Nigdy wcześniej nie byłem w więzieniu.

Chciałbym wyjść (z więzienia). Próbowała uciec kilka razy.

Więzienie jest podzielone na 9 bloków. Odsiaduje karę podwójnego dożywocia. Kobiety od marca przebywają w areszcie.

Spędził 18 miesięcy w więzieniu. To była pierwsza ucieczka od 40 lat.

Więzienie budziło się.

Przyszło po niego trzech strażników.

Byli wolni.

Wszyscy więźniowie byli zamknięci w celach.

W więzieniu był warsztat. Płakała w swojej celi. Spędził sześć lat w więzieniu.

W więzieniu przebywa 838 skazanych. Więźniowie zaczęli walczyć ze sobą. Więźniowie żądali poprawy warunków. Więźniowie przejęli kontrolę nad więzieniem. Blisko 360 więźniów zginęło w pożarze.

Więzień zaatakował strażnika nożem. Wieźniowie przejeli kontrole nad cześcia wiezienia.

Tutejsze więzienia to bomba zegarowa.

W więzieniach odsiaduje kary około 13000 więźniów.

Bunt wybuchł w poniedziałek. Wepchnęli go do celi. Odsiedziała cztery lata.

11.4 WOJSKO

admiral - admirał air force - lotnictwo army - armia artillery - artyleria barracks - koszary

base - baza

battalion - batalion **bomb** - bomba

bomber plane - bombowiec

brigade - brygada cadet - podchorąży captain - kapitan cavalry - kawaleria

checkpoint - punkt kontrolny

colonel - pułkownik command - rozkaz company - kompania conscript - poborowy conscription - pobór corporal - kapral cruiser - krażownik

to desert - dezerterować; zdezerterować

deserter - dezerter desertion - dezercja discipline - dyscyplina division - dywizja

fallout shelter - schron przeciwatomowy

field artillery - artyleria polowa

field courtmartial - sąd polowy field dress - mundur polowy field firing range - strzelnica field officer - starszy oficer

field training exercise - ćwiczenia poligonowe

infantry - piechota infantryman - piechur lieutenant - porucznik

major - major

marines - piechota morska missile base - baza rakietowa navy - marynarka wojenna

officer - oficer order - rozkaz private - szeregowy range - poligon

recruitment board - komisja poborowa

regiment - pułk reservist - rezerwista scout - zwiadowca sergeant - sierżant sniper - snajper soldier - żołnierz squadron - szwadron

the arms race - wyścig zbrojeń

unit - jednostka

warrant officer - choraży

well-trained - dobrze wyszkolony

11.5 WOJNA

a spent bullet - wystrzelony pocisk **act of aggression** - akt agresji

aggressor - agresor alarm - alarm alliance – sojusz ally - sojusznik

annexation - aneksja; zajęcie

to arm - uzbroić

armistice - zawieszenie broni

attack - atak

bang! bang! - pif-paf! barrage - ogień zaporowy barricade - barykada battle - bitwa

bloodbath - rzeź bloodshed - rozlew krwi to bomb - bombardować camouflage - kamuflaż

camp - obóz

to capitulate - kapitulować; skapitulować

capitulation - kapitulacja

captive - jeniec captivity - niewola charge - natarcie civilian - cywil; cywilny

comradeship of war - braterstwo broni

conflict - konflikt

counter-attack - kontratak

counter-offensive - kontrofensywa

dead - martwy

defeat - klęska; porażka defence - obrona to destroy - zniszczyć

The fight continues and it will continue.

Soon they will destroy us. Two air strikes in 48 hours.

France withdrew around 100 of its 4,000 troops.

The declaration meant war. All planes had returned safely.

There were heavy losses on both sides. Some 55,000 soldiers were injured or killed. Turkey's territory has been hit by fire from Syria. The French had military bases in the cities of Quebec.

He fought with the Dutch resistance. The Italian people didn't want a war.

He had lost more than twenty friends to the war. Rebels took control of large parts of the city.

100 of the enemy were killed.

France launches ground offensive in Mali.

Islamist rebels retake town in Mali.

I killed our enemies.

Soldiers killed some 1,000 people.

At night we could see the flashes from the artillery.

The attack would cross the river up above the narrow gorge.

I am very tired of this war. Next week the war starts again.

The bullet went into the mud of the embankment.

The fighting is over.

The next night the retreat started.

destruction - zniszczenie to disarm - rozbroić diversion - dywersja

to drop a bomb - zrzucić bombę

enemy - wróg to fight - walczyć front line - linia frontu

glory - chwała

guerilla - partyzantka invasion - inwazja to kill - zabić losses - straty

negotiations - negocjacje offensive - ofensywa pitched battle - zażarty bój

reconnaissance - rozpoznanie; rekonesans

to regroup - przegrupować

reinforcements - posiłki (dodatkowe jednostki)

resistance - ruch oporu sabotage - sabotaż

scorched earth policy - taktyka spalonej ziemi

shot - strzał strategy - strategia street hattles - walki

street battles - walki uliczne to surrender - poddać się surrounded - otoczony tactical - taktyczny tactics - taktyka trench - okop

trench warfare - wojna okopowa

war - wojna

war on attrition - wojna na wyczerpanie

to withdrawn - wycofywać (się)

Walka trwa i będzie trwała. Wkrótce nas zniszczą. Dwa naloty w ciągu 48 godzin. Francja wycofała 100 z 4000 żołnierzy.

Deklaracja oznaczała wojnę.

Wszystkie samoloty bezpiecznie wróciły (do bazy).

Obie strony poniosły poważne straty.

Około 55 tysięcy żołnierzy poległo lub zostało rannych.

Terytorium Turcji zostało ostrzelane z Syrii.

Francuzi mieli bazy wojskowe w Quebecu i Montrealu.

Walczył w holenderskim ruchu oporu.

Włosi nie chcieli wojny.

Stracił na wojnie ponad dwudziestu przyjaciół. Rebelianci przejęli kontrolę nad dużą częścią miasta.

Zabito 100 osób z wrogiej armii.

Francja rozpoczęła ofensywę lądową w Mali. Islamscy rebelianci odbili malijskie miasto.

Zabijałem naszych wrogów. Żołnierze zabili około 1000 osób. Nocami widzieliśmy błyski artylerii.

Natarcie przejdzie przez rzekę powyżej wąskiego wąwozu.

Jestem bardzo zmęczony tą wojną.

W przyszłym tygodniu wojna zaczyna się na nowo.

Kula utkwiła w błotnistym stoku wału.

Walki się zakończyły.

Następnej nocy rozpoczął się odwrót.

The orders are that we stay here.

The pistol did not fire. There is no finish to a war.

There is nothing worse than war.

There was another attack just after daylight. There was no need to confuse our retreat.

War is not won by victory.

We were supposed to wear steel helmets.

You can't order us.

Up the river the mountains had not been taken.

Soldiers came and burnt our houses.

Soldiers returned fire.

Azerbaijan and Armenia fought a brutal war.

A tenuous ceasefire. They defended their country. The missile hit the target.

They signed a treaty ending thirty years of war.

The operation failed.

The British defeated the French.

Rozkaz(y) brzmi(ą), że mamy tutaj zostać.

Pistolet nie wystrzelił. Wojna nie ma końca.

Nie ma nic gorszego od wojny.

Zaraz po świcie nastąpiło następne natarcie.

Nie mieli potrzeby wprowadzać zamętu w nasz odwrót.

Wojny nie wygrywa się zwycięstwem.

Mieliśmy rozkaz noszenia stalowych hełmów.

Nie możesz nam rozkazywać. Nie udało się zdobyć gór za rzeką. Żołnierze przyszli i spalili nasze domy. Żołnierze odpowiedzieli ogniem.

Azerbejdżan i Armenia stoczyły brutalną wojnę.

Kruche zawieszenie broni. Bronili swojej ojczyzny. Rakieta trafiła w cel.

Podpisali traktat kończący trzydziestoletnią wojnę.

Operacja zakończyła się niepowodzeniem.

Brytyjczycy pokonali Francuzów.

11.6 TERRORYZM

a growing threat - rosnące zagrożenie al-Qaeda cell - komórka Al-Kaidy

attacker - zamachowiec

blast - wybuch bomb - bomba

bomb attack - zamach bombowy car-bomb - samochód-pułapka to detonate - zdetonować hijacker - porywacz; kidnaper to hijack - porwać; uprowadzić

home-made explosive - ładunek wybuchowy

domowej roboty hostage - zakładnik

hostages were freed - zakładnicy zostali odbici

One soldier was wounded in the blast.

The explosion happened 10 meters from the checkpoint. Roadside bombs are the favorite weapons of Taliban.

A car bomb has exploded near a convoy.

No group said it had carried out Sunday's attack.

A bomb was deactivated. They planted a bomb in his car.

They took many hostages.

The extremists refused to negotiate. They refused to release the hostages.

Nineteen terrorists hijacked four airplanes.

Five hijackers seized control of the plane.

Axis of evil.

Militants attacked coalition troops.

in retaliation for... - w odwecie za...

piracy - piractwo

retaliate - brać odwet; wziąć odwet

retaliatory - odwetowy

roadside bomb - bomba podłożona przy drodze to shoot indiscriminately - strzelać na oślep suicide bomber - zamachowiec-samobójca

terror - terror

terrorist act - akt terroru

terrorist attack - atak terrorystyczny; zamach

terrorystyczny

terrorist organisation - organizacja terrorystyczna the al-Qaeda-linked group - grupa powiązana z Al-Kaida

Wybuch zranił jednego żołnierza.

Do eksplozji doszło 10 metrów od punktu kontrolnego.

Miny-pułapki to ulubiona broń Talibów.

Samochód-pułapka wybuchł w pobliżu konwoju.

Żadna z grup nie przyznała się do niedzielnego ataku.

Bomba została rozbrojona.

Podłożyli mu bombę pod samochód.

Wzięli wielu zakładników.

Ekstremiści nie chcieli negocjować. Nie chcieli wypuścić zakładników.

Dziewiętnastu terrorystów porwało cztery samoloty. Pięciu porywaczy przejęło kontrolę nad samolotem.

Oś zła.

Bojówkarze atakowali żołnierzy koalicji.

11.7 BROŃ

ammunition - amunicja

armo(u)red car - pojazd opancerzony

armour - pancerz **axe** - topór

bayonet - bagnet **cannon** - działo

flamethrower - miotacz ognia

grenade - granat

grenade launcher - granatnik

handgun - pistolet howitzer - haubica

knife - nóż

knuckle-duster - kastet launcher - wyrzutnia

lethal weapon - zabójcza broń

missile - rakieta

missile launcher - wyrzutnia rakiet

mortar - moździerz

neutron bomb - bomba neutronowa **nuclear weapon** - broń jądrowa

revolver - rewolwer

rifle - karabin shell - pocisk

silencer - tłumik

submarine - łódź podwodna

tank - czołg

tankette - tankietka torpedo - torpeda warhead - głowica weapon – broń

11.8 SŁUŻBY SPECJALNE

accused of spying - oskarżony o szpiegostwo

agent - agent

to betray - zdradzać

betrayal - zdrada

betrayer - zdrajca

codename - kryptonim

to collect secret data - zbierać tajne dane

double agent - podwójny agent

espionage - szpiegostwo

espionage ring - siatka szpiegowska

to ferret - wyszperać

influence - wpływ

intelligence agency - wywiad

intrigue - intryga

military intelligence - wywiad wojskowy

national security - bezpieczeństwo narodowe

network of spies - siatka szpiegowska

operation - operacja

He was sentenced to death for spying.

He was recruited by KGB.

He was a Soviet spy.

To establish contact with other spies.

He's not a spy.

Russia detains U.S. embassy worker.

operative - agent

pass information - przekazywać informacje

plot - spisek

secret - tajemnica

secretly-taped - potajemnie nagrany

sleeper agent - śpioch; uśpiony agent

spy - szpieg

to spy - szpiegować

spy ring - siatka szpiegowska

spy scandal - skandal szpiegowski

spy suspect - podejrzany o szpiegostwo

spy swap - wymiana szpiegów

top-secret - ściśle tajny; ściśle tajne

traitor - zdrajca

traitorous - zdradziecki

to uncover - demaskować; zdemaskować

undercover agent - tajny agent

Został skazany na śmierć za szpiegostwo.

Został zwerbowany przez KGB.

Był sowieckim szpiegiem.

Nawiązać kontakt z innymi szpiegami.

On nie jest szpiegiem.

Rosja wydaliła pracownika ambasady USA.

11.9 KATASTROFY

air accident - wypadek lotniczy; katastrofa lotnicza

air crash - katastrofa lotnicza black box - czarna skrzynka

blanket - koc caesium - cez

carnage - rzeź; masakra catastrophe - katastrofa Chernobyl - Czarnobyl contaminated - skażony contamination - skażenie crash site - miejsce katastrofy crisis centre - centrum kryzysowe

debris - szczątki

derailment - wykolejenie się

disaster - katastrofa

emergency landing - ladowanie awaryjne

fallout - opad radioaktywny famine - głód; klęska głodu

flight information recorder - czarna skrzynka

head-on rail collision - zderzenie czołowe

in thick fog - w gęstej mgle

international aid - pomoc międzynarodowa no-one had survived - nikt nie przeżył nuclear plan - elektrownia atomowa

overcrowded hospitals - przepełnione szpitale passenger list - lista pasażerów

President Lech Kaczynski dies in plane crash.

A plane has crashed near a airport.

The pilots ignored advice from air traffic control.

I saw the plane clip a tree. The plane came into land. The plane split in two as it hit.

The plane vanished 50 minutes after taking off.

The cause of the crash is not yet known. All 153 people on board were killed. The plane vanished from radar screens. The pilot lost control and hit the ground. The plane was more than 27 years old.

Pakistan's worst-ever air disaster. The plane is completely destroyed.

Pilot error was the main cause of the crash.

High doses of radiation.

A link between thyroid cancer and radiation.

A leak of radioactive water. High level of radiation. Small amounts of plutonium. To jump off the moving train.

Two trains have collided in southern Poland.

Train was on the wrong track.

Train was derailed.

Three of the carriages went off the tracks. The first wagon was completely destroyed.

A landslide has derailed a train.

Two commuter trains collide near Halle. We were thrown about for about 15 seconds. We saw dead bodies lying next to the tracks.

A wave swept him over-board. The situation is getting worse.

Some of the injured were in a critical condition.

pilot error - błąd pilota plutonium - pluton

radiation - promieniowanie

radiation measurement - pomiary promieniowania

radiation sickness - choroba popromienna radioactive cloud - chmura radioaktywna radioactive iodine - jod radioaktywny radioactive steam - para radioaktywna rail disaster - katastrofa kolejowa

reactor - reaktor

rescue operation - operacja ratunkowa

rescuer - ratownik

slightly injured - lekko ranny

strontium - stront surivor - ocalaly tent - namiot

train accident - wypadek kolejowy train crash - katastrofa kolejowa train disaster - katastrofa kolejowa

unanticipated - niespodziewany; nieoczekiwany unguarded level crossing - niestrzeżony przejazd

koleiowy

uranium - uran

without warning - bez ostrzeżenia

wreckage - wrak; szczątki

Prezydent Lech Kaczyński zginął w katastrofie lotniczej.

Samolot rozbił się w pobliżu lotniska.

Piloci ignorowali polecenia kontroli ruchu lotniczego.

Widziałam, jak samolot zahaczył o drzewo.

Samolot podchodził do lądowania. Samolot rozpadł się na dwie części.

Samolot zniknął z radarów 50 minut po starcie. Przyczyna katastrofy nie jest jeszcze znana. Zgineły wszystkie 153 osoby na pokładzie. Samolot zniknął z ekranów radarów. Pilot stracił kontrolę i uderzył w ziemię.

Samolot miał ponad 27 lat.

Najgorsza katastrofa lotnicza w historii Pakistanu.

Samolot jest doszczętnie zniszczony. Główną przyczyną katastrofy był błąd pilota.

Wysokie dawki promieniowania.

Związek między rakiem tarczycy a promieniowaniem.

Wyciek wody radioaktywnej. Wysoki poziom promieniowania. Małe ilości plutonu.

Wyskoczyć z jadacego pociągu.

Dwa pociągi zderzyły się w południowej Polsce. Pociąg znajdował się na niewłaściwym torze.

Pociąg wykoleił się.

Trzy wagony wypadły z dorów.

Pierwszy wagon został całkowicie zniszczony.

Lawina błotna spowodowała wykolejenie się pociągu. Dwa pociągi podmiejskie zderzyły się niedaleko Halle.

Rzucało nami przez około 15 sekund.

widzieliśmy zwłoki ofiar leżące przy torach.

Fala zmiotła go z pokładu. Sytuacja się pogarsza.

Część rannych jest w stanie krytycznym.

People need help.

Nobody knows what happened to his wife.

Evacuees are being accommodated temporarily in a school.

For safety reasons.

No damage was reported.

Rescue teams were dispatched on the scene.

Snow hampered rescue efforts.

Request for aid.

Turkey had earlier turned down Israel's offer of aid.

The danger was not over.

There are people running, crying, screaming.

There is no electricity.

All the phone networks are down. They can't find their children. There are no survivors in that crash. We are together in the face of this tragedy. None of us could believe what happened.

A full list of victims.

We heard a huge explosion.

Some children lost their parents to the tragedy.

The death toll could rise.
The devastation is enormous.

It was a nightmare.

Evacuation of threatened areas. Advance warning systems.

The hospitals called for people to donate blood.

Two people died and 14 were injured. Six of the train's 13 cars derailed.

Three people had died on their way to hospital.

I lost everything. Early Warning System.

I went outside and couldn't believe what I was seeing.

Many of the injured were taken to hospital. The number of victims could increase.

They survived the shipwreck.

The building collapsed like a pack of cards. Rescue efforts continued through the night. Most of the victims were construction workers.

No rescue workers had arrived. The blast blew the windows out.

Neighbouring buildings have been evacuated.

We heard a strong explosion. The explosions killed three people. It was miraculous that nobody was killed. Ludzie potrzebują pomocy.

Nikt nie wie, co się stało z jego żoną.

Ewakuowani zostali tymczasowo zakwaterowani w szkole.

Ze względów bezpieczeństwa. Nie odnotowano zniszczeń.

Na miejsce zostały wysłane ekipy ratunkowe.

Śnieg utrudniał akcję ratunkową.

Prosba o pomoc.

Turcja wcześniej odrzuciła izraelska oferte pomocy.

Niebezpieczeństwo nie minęło. Ludzie biegają, płaczą i krzyczą.

Nie ma prądu. Nie działają telefony.

Nie mogą znaleźć swoich dzieci. Nikt nie przeżył (tej) katastrofy.

Jesteśmy zjednoczeni w obliczu tragedii.

Żaden z nas nie mógł uwierzyć w to, co się stało.

Pełna lista ofiar.

Słyszeliśmy potężną eksplozję.

Niektóre dzieci straciły w tragedii swoich rodziców.

Liczba ofiar może wzrosnąć. Zniszczenia są ogromne.

To był koszmar.

Ewakuacja zagrożonych obszarów. Zaawansowane systemy ostrzegania. Szpitale apelują do ludzi o oddawanie krwi. Dwie osoby zginęły a 14 zostało rannych. Sześć z trzynastu wagonów wykoleiło się. Trzy osoby zmarły w drodze do szpitala.

Straciłem wszystko.

System wczesnego ostrzegania.

Wyszedłem i nie mogłem uwierzyć, w to, co zobaczyłem. Większość rannych została przewieziona do szpitala.

Liczba ofiar może wzrosnąć. Przeżyli katastrofę morską. Budynek runął jak domek z kart.

Akcja ratunkowa była kontynuowana w nocy. Wiekszość ofiar to robotnicy budowlani.

Ratownicy nie przybyli.

W wyniku wybuchu z okien powypadały szyby. Ewakuowano ludzi z sąsiednich budynków.

Usłyszeliśmy silny wybuch.

W wyniku eksplozji zginęły trzy osoby.

To cud, że nikt nie zginął.

11.10 KLĘSKI ŻYWIOŁOWE

a plume of smoke - smuga dymu ablaze - w płomieniach; w ogniu acrid smoke - gryzący dym aftershocks - wstrząsy wtórne

arson - podpalenie

arson incident - podpalenie
arsonist - podpalacz

ash - popiół

to burst into flames - stanąć w płomieniach

charred - nadpalony; osmalony

to combat the flames - walczyć z płomieniami to contain the fire - powstrzymać ogień; opanować ogień

crater - krater

to dalm down a fire - tłumić ogień

dam - tama; zapora

dam breach - pęknięcie tamy damage list - lista zniszczeń debris - rumowisko; gruzy

deluge - potop
to douse - gasić
downpour - ulewa
dyke; dike - grobla; wał
epicenter - epicentrum
eruption - erupcja
to extinguish - gasić
factory fire - pożar fabryki

fire drill - ćwiczenia przeciwpożarowe

fire engine - wóz strażacki

fire exit - wyjście awaryjne; wyjście pożarowe

fire extinguisher - gaśnica

fire hose - wąż strażacki; wąż pożarniczy

fire sprinker - zraszacz; spryskiwacz

fireball - kula ognia firefighter - strażak

flammable - palny; łatwopalny flood alert - alarm powodziowy flood crest - czoło fali powodziowej

flood warning - ostrzeżenie przed powodzią **flood-ravaged** - zniszczony przez powódź

flooded river - wezbrana rzeka

gas - gaz hydrant - hydrant to ignite - zapalić się ladder - drabina

landslide - lawina błotna; osunięcie się ziemi landslip - lawina błotna; osunięcie się ziemi

lava - lawa

massive earthquake - potężne trzęsienie ziemi

to overflow - przelać się

pile sandbag - układać worki z piaskiem plate movement - ruch płyty (tektonicznej)

Lava was flowing down its slopes.

Cloud of volcanic ash.

He lost two brothers in the fire. About 60 firefighters tackled the fire. The cause of the fire is being investigated.

The house was gutted by fire.

The flames have consumed about 750 hectares of woodland. Płomienie strawiły około 750 hektarów lasu.

The house is on fire.

Firefighters are battling a forest fire.

Can we predict quakes?

Predict where and when a earthquake will occur.

Quake devastated the city.

There are aftershocks every 15 to 20 minutes.

The first shock was really strong. People were falling in the streets. The ground began to shake.

The epicentre was only 15 km from the centre of the capital.

I saw buildings collapse.

The tremor was felt all over the country. Rescue workers pulled a boy out of the rubble.

Hundreds were stuck under rubble. Earthquakes are common in Iran. The earthquake caused buildings to sway.

Heavy rains have triggered floods.

Fire crews spent the night pumping out the homes.

Major roads were flooded.

More than 65,000 people had to be evacuated.

Water are starting to recede. Rivers burst their banks.

Water-level rose by four metres in three hours. Army engineers blasted a 50m hole in a dyke.

The floods subsided.

Journey to flood villages in Peru. The bridge was swept away by the rains. The strength of the floods overturned cars.

Cars were washed away.

The fire was brought under control.

More than 300 inmates were killed in a prison fire.

The flames raged for about an hour.

Dozens of people had looted a supermarket.

It was the strongest earthquake for more than 50 years.

The earthquake was felt across the region. Three people may be trapped in the rubble.

powerful earthquake - silne trzęsienie ziemi

rainstorm - ulewa

Richter scale - skala Richtera sandbag - worek z piaskiem

seismic activity - aktywność sejsmiczna

seismic wave - fala sejsmiczna seismologist - sejsmolog seismometer - sejsmograf

shake - wstrząs smoke - dym

smoke billows - kłęby dymu **smouldering** - tlący się

spark - iskra

tectonic plate - płyta tektoniczna

tremor - wstrzas

volcanic rock - skała wulkaniczna

volcano - wulkan

volcano spews ash - wulkan wyrzuca popiół

volcanologist - wulkanolog wreaths of smoke - kłęby dymu

Lawa spływała po zboczu. Chmura popiołu wulkanicznego. W pożarze stracił dwóch braci.

Około 60 strażaków walczyło z pożarem/ogniem

Trwa ustalanie przyczyny pożaru. Dom został zniszczony przez ogień. Płomienie strawiły około 750 hektarów l

Dom stoi w płomieniach. Strażacy walczą z pożarem lasu.

Czy możemy przewidzieć trzęsienia ziemi?
Przewidzieć, gdzie i kiedy nastąpi trzęsienie ziemi.

Trzęsienie ziemi zniszczyło miasto. Wstrząsy wtórne występują co 15-20 minut.

Pierwszy wstrząs był naprawdę silny.

Ludzie na ulicach upadali. Ziemia zaczęła się trząść.

Epicentrum znajdowało się tylko 15 km od centrum stolicy.

Widziałem walące się budynki.

Wstrząs był odczuwalny na terenie całego kraju. Ratownicy wyciągnęli chłopca spod gruzów. Setki osób są uwięzione pod gruzami.

Trzęsienia ziemi są normalnym zjawiskiem w Iranie.

Budynki kołysały się.

Ulewne deszcze wywołały powodzie

Strażacy przez całą noc wypompowywali wodę z domów.

Główne drogi zostały zalane.

Ponad 65000 osób zostało ewakuowanych.

Woda zaczęła opadać. Rzeki wylały z brzegów.

Poziom wody wzrósł o cztery metry w ciągu trzech godzin.

Saperzy wysadzili wał tworząc 50-metrową wyrwę.

Wody opadły.

Podróż do zalanych peruwiańskich wsi.

Deszcze zmiotły most.

Wezbrana woda przewracała samochody.

Woda porwała samochody. Pożar wymknął się spod kontroli.

Ponad 300 skazanych zginęło w pożarze więzienia.

Płomienie szalały przez około godzinę. Dziesiątki ludzi rozszabrowały supermarket.

To było najsilniejsze trzęsienie ziemi od ponad 50 lat. Trzęsienie ziemi było odczuwalne w całym regionie. Trzy osoby mogą być uwięzione pod gruzami.

12. SPORT

12.1 RYWALIZACJA

assistant referee - sędzia liniowy

away team - goście

bottom of the table - strefa spadkowa

bronze medal - brązowy medal

champion - mistrz

championship - mistrzostwa close defeat - niska porażka

coach - trener

coin toss - rzut monetą

competition - rywalizacja; zawody

competitor - zawodnik

cup - puchar

dark horse - czarny koń

defeat - porażka

to defend - bronić się

derby - derby

disqualification - dyskwalifikacja

equalize - wyrównać

to extend the lead - powiększyć prowadzenie

fair result - sprawiedliwy wynik

fan - fan

fanatical - fanatyczny

final whistle - końcowy gwizdek

finalist - finalista

foul - faul

foul suffered - faulowany

fourth official - sędzia techniczny friendly match - mecz towarzyski

gold medal - złoty medal **group of death** - grupa śmierci

group stage draw - losowanie grup hard-earned victory - ciężko wywalczona wygrana

home team - gospodarze

indirect free kick - rzut wolny pośredni

league - liga

linesman - sędzia liniowy to loose - przegrać loser - przegrany

to loss - przegrać mascot - maskotka

match - mecz medal table - klasyfikacja medalowa

medalist - medalista

Mexican wave - meksykańska fala national team - kadra narodowa

numerical advantage - przewaga liczebna

Olympic flag - flaga olimpijska Olympic flame - ogień olimpijski Olympic Stadium - stadion olimpijski Olympic torch - znicz olimpijski

opening ceremony - ceremonia otwarcia

opponent - przeciwnik
outsider - outsider

Paralympic Games - paraolimpiada

player - zawodnik; gracz promoted team - beniaminek quarter-final - ćwierćfinał

record attendance - rekordowa widownia

referee - sedzia: arbiter

reigning champions - obrońca tytułu

remis - draw round - kolejka season - sezon semi-final - półfinał

silver medal - srebrny medal

spectator - widz

sportsman - sportowiec (mężczyzna)
sportswoman - sportowiec (kobieta)

statistics - statystyki

Summer Olympic Games - letnie Igrzyska

Olimpijskie supporter - kibic table - tabela

to take the lead - objąć prowadzenie

teammate - kolega z drużyny

technique - technika

ticket out - konik (sprzedawca biletów)

trophy - trofeum

two-legged match - dwumecz

underdog - outsider

to warm-up - rozgrzewać się

whistle - gwizdek to win - wygrać

Winter Olympic Games - zimowe Igrzyska

Olimpijskie

world champion - mistrz świata

12.2 DYSCYPLINY SPORTOWE

alpine skiing - narciarstwo alpejskie

archery - łucznictwo athletics - lekkoatletyka badminton - badminton basketball - koszykówka biathlon - biathlon bobsleigh - bobsleje

canoeing - kajakarstwo

cricket - krykiet

boxing - boks

cross-country skiing - biegi narciarskie

curling - curling cycling - kolarstwo diving - skoki do wody equestrian - jeździectwo fencing - szermierka

field hockey - hokej na trawie **figure skating** - łyżwiarstwo figurowe

football - piłka nożna

freestyle skiing - narciarstwo dowolne

golf - golf

gymnastics - gimnastyka **handball** - piłka ręczna

ice hockey - hokej na lodzie

judo - judo

luge - saneczkarstwo

modern pentathlon - pięciobój nowoczesny **nordic combined** - kombinacja norweska

rowing - wioślarstwo rugby - rugby sailing - żeglarstwo shooting - strzelectwo skeleton - skeleton

ski jumping - skoki narciarskie soccer(AM) - piłka nożna swimming - pływanie

synchronized swimming - pływanie synchroniczne

table tennis - tenis stołowy taekwondo - taekwondo

tennis - tenis

track cycling - kolarstwo torowe

triathlon - triathlon volleyball - siatkówka water polo - piłka wodna

weightlifting - podnoszenie ciężarów

wrestling - wrestling

12.3 PIŁKA NOŻNA

12th man - dwunasty zawodnik (publiczność)

6-yard box - pole bramkowe **advantage rule** - przywilej korzyści **armband** - opaska kapitana

award penalty - przyznać rzut karny **away match** - mecz wyjazdowy

ball - piłka

ball posession - posiadanie piłki banana kick - podkręcony strzał bumpy pitch - nierówne boisko

clean sheet - czyste konto (o bramkarzu) consolation goal - bramka honorowa

corner kick - rzut rożny crossbar - poprzeczka

curling shot - podkręcony strzał **deep ball** - długie podanie

defender - obrońca

to direct the wall - ustawiać mur

extra time - dogrywka far post - długi róg

first eleven - pierwsza jedenastka

flying save - parada

football (BRIT) - piłka nożna football club - klub piłkarski

free kick - rzut wolny full-back - boczny obrońca goal - gol; bramka; trafienie goal line - linia bramkowa

goalie - bramkarz **goalkeeper** - bramkarz golden goal - złota bramka

grass - murawa

half-way line - linia środkowa

hat-trick - hat-trick **header** - główka

home match - mecz u siebie in top corner - w okienko injury time - doliczony czas gry

keeper - bramkarz

keeper gloves - rękawice bramkarskie

keepie-uppie - żonglerka piłką kick-off - rozpoczęcie gry long shot - strzał z daleka midfielder - pomocnik

move - akcja

near post - krótki róg to nutmeg - założyć siatkę

offside - spalony

offside trap - pułapka ofsajdowa outfield player - gracz z pola own goal - bramka samobójcza penalty area - pole karne

penalty spot - wapno; punkt rzutu karnego

pitch - boisko player - zawodnik

playmaker - rozgrywający

post - słupek

to pull the ball wide - strzelić niecelnie

to punch clear - piąstkować red card - czerwona kartka

set piece - stały fragment gry

shot on target - celny strzał; strzał na bramkę

side line - linia boczna soccer(AM) - piłka nożna stadium - stadion

starting eleven - wyjściowa jedenastka

striker - napastnik **studs** - korki

substitute - rezerwowy

substitution - zmiana

to take a corner kick - wykonać rzut rożny

to take throw-in - wrzucać z autu

throw in - aut

touch-line - linia boczna

volley - wolej winger - skrzydłowy woodwork - poprzeczka yellow card - żółta kartka

12.4 TENIS

ace - as

backhand - bekhend **ball** - piłeczka

baseline - linia końcowa

chop - czop
cross - kros

Davis Cup - puchar Davisa

drive - drajw

eastern - chwyt wschodni forced error - wymuszony błąd

forehand - forhend **game** - gem

half-volley - półwolej

lob - lob

match point - meczbol

out - aut

passing shot - minięcie

racket - rakieta serve - serwis; serw

set - set

set point - setbol slice - slajs smash - smecz tennis - tenis

tie-break - tie break timing - tajming tournament - turniej

unforced error - niewymuszony błąd

volley - wolej

weastern - chwyt zachodni

12.5 KOSZYKÓWKA

basket - kosz

basketball - koszykówka

basketball court - boisko do koszykówki

bounce pass - podanie kozłem

buzzer beater - celny rzut równo z końcową syreną

carrying - piłka niesiona double team - podwojenie draft - wybór zawodników to draw a foul - wymusić faul

dribbling - drybling fast break - kontratak free throw - rzut wolny

full court press - obrona na całym boisku half court offense - atak pozycyjny

hook - rzut hakiem jumper - rzut z wyskoku key - pole trzech sekund

man-to-man defense - krycie indywidualne

moving screen - ruchoma zasłona

overtime - dogrywka
point guard - rozgrywający

rim - obręcz

shooting guard - rzucający obrońca

slam dunk - wsad

small forward - niski skrzydłowy to spread the floor - rozciągać grę

streak - seria

streetball - koszykówka uliczna

three-point line - linia rzutów za 3 punkty

travelling - błąd kroków

turnover - strata

12.6 HOKEJ NA LODZIE

2-man advantage - przewaga dwóch zawodników

attacking zone - strefa ataku blue line - linia niebieska

boards - banda

butt end - końcówka kija **butt-ending** - zahaczanie kijem

catcher - łapaczka

catching glove - łapaczka

change on the fly - zmiana w lodzie

crossbar - poprzeczka defenceman - obrońca

defensive zone - strefa obrony delay of game - opóźnianie gry

face-off - wznowienie fighting - bójka

freezing the puck - zamrożenie krążka game misconduct - wykluczenie z gry

goal crease - pole bramkowe goal judge - sędzia bramkowy goal line - linia bramkowa

helmet - kask

high stick - zagranie wysokim kijem

hockey stick - kij hokejowy ice hockey - hokej na lodzie ice resurfacer - rolba icing - uwolnienie

linesman - sędzia liniowy match penalty - kara meczu minor penalty - kara mniejsza neutral zone - strefa neutralna

offside - spalony penalty - kara

penalty bench - ławka kar penalty shot - rzut karny

period - tercja

players bench - ławka rezerwowych

powerplay - przewaga

puck - krążek

red line - linia czerwona

rink - lodowisko

scorekeepers bench - ławka sędziowska

short-handed - osłabienie **Stanley cup** - Puchar Stanleya

tripping - podcięcie

12.7 LEKKOATLETYKA

baton - pałeczka (w sztafecie)

baton exchange - przekazanie pałeczki

decathlon - dziesięciobój

discus - dysk

discus throw - rzut dyskiem discus-thrower - dyskobol distance - odległość false starting - falstart finishing line - linia mety hammer throw - rzut młotem

height - wysokość heptathlon - siedmiobój high jump - skok wzwyż hurdling - bieg przez płotki

javelin - oszczep; rzut oszczepem javelin throw - rzut oszczepem

javelin thrower - oszczepnik; oszczepniczka

lane - tor

long jump - skok w dal

losing the baton - strata pałeczki

marathon - maraton

pole - tvczka

pole vault - skok o tyczce race - bieg; wyścig

relay race - bieg sztafet

to run - biec run - bieg

run-up - rozbieg
runner - biegacz

running - bieg; bieganie shot put - pchnięcie kulą

sprint - sprint **sprinter** - sprinter

starting line - linia startowa

steeplechase - bieg z przeszkodami

track - bieżnia triple jump - trójskok vaulter - tyczkarz walking - chód

13. CZAS WOLNY

13.1 ŻEGLARSTWO

anchor - kotwica

away from wind - z wiatrem

boat hook - bosak

boat - łódź: statek: żaglówka

boom - bom

bow lines - cumy dziobowe **bow thruster** - ster strumieniowy

bow - dziób

daggerboard - miecz diesel tank - zbiornik paliwa downwind - kurs z wiatrem

foresail - fok

to furl the sails - zwijać żagle; zwinąć żagle

gybe - zwrot z wiatrem

hoist the sails - podnosić żagle

hull - kadłub

leeward - strona zawietrzna; zawietrzny

log book - dziennik jachtowy

mast - maszt

mooring line - cuma

navigation set - zestaw nawigacyjny

oarlocks - fulki off wind - z wiatrem overlap - krycie penalty - kara

quartering - baksztag

raise the sails - podnosić żagle

rocking - kołysanie rudder - ster

sail - żagiel

to sail - żeglować sailing - żeglarstwo

side - burta

signal flare - flara

spread the sails - rozwijać żagle; rozwinąć żagle

stern - rufa

tack - zwrot na wiatr tiller - rumpel

turn - obrót

under full sail - pod pełnymi żaglami

upwind - kurs pod wiatr
water tank - zbiornik wody

winch handle - korba do kabestanu

winches - kabestany wind aft - wiatr z rufy

wind - wiatr

windward - strona nawietrzna; nawietrzny

zone - strefa

13.2 GRY KARCIANE

canasta - kanasta

card games - gry karciane card-player - gracz w karty card-sharper - szuler

card-table - stolik do gry w karty

cards - karty clubs - trefl; żołądź contract bridge - brydż

deal - rozdanie to deal - rozdawać

deck - talia

diamonds - karo; dzwonek four of a kind - kareta

hearts - kier

high card - brak pary

jack - walet joker - joker king - król

mau mau - makao nine - dziewiątka old maid - piotruś poker - poker queen - dama rummy - remik to shuffle - tasować shuffling - tasowanie

skat - skat

spades - pik; wino ten - dziesiątka trump - atut

two pairs - dwie pary

war - wojna whist - wist

13.3 MAGIA

amulet - amulet astrology - astrologia bad omen - zły znak bewitched - zaklęty

black magic - czarna magia

to bring bad luck - przynosić nieszczęście

to bring luck - przynosić szczęście to call up spirits - wywoływać duchy to cast a spell - rzucać urok; rzucić urok

clairvoyance - jasnowidztwo clairvoyant - jasnowidz conjurer - magik

crystal ball - kryształowa kula

fairy - wróżka

fortune-teller - wróżbita; wróżka

ghost - duch good fairy - wróżka horoscope - horoskop illusion - iluzja

illusionist - iluzionista

lucky number - szczęśliwa liczba

magic spell - czary

magic wand - czarodziejska różdżka

magic - magia; magiczny magician - magik medium - medium

mystic - mistyczny

myth - mit

occult - okultyzm

predicition - przepowiednia
to predict - przepowiadać

to put a jinx on sb - przynosić komuś pecha

sign of the zodiac - znak zodiaku sixth sense - szósty zmysł

sorcerer - czarodziej sorceress - czarodziejka sorcery - czarnoksięstwo superstition - przesąd superstitious - przesądny

talisman - talizman trick - sztuczka

under a spell - zaczarowany

witch - czarownica

13.4 CYRK

acrobat - akrobata acrobatics - akrobatyka applause - oklaski arena - arena

big top - namiot cyrkowy

cage - klatka

circus acts - popisy cyrkowe circus owner - właściciel cyrku circus performer - cyrkowiec circus rider - woltyżer circus riding - woltyżerka circus - cyrk; cyrkowy

clown - klaun

contortionist - człowiek-guma

hoop - obręcz to juggle - żonglować juggler - żongler juggling - żonglerka

to jump through a hoop - skakać przez obręcz

to jump - skoczyć jump - skok

lion taming - tresura lwów safety net - siatka ochronna

salto - salto sawdust - trociny somersault - salto spectacle - spektakl spectator - widz stilt - szczudło trainer - treser trapeze - trapez troupe - trupa

to walk on stilts - chodzić na szczudłach

13.5 WEDKARSTWO

fishing rod - wędka

artificial fly - mucha wędkarska

fishing - wędkarstwo

fish - ryba

fishing lure - błystka fish hook - haczyk bait - przyneta

to bait a hook - zakładać przynete na haczyk

spoon lure - wahadłówka fishing line - żyłka wędkarska

float - spławik

hook fishes - łowić ryby wędką

reel - kołowrotek sinker - ciężarek

fly fishing - wędkarstwo muchowe

to catch fish - łowić ryby fisherman - wędkarz angler - wędkarz trolling - trolling

spearfishing - łowienie podwodne (z kuszą)

14. PRZYRODA

14.1 EKOLOGIA

acid - kwas

acid rain - kwaśny deszcz ammonia - amoniak asbestos - azbest

bio-mass - biomasa chemicals - chemikalia chemistry - chemia chimney - komin

contaminated - skażony contamination - skażenie devastation - dewastacja

dirty - brudny **dump** - hałda

ecological - ekologiczny

ecological disaster - katastrofa ekologiczna

ecologist - ekolog ecology - ekologia environment - środowisko

filter - filtr

forest destruction - niszczenie lasów

fuel - paliwo garbage - śmieci gas - gaz

global warming - globalne ocieplenie

herbicide - herbicyd industry - przemysł

lead - ołów mercury - rtęć nature - przyroda

oil - olej

ozone hole - dziura ozonowa ozone laver - warstwa ozonowa

pest - szkodnik
pesticide - pestycyd
pipeline - rurociąg
plastic - plastik
poison - trucizna
poisonous - trujący
polluted - zanieczyszczony
pollution - zanieczyszczenie

protected - chroniony

protected area - obszar chroniony

to protect - ochraniać; chronić

radioactive - radioaktywny; promieniotwórczy rain forest - las deszczowy; las tropikalny

to save - ratować sewage - ścieki

sewage system - kanalizacja

smoke - dym soil - gleba

solution - rozwiązanie

soot - sadza synthetic - sztuczny toxic - toksyczny

treatment plant - oczyszczalnia

waste - odpady

14.2 KRAJOBRAZ

archipelago - archipelag

bank - brzeg beach - plaża canal - kanał canyon - kanion cape - przylądek cave - jaskinia coast - wybrzeże

coral reef - rafa koralowa

desert - pustynia dune - wydma estuary - ujście field - pole forest - las glacier - lodowiec grove - lasek; gaj gulf - zatoka

heath - wrzosowisko high tide - przypływ hill - wzgórze iceberg - lodowiec island - wyspa jungle - dżungla lake - jezioro low tide - odpływ mountain - góra

ocean - ocean peak - szczyt

peninsula - półwysep picturesque - malowniczy

pool - basen port - port river - rzeka

riverside - nabrzeże

rock - skała sand - piasek sandy - piaszczysty sea - morze

steppe - step strait - cieśnina

thick forest - gesty las

tides - przypływ i odpływ; pływy

tributary - dopływ valley - dolina volcano - wulkan waterfall - wodospad The sea was breaking over the beach. The waters came up so high.

The sun was down.

The bay was smooth as glass. The sun had risen again.

It was about seven o'clock when we were at the top of the hill. Około siódmej staneliśmy na szczycie wzgórza.

In bed of river there were pebbles and boulders.

The fields were green.

Close to the bank I saw deep pools. On both sides of us stretched plain.

The mulberry trees were bare and the fields were brown.

The road went up the valley a long way.

Morze wdarło się na plażę. Woda podeszła wysoko.

Słońce zaszło.

Zatoka była gładka jak lustro.

Słońce znów wstało.

W łożysku rzeki leżały kamienie i głazy.

Pola były zielone.

Przy brzegu widziałem głebokie sadzawki. Po obu stronach rozpościerała się równina. Drzewa morwowe stały nagie, a pola były bure.

Droga przez dłuższy czas biegła doliną.

14.3 POGODA

blizzard - zawieja to blow - wiać climate - klimat cloud - chmura

cloudless - bezchmurny

drizzle - mżawka dry - suchy fog - mgła foggy - mglisty frost - mróz frosty - mroźny

glazed frost - gołoledź gust of wind - poryw wiatru

gusty - porywisty hail - grad heat - goraco

heat wave - fala upałów heavy rain - ulewa hot - gorący

ice - lód

icy - lodowy; lodowaty

it's raining cats and dogs - leje jak z cebra

low - niż

meteorologist - meteorolog

rain - deszcz rainbow - tecza The sun had set.

There was a little fog in the air. All night long the tempest grew fiercer.

The wind blew fiercest about five in the morning.

The storm did a lot of damage. The wind became stronger. The wind blew the smoke away. The days were lengthening fast. The morning was bright enough.

There was not the feeling of a storm coming. I saw a cloud coming over the mountain.

The sun went a dull yellow.

Sky was covered.

It was warm and like the spring.

I saw the sun coming through the window.

Outside the window it was a lovely spring morning.

It had been raining in the mountains.

It was cold and the drops hung to the branches.

It was starting to rain again. The night was getting cold. The rain had stopped falling. sandstorm - burza piaskowa

shade - cień sky - niebo snow - śnieg snow drift - zaspa snow storm - śnieżyca snowy - śnieżny sticky - parny storm - burza sultriness - duchota

sun - słońce

sunny - słoneczny

temperature - temperatura

thaw - odwilż

thermometer - termometr thunderbolt - piorun

thunderstorm - burza z piorunami

to measure - mierzyć umbrella - parasol warm - ciepło weather - pogoda

weather forecast - prognoza pogody

wet - mokry wind - wiatr

Słońce już zaszło.

W powietrzu rozsnuła się mgła.

Przez całą noc sztorm przybierał na sile. Wiatr dał najsilniej około piątej rano. Burza wyrządziła dużo szkód.

Wiatr nabrał na sile. Wiatr odwiał dym. Dnia szybko przybywało. Ranek był pogodny.

Nie czuło się, że nadciąga burza.

Zauważyłem chmurę wysuwającą się zza gór.

Słońce pożółkło i zmatowiało.

Niebo się zaciągnęło.

Było ciepło i wiosennie.

Zobaczyłem słońce wpadające przez okno. Na dworze był piękny, wiosenny poranek.

W górach padały deszcze.

Było zimno i krople zwisały z gałęzi.

Znowu zaczęło padać. Noc robiła się chłodna. Deszcz przestał padać. The rain was slacking.

The sky had clouded over again.

The sun was almost out from behind the clouds. The sun was going down and the day was cooling off.

The wind drove down the rain. The wind rose in the night.

They were wet to the skin and all were scared.

Deszcz ustawał.

Niebo znowu się zachmurzyło. Słońce już prawie wyszło zza chmur. Słońce już zachodziło i robiło się chłodniej.

Wiatr zacinał deszczem. W nocy zerwał się wiatr.

Wszyscy byli przemoczeni do suchej nitki i wystraszeni.

14.4 ROLNICTWO

agriculture - rolnictwo

barn - stodoła
beehive - ul
cattle - bydło
combine - kombajn
cowshed - obora
crop failure - nieurodzaj
to cultivate - uprawiać
enclosure - wybieg

farm - farma farmer - rolnik

fertile - żyzny; urodzajny to fertilize - nawozić

field - pole grain - ziarno

greenhouse - szklarnia to grow - uprawiać harvest - żniwa hay - siano

haystack - stóg siana hen house - kurnik hen - kura

livestock - trzoda chlewna

manger - koryto meadow - łaka

to milk a cow - doić krowę

to mow - kosić

orchard - sad owocowy pasture - pastwisko pesticide - pestycyd pigsty - chlew plant - roślina

plantation - plantacja
plough - plug

to plough - prag ranch - ranczo shepherd - pasterz

silo - silos

soil - gleba; ziemia stable - stajnia straw - słoma tractor - traktor

14.5 MINERAŁY

agate - agat

almandine - almandyn alunite - alunit amethyst - ametyst andalusite - andaluzyt

apatite - apatyt

aquamarine - akwamaryn

baryte - baryt bronzite - bronzyt calcite - kalcyt

chalcedony - chalcedon chrysocolla - chryzokola chrysoprase - chryzopraz chrysotile - chryzotyl cleavage - łupliwość cobaltite - kobaltyn

crystal system - układ krystalograficzny

diamond - diament diopside - diopsyd fluorite - fluoryt forsterite - forsteryt fracture - przełam graphite - grafit gypsum - gips hardness - twardość

jadeite - jadeit kyanite - kyanit lustre - połysk mineral - minerał

mineralogy - mineralogia molybdenite - molibdenit

onyx - onyks opal - opal

orthoclase - ortoklaz pistacite - pistacyt

potassium alum - ałun potasowy

pyrite - piryt
pyroxene - piroksen
quartz - kwarc
silicate - krzemian
streak - rysa
talc - talk

talc - talk titanite - tytanit topaz - topaz

vesuvianite - wezuwian wolframite - wolframit

zircon - cyrkon

14.6 SSAKI

anteater - mrówkojad antelope - antylopa antilope - antylopa armadillo - pancernik baboon - pawian badger - borsuk bat - nietoperz bear - niedźwiedź beaver- bóbr bison - bizon

brown bear - niedźwiedź brunatny

buffalo - bawół camel - wielbłąd caracal - karakal

cat - kot

chamois - kozica cheetah - gepard chimpanzee - szympans cougar - puma; kuguar

cow - krowa

cow elephant - słonica

coypu - nutria deer - jeleń; sarna dingo - dingo dog - pies

dromedary - dromader

elephant - słoń

elk - łoś

European hare - zając szarak European wildcat - żbik europejski

fallow dear - daniel field mouse - mysz polna forest dormhouse - koszatka

fox - lis fur - futro gibbon - gibon giraffe - żyrafa goat - koza gopher - suseł grizzly bear - grizli groundhog - świstak guinea pig - świnka morska

hamster - chomik hedgehog - jeż

hippopotamus - hipopotam

hyena - hiena kangaroo - kangur koala - koala leopard - lampart

lion - lew

lion cub - lwiątko lioness - lwica Ilama - lama lycaon - likaon lynx - ryś

macaque - makak mammal - ssak mandrill - mandryl marten - kuna mole - kret monkey - małpa mouflon - muflon

mountain hare - zając bielak

mouse - mysz muskrat - piżmak ocelot - ocelot otter - wydra ox - wół

patas monkey - koczkodan

peccari - pekari pig - świnia platypus - dziobak

polar bear - niedźwiedź polarny

polecat - tchórz

Przewalski's horse - koń Przewalskiego

rabbit - królik raccoon - szop raccoon dog - jenot

rat - szczur rattle - szczur reindeer - renifer rhinoceros - nosorożec

rodent - gryzoń sable - soból seal - foka sheep - owca skunk - skunks squirrel - wiewiórka stoat - gronostaj tapir - tapir

Tasmanian devil - diabeł tasmański

tiger - tygrys weasel - łasica wild boar - dzik wolf - wilk

wolverine - rosomak wombat - wombat

yak - jak zebra - zebra

14.7 PTAKI

albatross - albatros **barn owl** - płomykówka

beak - dziób

bearded vulture - orłosęp

bird - ptak

black grouse - cietrzew black kite - kania czarna black stork - bocian czarny

black-throated loon - nur czarnoszyi

blackbird - kos

booted eagle - orzełek włochaty

bullfinch - gil bustard - drop buzzard - myszołów chaffinch - zięba condor - kondor cormorant - kormoran

crane - żuraw crow - wrona cuckoo - kukułka curlew - kulik

cygnet - młody łabędź

duck - kaczka
eagle - orzeł
emu - emu
falcon - sokół
feather - pióro
flamingo - flaming
flight feather - lotka
garganey - cyranka
golden oriole - wilga

goose - gęś **grebe** - perkoz

grey patridge - kuropatwa

gull - mewa hatch - lęg hawk - jastrząb heron - czapla hoopoe - dudek

house martin - jaskółka oknówka

humming bird - koliber

ibis - ibis

jackdaw - kawka kestrel - pustułka kingfisher - zimorodek kinglet - mysikrólik knot - biegus lapwing - czapla lark - skowronek

lesser kestrel - pustułeczka

little auk - alczyk little greebe - perkozek magpie - sroka

mallard - kaczka krzyżówka mandarin duck - mandarynka

merganser - nurogęś nest - gniazdo nestling - pisklę nightingale - słowik northern gannet - głuptak

osprey - rybołów owl - sowa

parrot - papuga pelican - pelikan pheasant - bażant pigeon - gołąb plumage - upierzenie quail - przepiórka

raven - kruk razorbill - alka

red-throated loon - nur rdzawoszyi ring-necked duck - czerniczka

rook - gawron
saker falcon - raróg
shelduck - ohar
skylark - skowronek
sparrow - wróbel
spoonbill - warzęcha
starling - szpak
stork - bocian
swallow - jaskółka
swan - łabędź
thrush - drozd
toucan - tukan

vulture - sęp **wing** - skrzydło

woodpecker - dzięcioł

14.8 DRZEWA

acorn - żołądź ash - jesion aspen - osika

bald cypress - cypryśnik błotny

bamboo - bambus

banana tree - bananowiec

bark - kora **beech** - buk birch - brzoza

black alder - olsza czarna black pine - sosna czarna black poplar - topola czarna black spruce - świerk czarny

branch - gałąź catkin - kotka; bazia

cedar - cedr

chestnut tree - kasztanowiec

cone - szyszka

coniferous forest - las iglasty

crown - korona

downy birch - brzoza omszona dwarf birch - brzoza karłowata dwarf pine - sosna karłowa

elm - wiąz fir - jodła

goat willow - iwa

green alder - olsza zielona grey alder - olsza szara

grey willow - wierzba szara; łoza

What kind of tree is this? She climbed up a tree.

The trees were green with buds. Trunks of trees were dusty.

Leaves fell early that year.

Forest of oak trees.

The trees along the road had small leaves.

The trees were dripping in the rain.

The wind blew the leaves. There was a mist in the trees.

There were trees along both sides of the road.

There were wet dead leaves on the road.

hawthorn - głóg hornbeam - grab larch - modrzew leaf - liść

leafy - pokryty liśćmi lime tree - lipa

lodgepole pine - sosna wydmowa

maple - klon

maritime pine - sosna nadmorska mountain pine - kosodrzewina

oak - dab

ornamental tree - drzewko ozdobne

palm tree - palma pine - sosna redwood - sekwoja resin - żywica root - korzeń sapling - drzewko sorbus - jarząb sprig - gałązka spruce - świerk

staghorn sumac - sumak odurzający

tree - drzewo trunk - pień twig - gałązka

white poplar - topola biała

willow - wierzba wood - drewno yew - cis

Co to za drzewo? Wspięła się na drzewo. Drzewa zieleniły się już pakami Pnie drzew pokryte były kurzem. Liście opadały wcześnie tego roku. Las debowy.

Drzewa rosnące wokół drogi wypuściły małe listki.

Drzewa ociekały wodą. Wiatr poruszał liśćmi. Drzewa były spowite mgła.

Po obu stronach drogi rosły drzewa. Na drodze leżały mokre, zwiędłe liście.

14.9 ROŚLINY

annual plant - roślina jednoroczna

aster - aster

blades of grass - źdźbła trawy

blooming - kwitnący

to blossom - kwitnąć; rozkwitać

bouquet - bukiet bud - pąk; pączek burdock - łopian bush - krzew cactus - kaktus cane - trzcina carnation - goździk clover - koniczyna

cloverleaf - liść koniczyny

cockle - kakol

Colorado beetle - stonka ziemniaczana

cornflower - chaber bławatek

crocus - krokus

cyclamen - fiołek alpejski

daffodil - żonkil daisy - stokrotka dandelion - mlecz elder - dziki bez

euphorbia - wilczomlecz

fern - paproć

floriculture - uprawa kwiatów

flower - kwiat flower bed - klomb

forget-me-not - niezapominajka **four-leaf clover** - czterolistna koniczyna

freesia - frezja fuchsie - fuksja geranium - pelargonia

grass - trawa

to grow flowers - hodować kwiaty

herb - zioło

herbaceous plant - roślina zielna

hydrangea - hortensja **iris** - irys; kosaciec

ivy - bluszcz jasmine - jaśmin lavender - lawenda

lilac - bez lily - lilia

lily of the valley - konwalia

mallow - malwa marigold - nagietek

medicinal plant - roślina lecznicza

moss - mech

orchid - orchidea; storczyk

ovary - zalążnia

pasqueflower - sasanka
to pick flowers - zrywać kwiaty

pink - goździk plant - roślina poppy - mak reed - trzcina rhizome - kłącze

rhododendron - różanecznik; azalia

rose - róża saffron - szafran sage - szałwia shoot - pęd shrub - krzew sow - siać stamen - pręcik stamper - słupek stem - łodyga stipule - przylistek

sugar cane - trzcina cukrowa **sunflower** - słonecznik

thistle - oset tulip - tulipan

valerian - kozłek lekarski

violet - fiołek

waterlily - lilia wodna

weed - chwast to weed - pielić

14.10 RYBY

allis shad - aloza asp - boleń barbel - brzana bleak - ukleja bream - leszcz burbot - miętus carp - karp catfish - sum cod - dorsz

common dace - jelec europejski

crucian - karaś eel - węgorz

European chub - kleń

fish - ryba fishbone - ość fishy - rybi flounder - flądra gills - skrzela goldfish - złota rybka grass carp - amur biały

grayling - lipień

huchen - głowacica

ide - jaź

lamprey - minóg lavaret - sieja mackerel - makrela perch - okoń pike - szczupak pike perch - sandacz pollock - mintaj roach - płoć roe - ikra ruffe - jazgarz salmon - łosoś scale - łuska

shoal - ławica Siberian sturgeon - jesiotr syberyjski

spawning - tarło sprat - szprotka sturgeon - jesiotr tench - lin trout - pstrąg twait shad - parposz

shark - rekin

14.11 GADY

Aesculapian snake - wąż Eskulapa

alligator - aligator basilisk - bazyliszek

black iguana - legwan czarny black mamba - mamba czarna boa constrictor - boa dusiciel

caiman - kajman

Caspian turtle - żółw kaspijski chameleon - kameleon

common European viper - żmija zygzakowata

corn snake - wąż zbożowy crocodile - krokodyl egg-eating snake - jajożer Egyptian cobra - kobra egipska

frill-necked lizard - agama kołnierzasta

Gaboon viper - żmija gabońska

gecko - gekon

grass snake - zaskroniec

iguana - iguana jararaca - żararaka

Komodo dragon - waran z Komodo lace monitor - waran kolorowy leopard gecko - gekon tygrysi

lizard - jaszczurka

Nile crocodile - krokodyl nilowy

oviparity - jajorodność

pond turtle - żółw błotny rattle-snake - grzechotnik

reptile - gad

royal python - pyton królewski Saharan horned viper - żmija rogata saltwater crocodile - krokodyl różańcowy

sand lizard - jaszczurka zwinka

serum - surowica

short-tailed monitor - waran karlowaty

skink - scynk

slow-worm - padalec

smooth snake - gniewosz plamisty

snake - wąż

softshell turtle - żółwiak afrykański spitting cobra - kobra plująca

taipan - tajpan

thorny dragon - moloch straszliwy

tuatara - hatteria venom - jad

venomous - jadowity

viper - żmija

vivipary - żyworodność

western rat snake - wąż smugowy

wood turtle - żółw leśny

14.12 OWADY

abdomen - odwłok ant - mrówka ant hill - mrowisko aphid - mszyca bedbug - pluskwa bee - pszczoła beetle - chrząszcz **bumblebee** - trzmiel **butterfly** - motyl caterpillar - gąsienica cicada - cykada cockchafer - chrabąszcz cockroach - karaluch cocoon - kokon dragonfly - ważka flea - pchła fly - mucha

grasshopper - pasikonik

gadfly - bak

hornet - szerszeń horsefly - giez; końska mucha insect - owad insect bite - ukąszenie owada ladybeetle - biedronka ladybird - biedronka larva - larwa locust - szarańcza louse - wesz maggot - czerw mosquito - komar moth - ćma Pharaoh ant - mrówka Faraona praying mantis - modliszka pupa - poczwarka sting - żądło thorax - tułów wasp - osa white grub - pędrak

15. ŚWIAT WOKÓŁ NAS

15.1 CZAS

a good while ago - dosyć dawno temu

after - po

after a short space - po krótkiej chwili afternoon - popołudnie: popołudniowy

antiquity - starożytność any day now - lada dzień

at any time - lada chwila; lada moment

at dusk - o zmierzchu at midnight - o północy

at my time of life - w moich czasach

before - przed

before now - przedtem by now - do tego czasu calendar - kalendarz century - stulecie; wiek

clock - zegar date - data day - dzień

day by day - dzień po dniu

earlier - wcześniej early - wcześnie

early in the morning - wcześnie rano

early last week - na początku zeszłego tygodnia

end of the year - koniec roku

epoch - epoka era - era

eternity - wieczność

even on Sundays - nawet w niedziele

evening - wieczór

every other day - co drugi dzień

every week - co tydzień

far into the night - do późna w nocy

farther - dalej farthest - najdalej

for a few minutes - przez kilka minut fortnight (BRIT) - dwa tygodnie from now on - od tej pory

from time to time - od czasu do czasu

future - przyszłość half an hour - pół godziny

hour - godzina hourly - godzinny

in 10 minutes flat - dokładnie za 10 minut in another 5 years - za następne pięć lat

in earlier times - dawniei in the afternoon - po południu

in the alloted time - w wyznaczonym czasie

in the daytime - za dnia in the evening - wieczorem

in the foreseeable future - w najbliższej przyszłości

in the month of July alone - tylko w lipcu

in the morning - rano; rankiem

in the near future - w niedalekiej przyszłości

in the next few days - w ciągu kilku najbliższych dni these days - w dzisiejszych czasach

in the same breath - w tym samym momencie

in the small hours - nad ranem

in the space of an two hours - w przeciągu dwóch

aodzin

in this days and age - w obecnych czasach in those days - wówczas; w owych czasach

instant - chwila

instantaneous - chwilowy

just now - właśnie teraz; dopiero co

keep time - wskazywać czas lack of time - brak czasu lapse of time - upływ czasu

late - późno later - później

leap year - rok przestępny

long ago - dawno midnight - północ

midweek - w środku tygodnia

minute - minuta

moment - moment; chwila momentary - chwilowy month - miesiac

monthly - miesięcznie; miesięczny

morning - poranek

niaht - noc noon - południe

not long afterward - niedługo potem

not long ago - niedawno nowadays - obecnie; dzisiaj on alternate days - co drugi dzień

on the stroke of five - punktualnie o piątej

past - przeszłość period - okres

present - teraźniejszość quarter of an hour - kwadrans

rarely - rzadko season - sezon seasonal - sezonowy second - sekunda seldom - rzadko

solar clock - zegar słoneczny

some hours later - kilka miesięcy później

some other time - kiedy indziej

sometimes - czasami sudden - nagły suddenly - nagle

summer time - czas letni

the coming year - nadchodzący rok the day after tomorrow - pojutrze the evening wore on - wieczór mijał the good old days - stare dobre czasy the week before - tydzień wcześniej

then - potem

this day fortnight - za dwa tygodnie

this evening - dziś wieczorem

three hours on end - trzy godziny z rzędu

three years in succession - przez trzy kolejne lata

time - czas

time of day - pora dnia

today - dzisiaj

tomorrow - jutro

The evening wore on.

I will time you.

All in good time.

Race against time.

Time is money.

Time is up.

He's ahead of his times. Shortly before nine o'clock.

Many years passed.

No one knows when the first calendar was developed.

We remember the past. We do not know the future.

There's a time and a place for everything.

Why this day of all others? It has turned two o'clock.

It was past one.

It's coming up to ten o'clock.

Don't wait any longer.

He was born at the turn of the century.

He was here just now. The future is dark.

We knew it was all over for that year.

Several hours later.

That takes more time.

It must have been late in October.

I have forgotten the exact date.

In a minute there were none left in the church.

It must have been past four o'clock in the afternoon.

The clock in the tower struck midnight.

One evening in March. Once in five years. A few minutes more. We had not long to wait. toward the end of the week - pod koniec tygodnia

twenty past one - pierwsza dwadzieścia two weeks away - za dwa tygodnie

watch - zegarek week - tydzień

whenever - kiedykolwiek winter time - czas zimowy

year - rok

Wieczór mija. Zmierzę ci czas.

Wszystko w swoim czasie.

Wyścig z czasem. Czas to pieniądz. Czas minął.

Wyprzedził swoją epokę. Tuż przed dziewiątą.

Minęło wiele lat.

Nikt nie wie, kiedy stworzono pierwszy kalendarz.

Pamiętamy przeszłość. Nie znamy przyszłości.

Wszystko ma swój czas i miejsce.

Dlaczego akurat dzisiaj? Minęła druga godzina. Było po pierwszej.

Zbliża się godzina dziesiąta.

Nie czekaj już dłużej.

Urodził się na przełomie wieków.

Przed chwilą tutaj był.

Przyszłość maluje się w ciemnych barwach. Wiedzieliśmy, że to już koniec na ten rok.

Kilka godzin później.
Na to trzeba więcej czasu.
Musiał to być koniec października.
Nie pamiętam dokładnej daty.
W jednej chwili kościół opustoszał.
Musiało być już po szesnastej.
Zegar na wieży wybił północ.
Pewnego marcowego wieczoru.

Raz na pięć lat. Jeszcze kilka minut.

Nie musieliśmy długo czekać.

15.2 PRZESTRZEŃ

a long way apart - daleko od siebie

above - powyżej

abyss - przepaść; głębia; otchłań all along the road - wzdłuż całej drogi all over the room - po całym pokoju all over the world - na całym świecie

alongside - przy; obok

among - wśród

angle - kąt; róg narożnik anywhere - gdzieś

anywhere in the world - gdziekolwiek na świecie

area - obszar around - wokół

at a depth of 5 metres - na głębokości pięciu metrów middle - środek

at a distance of two metres - w odległości dwóch

metrów

at close quarters - z bliska

at the back - z tyłu

back - tył

backward - tylny; z tyłu; wstecz **backwards** - do tyłu; wstecz; w tył

behind - za below - poniżej beside - obok between - między centre - środek close by - tuż obok close to - blisko corner - róg deep - głęboki

to deepen - pogłębiać; pogłębić

deeply - głęboko depth - głębokość

distance - dystans; odległość; oddalenie

distant - odległy **everywhere** - wszędzie

far - daleko far away - daleko

All around the place.

Near the border with Canada.

It's broader by a metre.

The village of Moonfleet lies half a mile from the sea. On the right or west bank of the Fleet stream.

The passage was two paces broad.

She paced out the distance.

far off - daleko

for the space of a kilometre - na odległość kilometra

front - przód

good way off - kawał drogi stąd

here - tu

here and there - tu i tam high - wysoko; wysoki horizon - horyzont inside - wewnątrz

it's not far from here - to niedaleko stad

left - lewy

location - lokalizacja; położenie

low - nisko; niski middle - środek

midroad - w połowie drogi

near - blisko; bliski nearby - pobliski

neighbourhood - okolica neighbouring - sąsiedni not far - niedaleko

on - na

on the left - na lewo opposite - naprzeciwko outside - na zewnątrz

over - nad

placement - umiejscowienie

position - pozycja

remoteness - odległość (w przestrzeni)

right - prawy side - bok

situation - położenie space - przestrzeń to surround - otaczać

there - tam

top - góra; górna część

two kilometers across - o szerokości dwóch

kilometrów under - pod

Wszędzie dookoła.

W pobliżu granicy z Kanadą.

Jest szerszy o metr.

Wieś Moonflet leży pół mili od morza.

Na prawym, czyli zachodnim brzegu rzeczki Fleet.

Korytarz miał dwa kroki szerokości. Krokami odmierzyła odległość.

15.3 KIERUNEK

across - przez along - wzdłuż

to approach - zbliżać się around the corner - za rogiem at the far end - na drugim końcu at the far side - po drugiej stronie

beside - obok course - kurs

crosswise - na krzyż; w poprzek

direction - kierunek down - dół; w dół downwards - w dół east - wschód entrance - wejście everywhere - wszędzie

exit - wyjście

forwards - do przodu

from - z

in between - pośrodku to know the way - znać drogę landmark - punkt orientacyjny lengthways - wzdłuż

to lose the way - zgubić drogę

north - północ

northward - na północ on the left - po lewej

on the other side - po drugiej stronie

on the right - po prawej to pass - mijać; minąć south - południe

southbound - prowadzący na południe

southerly - południowy southern - południowy southward(s) - na południe

widthways - wszerz

15.4 RUCH

to accelerate - przyspieszać; przyspieszyć

acceleration - przyspieszenie at full speed - przy pełnej prędkości

to bend down - schylać się

to bend over - nachylać się; pochylać się

to brake - zahamować

to decelerate - zmniejszać prędkość

destination - cel
dilatory - opieszały

dizzy speed - zawrotna prędkość

dynamic - dynamika dynamics - dynamiczny

fast - szybki to fly - lecieć

to gather speed - nabierać prędkości

to go - iść hurry - pośpiech

to keep walking - idź dalej

to lean out - wychylać się; wychylić się to lean over - przechylać się; przechylić się like a streak of lightning - błyskawicznie

He lay there motionless. She rushed by me. They ran back. He walked away slowly.

We walked for miles.

The priest shook his head and went on. He folded his hands over his knee.

I went along the narrow road down toward the river.

I don't think we are going far. They both started to run. We went up the ladder. We were walking fast.

I was off across the meadows towards the church.

He gave himself a little strut in walking. She could beat most of us boys at speed.

to lose speed - tracić prędkość low speed - niska prędkość manoeuvre - manewr march - maszerować

motion - ruch

motionless - nieruchomy; w bezruchu

move - ruch

to move along - przesuwać się; przesunąć się

to overtake - wyprzedzać

quick - szybki quickly - szybko ride - jazda to run - biec

to shift - przesuwać; przesunąć

slow - powoli

to slow down - zwolnić

step - krok to streak - mknąć to surround - otoczyć to turn - skręcić to walk - spacerować

Leżał tam bez ruchu. Przemknęła obok mnie. Pobiegli z powrotem. Odszedł powoli. Szliśmy wiele mil.

Kapelan pokręcił głową i ruszył dalej.

Zaplótł ręce na kolanie.

Pojechałem wąską drogą ku rzece Myślę, że nie zajedziemy daleko.

Obaj zaczęli biec.

Weszliśmy na górę po drabinie.

Szliśmy szybko.

Ruszyłem przez łąki w stronę kościoła. Chodząc unosił się na palcach.

Biegała szybciej niż wielu chłopców.

15.5 DŹWIĘK

a babble of voices - gwar aloud - głośno; na głos audible - słyszalny bang - trzask; łomot; huk blast of a siren - dźwięk syreny

to bleat - beczeć boisterous - hałaśliwy to buzz - bzyczeć clatter - brzek, stukot

to creak - skrzypieć; zaskrzypieć

to crow - piać dumb - niemy echo - echo hear - słyszeć

to holler - wrzeszczeć; ryczeć

loud - głośny

melodious - melodyjny melody - melodia noise - hałas

In the still of night.

Some of the wounded were noisy but most were quiet.

I heard a rumbling and crumbling.
The grass sounded crisp under my feet.
The awful stillness of the vault was broken.
I could hear a murmur of distant voices.

The echo of my own voice. The silence palled upon me.

All was still, so that one heard the browsing horses.

noiseless - bezgłośny noisy - hałaśliwy

to resound - rozbrzmiewać

roar - ryk rustle - szelest scream - krzyk silent - cichy; cisza to sing - śpiewać sound - dźwięk

soundproof - dźwiękoszczelny **splash** - plusk; pluśnięcie

to squawk - skrzeczeć; zaskrzeczeć to squeal - piszczeć; zapiszczeć

swish - świst tune - melodia voice - głos

warble - świergot; ćwierkanie

whisper - szept whistle - gwizd

W ciszy nocy.

Niektórzy ranni krzyczeli, ale większość była cicho.

Usłyszałem szmery i łoskoty.

Trawa trzeszczała pod moimi stopami. Przerażająca cisza krypty została zakłócona. Słyszałem szmer oddalających się głosów.

Echo mojego własnego głosu.

Nie mogłem wytrzymać tej dręczącej ciszy.

Panowała cisza, słychać było tylko chrobotanie koni.

15.6 KOLORY

azure - lazurowy beige - beżowy black - czarny blue - niebieski brown - brązowy colour - kolor; barwa

colour scheme - kolorystyka colourful - kolorowy, barwny

crimson - purpurowy

dark - ciemny

dark blue - ciemnoniebieski deep red - ciemnoczerwony

dull - matowy

gaily coloured - bardzo kolorowy

garish - jaskrawy gold - złoty green - zielony greenish - zielonkawy

grey - szary

harsh colours - ostre kolory

light - jasny

He has became pale.

The deep blue of the night given way to a misty grey.

The night was greyer.

All were of one pearly grey colour.

maroon - bordowy navy blue - granatowy olive - oliwkowy

orange - pomarańczowy

pale - blady

pale blue - bladoniebieski

pink - różowy

primary colour - barwa podstawowa

puce - fioletowobrązowy purple - purpurowy red - czerwony reddish - czerwonawy

reddish - czerwonawy scarlet - jasnoczerwony silver - srebrny

sky-blue - błękitny turquoise - turkusowy violet - fioletowy white - biały whiteness - biel yellow - żółty yellowish - żółtawy

Zbladł.

Ciemny granat nocy stał się mglisto szary.

Noc już poszarzała.

Wszystko było perłowoszare.

15.7 KSZTAŁT

angular - kanciasty
aperture - otwór; szczelina

arc - łuk

breakable - łamliwy; kruchy

circle - koło circular - kolisty

to come to bits - rozlecieć się na kawałki

concave - wklęsły cone - stożek conical - stożkowaty convex - wypukły cross - krzyż

to crumble - rozpadać się; walić się; kruszyć się

cube - sześcian cubic - sześcienny curved - zakrzywiony cylinder - walec

deformation - deformacja egg-shaped - jajowaty

even with the ground - równy z ziemią

flat - płaski form - forma

heart-shaped - w kształcie serca

horizontal - poziomy

jagged - postrzępiony; wyszczerbiony

to jut - wystawać; sterczeć

length - długość

lengthen - wydłużać; przedłużać

lengthy - przydługi; rozwlekły

long - długi narrow - wąski oval - owal

parallel - równoległy rectangle - prostokąt rectangular - prostokątny

round - okragly

rounded - zaokrąglony semi-circle - półkole semicircular - półkolisty

to shape - formować; kształtować; ukształtować

shape - kształt

shapeless - bezkształtny

sharp - ostry

short - krótki

sharpened - zaostrzony

smooth - gładki smoothness - gładkość sphere - kula spherical - kulisty

spherical - kulisty square - kwadrat

to take shape - nabierać kształtu

thin - cienki triangle - trójkąt triangular - trójkątny vertical - pionowy

winding - wijący się; kręty

15.8 ŚWIATŁO

after dark - po zmroku

by moonlight - przy świetle księżyca

darkness - ciemność; mrok daylight - światło dzienne

to dazzle - olśniewać; olśnić; oślepiać; oślepić

dusky - mroczny

to glimmer - migotać; zamigotać to glisten - lśnićl połyskiwać to glitter - błyszczeć; skrzyć się

glow - łuna; poświata

in the dark - w ciemności; po ciemku

murk - mrok

It is already dark. It's getting dark. Let there be light.

The sunshine came streaming into the room.

The light showed through the door.

The light was fading.

There was a shadow from his hand on the wall. I saw the sun coming through the window.

It was dark outside. It was nearly dark.

Outside it was getting dark.

The moon shone very brightly on the lagoon.

The light began to fail. The darkness grew.

murky - mroczny nightfall - zmrok

poor light - słabe światło

radiance - blask sheen - połysk

to sparkle - mienić się; skrzyć się

starlight - światło gwiazd streak - smuga; promień the play of light - gra świateł to twinkle - migotać; skrzyć się

under cover of darkness - pod osłona nocy

Już jest ciemno. Ściemnia się.

Niech rozbłyśnie światło.

Promienie słońca wpadały do pokoju. Światło przedzierało się przez drzwi.

Ściemniało się.

Cień jego ręki padł na ścianę.

Zobaczyłem słońce wpadające przez okno.

Na dworze było ciemno. Było już prawie ciemno. Na dworze zmierzchało się.

Księżyc bardzo jasno błyszczy na lagunie.

Zapadał zmierzch. Mrok zgęstniał. I saw from the red glow behind the curtains.

I saw a blue flare in the bows. I had put out the candle.

The candle flickered.

I could see the faintest line of light. The sun was setting for another night. The glimmering streak of light had faded.

The awful blackness was creeping up again.

It was getting dusk.

The flame grew pale and paler.

The candle burnt low.

Dostrzegłem czerwony odblask na zasłonach.

Ujrzałem błysk niebieskiego światła na dziobie (łodzi).

Zgasiłem świecę. Świeca zamigotała.

Dojrzałem cieniutką linię światła. Słońce zachodzi na następną noc.

Smużka jasności pobladła.

Znów się wkrada straszliwy mrok.

Zapadał zmierzch.

Płomień bladł coraz bardziej.

Świeca już się dopalała.

15.9 ESTETYKA

abdominable - wstrętny; odrażający **to abhor** - brzydzić się; czuć odrazę

abhorrent - odrażający aesthetic - estetyczny aesthetically - estetycznie

alluring - ponętny

awful - straszny; okropny

beautiful - piękny **beautify** - upiększać **beauty** - piękno

beauty is in the eye of the beholder - piękno jest

rzeczą gustu

beauty is only skin deep - piękno jest

powierzchowne **bilious** - obrzydliwy

detestable - obrzydliwy; wstrętny to disfigure - oszpecać; oszpecić disgust - obrzydzenie; wstręt; odraza disgusting - obrzydliwy; wstrętny distaste - niesmak; obrzydzenie distasteful - wstrętny; obrzydliwy

exquisite - przepiękny eyesore - paskudztwo grotty - okropny

to grow pretty - wypięknieć hideous - ohydny; szkaradny hideously - ohydnie; szkaradnie horrid - obrzydliwy; wstrętny loathing - odraza; obrzydzenie

loathsome - wstrętny to nauseate - budzić wstręt odious - wstrętny

repulsion - wstręt; odraza repulsive - odpychający

revolting - odrażający; budzący odrazę

16. HANDEL I USŁUGI

16.1 ZAKUPY

assistant - sprzedawca; sprzedawczyni

bakery - piekarnia bargain - okazja bill - rachunek

bookshop - księgarnia **boutique** - butik **brand** - marka

to buy something - kupić coś cash register - kasa fiskalna cashier - kasjer; kasjerka

cheap - tani cheaper - tańszy cheapest - najtańszy chemist's (BRIT) - apteka complain - reklamacja consumer - konsument customer - klient; klientka

department store - dom handlowy

drug-store (AM) - apteka expensive - drogi fashion shop - dom mody florist's - kwiaciarnia qift shop - upominki

good - towar

hypermarket - hipermarket **inexpensive** - niedrogi

instalment - rata

mail-order catalogue - katalog wysyłkowy

mall - centrum handlowe

opening hours - godziny otwarcia

payment by instalments - zapłata na raty

pharmacy - apteka price - cena quality - jakość queue - kolejka receipt - paragon

retail price - cena detaliczna

sale - wyprzedaż

sales clerk - sprzedawca to save - zaoszczędzić to sell - sprzedać

shoe shop - sklep obuwniczy

shop - sklep

shopping centre - centrum handlowe **shopping trolley** - wózek na zakupy

shopping - zakupy

special offer - oferta specjalna sports shop - sklep sportowy stationer's - sklep papierniczy supermarket - supermarket toy shop - sklep z zabawkami

16.2 DROGERIA

aftershave - woda po goleniu

care - pielęgnacja complexion - cera conditioner - odżywka cosmetics - kosmetyki

cream - krem

deodorant - dezodorant

depilatory cream - krem do depilacji dry complexion - cera sucha eau de cologne - woda kolońska face cream - krem do twarzy face mask - maseczka foot cream - krem do stóp

foundation - podkład

gel - żel

hair clip - klips do włosów hair gel - żel do włosów hand cream - krem do rąk lip crayon - kredka do ust lotion - mleczko kosmetyczne

make-up - makijaż mascara - tusz do rzęs

mouthwash - płyn do płukania ust

nail scissors - nożyczki do paznokci **normal complexion** - cera normalna

oil - oliwka

oily complexion - cera tłusta

ointment - maść

powder box - puderniczka

pumice - pumeks

rouge brush - pędzel do różu sanitary strip - wkładka higieniczna

shampoo - szampon

shower gel - żel pod prysznic

skin - skóra soap - mydło talcum powder - talk tampon - tampon

tissue - chusteczka higieniczna toilet bag - kosmetyczka (torebka)

tonic - tonik

toothbrush - szczoteczka do zębów

toothpaste - pasta do zębów

tweezers - pęseta

washing liquid - mydło w płynie

16.3 ODZIEŻ

ankle socks - skarpetki do kostek

apron - fartuch

balaclava - kominiarka

baseball cap - czapka z daszkiem

belt - pasek beret - beret bikini - bikini blazer - blezer blouse - bluzka bow tie - muszka bra - biustonosz

brassiere - biustonosz

briefs - slipy button - guzik cap - czapka

casual clothes - odzież codzienna

checked - w kratę clothing - odzież coat - płaszcz collar - kołnierz

combat trousers - bojówki

corset - gorset costume - kostium crease - kant cut - mankiet darned - zacerowany

dress - sukienka dressing gown - szlafro

dressing gown - szlafrok **dungarees** - ogrodniczki

fashion - moda fashionable - modny flares - dzwony garter - podwiązka gloves - rękawiczki

gymslip - bluza bez rękawów

headscarf - chusta hipsters - biodrówki hood - kaptur in fashion - modny jacket - kurtka; żakiet ieans - dżinsy

jumpsuit - kombinezon

lapel - klapa leggings - leginsy

lingerie - bielizna damska long underwear - kalesony long-sleeved - z długim rękawem maternity dress - suknia ciążowa

menswear - odzież męska miniskirt - minispódniczka nightdress - koszula nocna out of fashion - niemodny

outer garments - odzież wierzchnia

overcoat - palto panties - majtki; figi pants - spodnie panty hose - rajstopy patterned - we wzorki petticoat - halka

pleated skirt - spódnica plisowana

pocket - kieszeń

puff-sleeve - bufiasty rękaw

pyjamas - pidżama

raincoat - płaszcz przeciwdeszczowy

shawl - szal shirt - koszula

short-sleeved - z krótkim rękawem

shrug - bolero size - rozmiar skirt - spódnica slacks - portki sleeve - rękaw

socks - skarpetki

sleeveless - bez rękawów

spotted - w kropki stockings - pończochy striped - w paski suit - garnitur tanga - stringi tie - krawat tight - ciasny tights - rajstopy tracksuit - dres trousers - spodnie undershirt - podkoszulek underwear - bielizna uniform - mundur

V-neck dekolt - wycięcie w serek

vest - kamizelka waistcoat - kamizelka well-dressed - dobrze ubrany winter wear - odzież zimowa

16.4 OBUWIE

boots - buty zimowe (ciężkie) **clogs** - drewniaki; chodaki

flat shoes - buty na płaskim obcasie

flip-flops - japonki footwear - obuwie heels - obcasy

high-heeled shoes - buty na wysokim obcasie

instep - podbicie

ladies' shoes - obuwie damskie

low-heeled shoes - buty na niskim obcasie

men's shoes - obuwie męskie moccasins - mokasyny plimsolls - tenisówki pumps - czółenka sandals - sandały shoe - but

shoe brush - szczotka do butów

shoe polish - krem do butów shoehorn - łyżka do butów shoelace - sznurowadło slip-ons - but wsuwany slipper - kapeć; pantofel slippers - kapcie sneaker - tenisówka sole - zelówka; podeszwa sports shoes - buty sportowe stylish - modny; elegancki tennis shoes - tenisówki toe - czubek buta trainers - trampki; adidasy waterproof boots - kalosze

wellington boots - gumiaki

winter boots - obuwie zimowe

16.5 ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

apple cake - szarlotka

bag of sweets - torebka cukierków

baguette - bagietka

baking powder - proszek do pieczenia bar of chocolate - tabliczka czekolady

barley - kasza jęczmienna

biscuitt - herbatnik **bread** - chleb

breadcrumbs - bułka tarta **brown bread** - ciemny chleb **buckwheat** - kasza gryczana

bun - słodka bułeczka

butter - masło

buttermilk - maślanka **cake** - ciasto; ciastko

can - puszka

candy - cukierek; słodycze candy-floss - wata cukrowa castor sugar - cukier puder cereal - płatki zbożowe

cereals - kasza cheese - ser cheesecake - sernik cookie - ciasteczko

cornflakes - płatki kukurydziane

croissant - croissant curd - twaróg dairy-goods - nabiał doughnut - pączek ewe's cheese - bryndza

flour - mąka fresh - świeży gelatine - żelatyna groceries - artykuły spożywcze

honey - miód ice cream - lody icing - lukier jam - dżem

loaf of bread - bochenek chleba

lollipop - lizak

margarine - margaryna mayonnaise - majonez meringue - beza millet - kasza jaglana mustard - musztarda oatmeal - płatki owsiane parmesan cheese - parmezan

pasta - makaron pastry - ciasto; ciastko pie - pasztet

pudding - budyń rice - ryż roll - bułka salt - sól

salty sticks - paluszki słone **sandwich** - kanapka

scone - bułka drożdżowa semolina - kasza manna shortbread - herbatnik

shortening - tłuszcz do pieczenia

sponge-cake - biszkopt

sugar - cukier tin - puszka vinegar - ocet yeast - drożdże yoghurt - jogurt

16.6 MIĘSO

bacon - boczek beef - wołowina chicken - kurczak chuck steak - karkówka

fat - tłuszcz fatty - tłusty fried - smażony

fried chicken - pieczony kurczak

giblets - podroby ham - szynka kidney - nerka lamb - jagnięcina

lamb chop - kotlet jagnięcy

lean - chudy loin - polędwica meat - mięso meatball - klops mutton - baranina offal - podroby pork - wieprzowina

pork chops - kotlety pieprzowe porkneck - karkówka wieprzowa

poultry - drób

rasher - plaster mięsa

rib - żeberko roast - pieczeń roast beef - rostbef roasted - opiekany sausage - kiełbasa sirloin - polędwica

spare-ribs - kotlety schabowe

steak - stek stewed - duszony veal - cielecina veal cutlet - sznycel venison - dziczyzna

16.7 OWOCE

apple - jabłko apricot - morela aronia - aronia banana - banan

blackberry - jeżyna; ostreżyna blackcurrant - czarna porzeczka cherry - wiśnia; czereśnia

coconut - kokos; orzech kokosowy

cranberry - żurawina

date - daktyl

elderberry - czarny bez

fig - figa fresh - świeży fruit - owoc

gooseberry - agrest grapefruit - grejpfrut greengage - rekloda hazelnut - orzech laskowy

juicy - soczysty **kiwi** - kiwi

kumquat - kumkwat lemon - cytryna lime - limonka lychee - liczi

mandarine - mandarynka

mango - mango nectarine - nektarynka

nut - orzech

orange - pomarańcza pawpaw - papaja peach - brzoskwinia peanut - orzech ziemny

pear - gruszka pineapple - ananas plum - śliwka pomegranate - granat pomelo - pomelo quince - pigwa raisins - rodzynki raspberry - malina

redcurrant - czerwona porzeczka

ripe - dojrzały seed - pestka

seedless - bez pestek strawberry - truskawka tangerine - mandarynka walnut - orzech włoski watermelon - arbuz

wild strawberry - poziomka

16.8 WARZYWA

artichoke - karczoch
asparagus - szparag

aubergine - bakłażan; oberżyna

bean - fasola beetrot - burak broad bean - bób broccoli - brokuł

Brussels sprouts - kapusta brukselska

cabbage - kapusta cabbage - kapusta

carrot - marchew; marchewka

cauliflower - kalafior

celery - seler

chickpea - ciecierzyca
chives - szczypiorek

clove of garlic - ząbek czosnku

cress - rzeżucha cucumber - ogórek eggplant - bakłażan garlic - czosnek

haricot - fasola szparagowa horseradish - chrzan kale - jarmuż kohlrabi - kalarepa

leek - por lettuce - sałata onion - cebula parsley - pietruszka pattypan squash - patison

peas - groszek pepper - papryka potato - ziemniak pumpkin - dynia radish - rzodkiewka

red cabbage - kapusta czerwona

rhubarb - rabarbar sorrel - szczaw spinach - szpinak sweet potato - batat tomato - pomidor turnip - rzepa vegetable - warzywo

zuccini - cukinia

16.9 NAPOJE

alcohol - alkohol

apple juice - sok jabłkowy

beer - piwo

beverages - napoje bitter beer - gorzkie piwo black tea - czarna herbata

bootle - butelka buttermilk - maślanka champagne - szampan cherry liqueur - wiśniówka

cider - jabłecznik **cocoa** - kakao

coctail - koktajl (bezalkoholowy)

coffee - kawa cognac - koniak cold - chłodny; zimny cow's milk - mleko krowie

cup - filiżanka curd - zsiadłe mleko dark beer - piwo ciemne

drink - drink

drinking water - woda pitna dry wine - wino wytrawne ginger beer - piwo imbirowe goat's milk - mleko kozie green tea - zielona herbata ground coffee - kawa mielona herbal tea - herbata ziołowa hot chocolate - gorąca czekolada

iced tea - herbata mrożona

juice - sok

lager - piwo leżakowe lemonade - lemoniada

light beer - piwo jasne

liqueur - likier milk - mleko

mineral water - woda mineralna mint tea - herbata miętowa orangeade - oranżada pint of beer - kufel piwa red wine - wino czerwone

rum - rum

semi-dry wine - wino półwytrawne shake - koktajl (alkoholowy) shandy - piwo z lemoniadą

skimmed milk - mleko odtłuszczone **soft drinks** - napoje bezalkoholowe

sparkling - gazowany

sparkling wine - wino musujące squash - zagęszczony sok owocowy still water - woda niegazowana strong coffee - mocna kawa table wine - wino stołowe tap water - woda z kranu

tea - herbata

tea bag - torebka herbaty

tonic - tonik

unsweetened tea - gorzka herbata

vermouth - wermut

vintage wine - wino z dobrego rocznika

vodka - wódka

white coffee - kawa z mlekiem

16.10 POCZTA

to address a letter - zaadresować list

airmail - poczta lotnicza

cash on delivery - za zaliczeniem pocztowym

deliver - dostarczyć envelope - koperta

forwarding address - adres odbiorcy

mail train - pociag pocztowy

pack - zapakować package - paczka parcel - paczka post - poczta

post office - urząd pocztowy

postage stamp - znaczek pocztowy postal order - przekaz pocztowy

postage - opłata pocztowa

postal worker - urzędnik pocztowy

postcard - karta pocztowa postcode - kod pocztowy poste restante - poste restante

postman - listonosz postwoman - listonoszka receiver - odbiorca

registered letter - list polecony return address - adres zwrotny

to send something COD - wysłać coś za zaliczeniem

pocztowym

sender - nadawca

undelivered mail - niedostarczona przesyłka

to unpack - rozpakować zip code - kod pocztowy

16.11 TELEKOMUNIKACJA

to answer the phone - odebrać telefon

answering machine - automatyczna sekretarka

bad connection - słabe połączenie

busy - zajęty

to call back - oddzwonić

to call - dzwonić

call - rozmowa telefoniczna

cordless phone - telefon bezprzewodowy

coverage - zasieg

to dial a number - wykręcić numer

dialling code - prefiks display - wyświetlacz

extension - numer wewnetrzny

fax - faks; faksować

hands-free kit - zestaw głośnomówiący

hot line - goraca linia

local call - rozmowa miejscowa

long-distance call - rozmowa międzymiastowa

message - wiadomość

mobile phone - telefon komórkowy

operator - operator

phone - telefon

phone bill - rachunek za telefon phone book - książka telefoniczna phone card - karta telefoniczna

phone conversation - rozmowa telefoniczna

phone number - numer telefonu to pick up the phone - odebrać telefon

receiver - słuchawka

to ring off - odłożyć słuchawkę

roaming - roaming

to send an SMS - wysłać sms

subscriber - abonent telephone charges - opłaty telephone line - linia telefoniczna toll-free number - numer bezpłatny